

Titel 2600

الانجيل
لوقا

LUCCÆ
EVANGELIUM
TURCICE.

~~~~~
SEORSUM RECUDI CURAVIT
D. JO. HENR. CALLENBERG.

H A L Æ

In Typographia orientali Instituti Judaici
& Muhammedici. cllocccxxxv,

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

Handwritten text, likely a title or header, in a historical script, possibly Gothic or similar. The text is faint and difficult to decipher.

*****
* * * * *
*****

لوقازنکی یازن و غی انجیل مقدسدر
اولکی فصل

*****
 * اول *
 * * * * *
 تحقیق اعتقاد اولنان نسنده لردن بیر
 قصه یی ترتیب ایلیدلر * * * * *
 انلر بیر نسلیم اندیلر که ابتد اسندن
 کونر ایله کور یجیلر و کلمه نکا
 خاسلری اولدیلر * * * * *
 دخی صواب کورندی که اکا اولدن
 هب نسنلری تمام تعقل اقدم سینره ترتیب
 ایله یا نرق احیا عنزرتا و فیلسوس * * * * *
 عم تا اول قوللر و یقیندی بیله سین که
 انلره تعلیم اولندرک * * * * *
 یهودیتنه A

(*) که اکا ص لک دوس دخی
دیلر

یهوویته ملکی ایامنده نرکریا نام
 اییا نویتندن بمر کاهن وار ایدی
 وانوکا عورتی هرون قینلرندن وانوکا ادی
 الیصابت ۴ ایکیسی الله حضورنده
 صدیق اولدیله ربکا جمله وصیتلرنده
 وحکملرنده بی تعذیل یهورور ایکن ۵
 وانلسروک هبیج اوغلی یوغیدی
 انوکا چونکه الیصابت قصر ایدی
 وایکیسی کوتلرنده کچمشلر ایدی ۶
 وواقع اولدیکه انوکا نویتنکا ترقیبنده
 الله حضورنده کاهنلغی ادا ایدر ایکن ۷
 کاهنلق عادتت اوزره بخور یاقبق
 ایچون اکه قرعه دوشوب ربکا هیکنده
 کیرمش سر ۸ وخلقنک بتون جماعتی
 بخور ساعتنده نماز قیلور ایکن طشره
 اولدیله ۹ واللهکی بیس فرشته سی
 اکا اظهار اندی بخور مذبحینک
 صاغ طرفنده طورور ایکن ۱۰ وکرریا
 (انی) کوروب! مضطرب اولدی اکا
 قورقوشدی ۱۱ فرشته خود اکه
 ایتدی

ایتندی یا زکریا قورقمه زبیرا سنوکا
 حاجتک مستجاب اولدی و عورتک ایصابت
 ساکا بیر اوغلی ووغوروب آنده (*) یوحنا
 دیسک کرک ۱۴ و ساکا نشاط
 قهلیل اوله وچوق (کهنه) انوکا میلادته
 شانلق ایله لر ۱۵ زبیرا مریکا
 حضورنده عظیم اوله ونه سحی ونه
 مسکری ایچه آناسنک رحمندن سخی
 روح القدس ایله صملی اوله ۱۶ و بنی
 اسراییلدن چوغی انلروک رب اللهنده
 ووندوره ۱۷ وایدیانکا روحنده و قوتنده
 اول آبی تقدم ایله تا اتا لروک قلبلرینی
 اوغوللره و مطیع اولمیانلری صدیقلمروک
 تد بیره ووندوره ۱۸ حاضری اولمش
 طایفه بی مهها ایتک کیچون
 ۱۸ و زکریا فرشتیه ایتدی ندن برنی
 دیلیم زبیرا بن بیر بیر اسم یم و بنوم عورتیم
 کونلرنده کچمشدر ۱۹ و فرشتیه
 2 A حواب

(*) که یحیی سخی نلور ۱۹

جواب و پیروب اکا ایتندی بن الله اوکنده
 طوران جبرائیل یم وارسال اولنمش یم تا
 سنوکلده سوبلشوب بونلری ساکده مترده
 ایدم ۱۰ وانشنه سن ایسم اولر سین
 وسوبلدهکده قادر اولمیا سین تا اول کونده
 نکن که بی نسنده لر اوله لر
 انوکچه چونکه بنوم سونلر وده اینانها وک
 که انلر وک زماننده پیرینه کله
 جکدر ۱۱ و طایغه نکر یایه منتظر
 اولوب هیکلده اکلندوکنه تعجب
 ایلدی لر ۱۲ و طشره چیتدوقده انلره
 سر بلهکده قادر المادی و بیلدی لر که
 هیکلده پیر رویاء کورمش ایدی
 وکندی انلره اشارت ایدوب دلسر قالدی ۱۳
 ۱۴ و واقع اولدی که انوک خدمتندک
 کونلری تمام اولدوقلری کبی اول
 انوک لونه کتمشدر ۱۵ و بی
 کونلردن صدکرة ایصابت عورتی حبل
 اتدی وکند و سنی بیمنش ای نهان
 ایدرا یدی دیو ۱۶ الله بکا بویله
 ایلدمش

ایلدیش اول نظر اندوکی کونلره تا
 اصلر ایچنده بنوم عامرومی رفع ایلدی ☩
 ۲۶ والتیحی آینده جبراییل فرشته تکریدن
 ناصرت نام جلدیلتی بیر شهرنه ارسال
 اولندی ☩ ۲۷ بیر (*) قهر اوغلاننه که
 داودکا بیتمدن یوسف آدلی بیس آدنه
 نسا فلنمشدر وقینر اوغلانکا آدی مریم ☩
 ۲۸ وفرشته انوک قتنه کیروب ایتدی
 ساکا سلام ای (***) مظهره نعت رب
 سنوک ایله عورتلر ایچنده مبارکسین ☩
 ۲۹ (آنی) کورچک انوک کلامندن
 مضطرب اولدی و فکر ایلدی (که)
 اشنونه اصل سلام اوله ☩ ۳۰ وفرشته
 ایکا ایتدی ای مریم قورقمه زیرا الله
 قتنده نعت بولدوکا ☩ ۳۱ واشتنه سن
 محموشکه حمل ایدوب بیر اوغلی طوغوره
 سین و آیین (***) یسوع اوقوبه سین ☩
 ۳۲

(*) یعنی بکر فینه ☩ (***) یعنی واقف
 نعت بولمش ☩ (***) که عیسی
 نخی دینلور ☩

۱۳۳ کندی عظیم اولوب اکا عالیبتکا
 اوغلی دینلمش اوله ورب الله ائکه باباسی
 داونکا تختی نیمی ویرسه کرکا
 ۱۳۴ وبعثوبکا بیتنه پاشاهلق ایده الی
 الاید وانوکا صا کوتینه انتهای اولمایه
 ۱۳۵ پس صریم فرشتیه ایددی اشبو نیجه
 اوله زبرا که بن اری بهلمم
 ۱۳۶ و فرشته
 جواب ویروب ائکا ایندی روح القدس
 اونروکه کله واکا عالیبتکا قوتی
 اوستوکه کولکه ایده انوکا چون
 اول دوغمنش اولان قدوس ابن الله دینله
 ۱۳۷ و اشته سنوکا قریبتکا ایصابت هم
 کندی بیر اوغلی حیل ائدی بیر
 لکنده و اشبو ائکا التنجی آی درکه
 قصر اوغمنش
 ۱۳۸ و صریم
 الله قاتنده محال اولمیه
 ایندی اشته ربکا جاریه سی سنوکا
 کلاموکه کوره بئکا اولسون و فرشته
 اندن آیر لدی
 ۱۳۹ و اول کونلره
 مریم طوری کلوب مسارعت ایله طاغلقدن
 یئکا

۳۱ یسکا یهودا شه-رفه کتشمدر ۳۱
 ۳۲ وزکر یانکا اونه کیروب الیصابتنه
 سلام ویردی ۳۳ وواقع اولدیکه
 الیصابت صریبکا سلامین ایشندوکی
 کبی کوریه رحمنده سی والیصابت
 روح القدس ایله مملی اولدی ۳۴
 ۳۵ واولی اوانر ایله چاغردی ویدی سن
 عورتلر ایشنده صبارکسین و صبارکدر
 سنوک رحموککا صیره سی ۳۶ وانشی
 بشکا قندن در که بنوم ربموک والده
 سی بشکه کله ۳۷ زیرا اشدنه
 همانکه سنوک سلاموککا اوزی بنوم
 قولاقلرومه ایردی کوریه بنوم رحموصده
 فرحدن صچرا سی ۳۸ و صبارک اول
 کیم اعتقاد اتدی انوک چون که
 ریدن اشکه دیو ویرلمش نسنلره تماملق
 اولسه کرک ۳۹ ویردم ایتدی بنوم
 جانم رب یی تعظیم ایدر ۴۰ وبنوم
 روحوم الله خلصومه نهلیل قیلور ۴۱
 ۴۲ زیرا که انوک جاریه سنکی اچغلغنه
 التذات

اتفات اتدي كه اشته شمدن كير
 جمله اَجَهَال بكا طوبى ديهلر
 ٤٩ زيرا قاسر (اولان) باشكا عظيم نسندري
 اتدي وقدوس آنوكا آدي
 صرحمتي آندن خوف ايدنلره جيلدرگا
 جيللره
 قوت ايشلدي قولي ايله
 متكبر لري انلروك قلبي فكرنده پر
 لكنده ايلدي
 قوبلري
 تختلردن اندوردي ومتواضعلري
 يوجلدلري
 اج اولاندري ايو
 قسندر ايله طوق اتدي وغنيلري بوش
 كوندلر مشدر
 اسراييل بنده سنه
 دستكبرلك ايلدي رحمتي يان
 ايتمه كيله
 نته كهيم اتالره صره
 ابراهيم و تخمه سويلد مشدر الي الابد
 ٥٤ و صريم انوش كيله اوچ مقداري آبي
 اكلنوب كهرو اوينده دوندلي
 ٥٧ واليصادنكنا خود طوغور جف زماني
 قمام اولوب بير اوغول طوغودي
 ٥٨ وانوكا قوك شيلري واقربا سي ايشتديلر

که رب کندن رحمتیمن انوک ایلا
 تعظیم ایلادی واسکه تهنیت اتدیلمر ۵۹
 واولدیکه سکنرحی کوننده
 اوغلا نجفی ختن ایتمهکه کلدیلمر وانی
 باباسنکی اسمی اونره زکریا اوقودیلمر ۶۰
 ۶۰ واناسی جواب ویروب ایتدی یوق
 لکن یوحنا دینلسه کرکا ۶۱ واسکا
 ایتدیلمر که قر ایتوک ایچنده کمنده
 یوقدر که بی نام ایله دینلمش اوله ۶۲
 ۶۳ وباباسنه بونی اشارت اتدیلمر نیجه
 انی دینلمک استرایدی ۶۴ وپیر
 لوحی طلب ایدوب یازدی دیو انوک
 اسمی یوحنا و هب تعجب اتدیلمر ۶۵
 ۶۶ وانوک اغزی هماندم اچیلمشدر وانوک
 لسانی وسویلدی اللّهم خیر دعا ایلمر
 ایکن ۶۷ وانلروک جمیع قوکشیلر ینده
 قورق اولدی ویهودیتکی تمام داغلاغنده بی
 سوزلر هب افشا اولندیلمر ۶۸ وجمله
 استماع ایدنلر قلبنده (صدقلی) قودیلمر دیو
 نه اصل اغلانجق اولور بی ورتک آلی
 انوکله B

انوکا اولدی ۴۷ ویزکریا انوکا
 باباسی روح القدس ایله صلی اولمشدر
 و پیغمبرلق ایلدی دیو ۴۸ صیارک
 اسراییلک ربّ اللّهی زیرا کندو قومی
 زیارت ایدوب خلاص ایلدی ۴۹
 و داودک انوکا قولی بیتنده خلاصکی
 بویندورین بیروم ایچون اقامت ایلدی ۵۰
 ۷۰ نته کیم قدیمدن انوکا مقدس
 پیغمبرلروک اغزندن سویلمشدر ۵۱
 ۷۱ خلاصی بیروم شمشلرندن وجیب
 بیری ادغاض ایدنلروک الندن ۵۲ بیروم
 بابالرمز ایله مرحمتی عمل ایدوب وصیت
 مقدسین یان ایتیک ایچون ۵۳ اول
 یهینی که ابراهیمه بیروم بابامزه یهین
 ایلدی دینه ویرمکه ۵۴ که بیروم
 شمشلرمنروک الندن قورتلشش ایکن
 اشکا قورقوسزلغیله عبارت ایده لوم ۵۵
 ۷۵ پاککده وعد التده انوکا حضورنده
 بیروم حیاتیمنروک جمله کونلرنده ۵۶
 ۷۶ و سن ای اوغلا نجف اک عالیینکی
 پیغمبری

و پيغمبري دينداسکا کرک زير ا مریکا
 یوزی اوکنده ایلرو وارہ سین طریقہ پین
 مہیا ایتہکی ایچون ۷۷ انوک قوتندہ
 خلاصکا بیلدہ سین ویرمکہ اناروکا
 کناہلرنک مفرقی ایچون ۷۸ بیروم
 تکریمک شفقنلو رحمتندن کہ اندہ
 کون طوغوسی عالیدن بیزی زیارت
 ایلدی ۷۹ تا ظلمتندہ وموت
 کواکہ سندہ اوتورانلرہ یلدیرایہ و بیروم
 ایاقلمزی سلامت طریقندہ توفیق ویرہ
 ۸۰ واوغلانچق بویودی وروحندہ قوتلندی
 واسراییلہ کوستر مسینکی کونہنکا
 بیابانلرہ اولوروی

ایکنجی فصل

۱ اول کونلرہ واقع اولدیکہ قیصر
 اوغوسطسدن بیر امر چیغدی کہ تمام
 جهان کتابت اولندہ ۲ بوکتابت
 اول اولدی قیصر تاوس سوریاہ حاکم
 اولدوغندہ ۳ وہب کتابت اولندہ
 وار دیلر هر کسندہ کندن شهرندہ

۴ ویوسف

2 B

۴ ویوسف دخی صعود اتدی جلیلدن
 ناصرت شهرندن یهوینینه داود شهرنه
 که بیت لحم دینلور کندن داودکا
 بیتندن وقبیله سندن اولدوغی ایچورن
 ۵ تا کتابت اولنه کندویه نشانلی
 اولان عورت مریم ایله که حامله اولدی
 ۶ هم واقع اولدی که انلر انده اولدی
 قارنده طوغوره جف کوندرکی تمام
 اولدیله ۷ وانوکا اول طوغومش اوغلنی
 طوغورکی وانی قونداق ایله صاروب
 معلغه یاتوردی اول سهدنکه کاربان
 سرایده انلره هیچ بهر یوغهدی ۸ واول
 ایله چوبانلر وارایدکی که صحراده
 اوتوروب کندن سوربسی اونره کیجه
 ایله فوتت بکلدیله ۹ واشتنه رنکی
 قرشتنه سی قتلرنده طورور ایدی ورنکی
 مجددی چوره لرنه یلدر ار ایدی وعظیم
 قورقی ایله قورقدیلر ۱۰ وفرشتنه انلره
 ایندی قورقمه نیرا اشتنه فرح عظیمی
 سیدنه مزده لرم که جهله طایغیه اولسه
 کرکی

کَرَکَا ۱۱ زِپِرَا بُوکُون دَاوَرکَا شَهْرَنَدَه
 سِینَه بَیْر مُخَلَّص طَوغَمَشَدَر کَه مَسِیْح
 رِب دَر ۱۲ وَاشَبِی سِینَه نَشَان مَعْصُوم
 قَوْنَدَق ایلَه صَاغَرَمَش مَعْلُغَدَه یَا تَوْر اَیْکَن
 بُولَا سِینَه ۱۳ وَهَمَانَدَم آسَمَان چِرِیَسَنَدَن
 چَوَقَلَق اَوَل فَرَشْتَه ایلَه اَوَلور ایدی کِم
 اللّٰه شُکْر ایدوب ایتدیلر ۱۴ اللّٰه
 مَجْد اَعْلَی لَرَه وِیِرَه سَلَامَت وَاَصْلَه
 رِضَا ۱۵ هَم وَاقِع اَوَلدی کَه فَرَشْتَه لَر
 اَنلَرَن سَمَایَه اَیْرَلدو قَلَرِی کِیْمِی اَوَل
 اَصْلَر چَوْبَانلَر بَیْر بَیْر-بَیْر-بَیْر ایتدیلر بَیْت
 نَحْمَه دَکَا شَهْدِی کَیْدَه لَوْم وَاشَبِی
 صَاغَر اَوَلَمَش نَسَنَه یی کَوْرَه لَوْم کَه
 رِب بَیْرَه کَوَسْتَر مَشَدَر ۱۶ وَعَجَلَه
 ایلَه کَلَوْب مَرِیْمِی وِیُوسَعِی بُوَالدِیَلَر وَطَعْلَی
 مَعْلُغَدَه یَا تَوْر اَیْکَن ۱۷ وَکَوْرَن کَلَرِی
 کِیْمِی بُو اَوْغَلَا حَقْدَن اَوْتَوْرِی اَنلَرَه
 دِیْنَلَمَش کَلَامِیْن بَیْلَدو رِیَلَر ۱۸ وَهَب
 اَسْتَمَاع ایدنلر چَوْبَانلَر وَاک اَنلَرَه
 دِیْنَلدو کَلَرِیْنَه تَعَجِب اَتَدِیَلَر ۱۹

۱۹ مريم خون بوی سوزلری جمله حفظ ایدوب
 کندن قلبنده قیاس ایلدی ۱۰
 ۲۰ وچوبانلر کیرن سوندیلر اللّهی تمجید
 و تسبیح ایدر ایکن جمله ایشندوکلری
 و کورن و کلری ایچون نینه کیم
 انلره دیوودرلشدر ۱۱ و سکزکون
 تمام اولدوقده اوغلانچغک ختن ایتمه سی
 ایچون انوک آدی یسوع دینلشش سر که
 فرشته ایله دینلدی رحمة حبل اتمزدن
 اول ۱۲ وانلرک طهارت کونلری
 موسانکی ناموسی اونره تمام اولدقدن صکره
 آدی بروشلیمه ایلتدیلر ربیه عرض
 ایتمه که ۱۳ ننه کیم ربیک
 ناموسنده یازلشدر که هر رحمی آجان
 ارکک ربیه پاک دینلسه کرک ۱۴
 ۱۴ و قربان ویر صکه ننه کیم ربیک
 ناموسنده دینلشدر قمر بلرکک بیر چغتمین
 ویا کوکر چینلرکک ایکی بوسمین ۱۵
 ۱۵ و اشته بیره شلیمده بیر اسم وار ایدی
 کیم آدی سمعون و بون اسم عادل و دیندار
 (ایدی)

(ایندی) اسرائیلکی تسلیمتی قتلانور ایکن
 وروح القدس آنده ایمنش ۲۴ وروح
 القدسدن اشکا وحی کلدی که رزکی
 مسیحی کور مینجه موتی کور صیده ۲۵
 ۲۷ وروحده هیکل ایچنه کلدی
 ووالدان اوغالانجق یسوعی ایچرو
 کتور سوکلرنده تا ناموس معتناینه
 کوره حقیقده ایلیه لر ۲۸ وکندن
 آدی قوجاغنه آلب اللهه خیرعا ایلدی
 ویدی ۲۹ یا رب شهیدی سنوک
 قولوشکی صالی ویرورسین سلامت ایله
 کلاموشکه کوره ۳۰ زیرا بنوم
 کوزلوم سنوک خلاصوشکی کوریلر ۳۱
 ۳۲ که جمیع خلایقکی یوزی اوکنده
 مهیبا ایلدوک ۳۳ بهر نور که
 امتلره ظاهر اوله واسراپیل سنوک طایفه
 سنکی مجدی ۳۴ ویوسف واناسی
 انوک حقیقده دیلمشلرن منعجب اولدیلر ۳۵
 ۳۶ وسمعون انلره القشلیوب اناسی مریمه
 ایتدی اشته اشبق اسراپیلده اولان
 کتیرلر ۳۷

کثیر لریوکا ووشمه سی و تکرار قالقه سی
 ایچون قورلمشدر و بیر قرشی سویلنجهک
 نشان ایچون ۳۵۵ هم بیر قلیج دخی
 کندن جانو کدن کجه کرک تا
 خیلی قلیاروکا فکری اظهار اولنده لری
 ۳۵۶ دخی خنا بیر نبیه وار ایمنش بنت
 قانوییل اشیر قبیله سندن اشبو چوق
 کونلر یشامش انوکا بکا رتندن یدی
 ییل بیر آر ایله عمر سورمش ایدی
 ۳۵۷ و کندن سکسن دورت مقدری
 ییل طول عورت ایمنش کیم هیکلدن
 ایرلمیاب اوروجلر ایله و نمازلر ایله کیجه
 کونلر عبادت ایدردی ۳۵۸ وهمان
 ساعت اول ایچرو کلوب رییه دخی
 شکر ایلدی ویروشلییده جمیع خلاصه
 منتظر اولانلره انوکا حقنده سویلر ایدی
 ۳۵۹ وانلر ریک ناموسی اونره هب تسنه
 لری بیرنه کتورن وکلری کهری
 کیرو جلیله کندن شهری ناصرته
 دوندیلر ۳۶۰ واوغلالجق بوویوب
 روحده

روحده فوتلنور ایدی حکمت ایله صله
 والدیهک زعمتی انوک اونرینه ایمنش
 ام دخی انوک والدانی هر ییل یروشلیمه
 قصح عهدنده وارورلر ایدی ۴۲ و اول
 اون ایکی یاشنده اولیجق انلر عیدوک
 عارتی اونره یروشلیمه صعون اتدیلم
 ۴۳ و کونلر تمام اولدقدن صکره انلر
 کیرن دونمکده ایکن اوغلان یسوع
 یروشلیمده قالدی ویوسف وانوک اناسی
 دیلمدیلم ۴۴ اما انلر انی یواداشلقدن
 ایدوک ظن ایدر ایکن بیر کونلق
 یوله کلدیلمر و انی خصلمر ایچنده و انلر
 ایچنده آرادیلر ۴۵ و انی بوا ایجق
 انلر کیرن یروشلیمه دوندیلمر انی
 تغتیش ایدر ایکن ۴۶ و واقع
 اولدی که اوج کوندن صدکره انی
 هیکلده علما اونرنا سنده اونوروب بولدیلمر
 هم انلری استماع ایدر ایکن هم انلره
 سوالدر صور ایکن ۴۷ و انی استماع
 ایدنلر سر جمله عقلنه وجوابلر نه حیران
 اولورلر

اولو پير ایدی ۳۸ وانلر آنی کور بچکا
 متحیر اولدیلر واناسی اشکا ایندی ای
 اوغول نیچون بیزه بویله ائدوک اشته اناکی
 وبن حزین اولوب سنی طلب ایدر ایدوک ۳۹
 ۴۰ واول انلره ایندی نه اولدیکه سین
 ینی طلب ائدوک بیلدوک کک
 بکا بنوم اقاموک خصوصاننده اولمق
 کرک ایدی ۴۱ وکندولر انلره
 سوبلدوکی کلامی اشکلامدی ۴۲
 ۴۳ واول انلر ایله اینوب فاصره کادی
 وانلره منقان اولدی واناسی بو سوزلری
 جمله قلمنده حفظ ایدر ایدی ۴۴
 ۴۵ ویسوع انریان بولدی حکمنده
 وقامتده ونعمنده تکری وانلر قتلنده ۴۶

اوچنجی فصل ۴۷

۱ طیبکار یوس قیصروکی پادشاهلغی اون
 بننجی ییلنده پنطوس پیلاطوس
 یهودینده حاکم اولمچف وه هر ورس جلیله
 دور تنجی سرور وقرنداشی قیلیدوس
 ایطوریایه وطر خونیتس بلانده دور تنجی
 سرور

سرور و ایسا فیوس آبی لانیه سوم تنجی سرور
 ۲ و حنان و قهاقا کاهنارک اولوری
 ایکن تکرینک کلمه سی نکر یا
 اوغلی یوحنا ایله اولمشدر بهابانده
 ۳ و امرانک هب چوره ایلنه کلدی
 تویدنک معمودیتین وعظ ایدر ایکن
 کناهنرک مغرتی ایچون ۴ م ننه
 کیم اشعیا پیغمبروک سوزاری کتاینده
 یانلمشدر دیو فریان ایندنک بریده
 آوزری سینر رینک طریقنی مهیا ایدوب
 انوک اینلرینی راست ایلک ۵ هر نره
 مهتلی اوله و هر ظاغ ویده اچغلدنه
 واشکر پلر راست اولوب صد پلقلر دونر یولدر
 اوله لر ۶ و هر جسد لو اللهکی خلاصدن
 کورسه کرک ۷ پس کندودنا
 تعبد اولنده غه خروج ایدن جباعتره
 ایدور ایدی یا افعی لروک اولادی کلاچک
 غضبدن قاچغنه سینه کیم تنه
 ایتمشدر ۸ امدی تویدیه مسیح
 به پیشاری حاصل ایلک و کند و کورده

دیکه باشلماک ابراهیم دینروم اذامزوم
 نریرا سینه ایدوم که الله قادوم که
 یو طاشلردن ابراهیمه اوغوللری قوباره
 ۹ و دخی شمیدی بالته آجا جلمو ک کوکنه
 یاتور امدی هر آجاج که خوب یهیشی
 کتوریور منسه پیره یقاروب آتینه
 اورامشدر ۱۰ و جماعتلر اکا سوال
 ایلدیلر دیو پس امدی نه ایلیمه لوم
 ۱۱ و جواب ویروب انلره ایتدی کیمو
 کیم ایکی قغنانی وار اوله اکا کیم
 یوقدر تسلیم ایلسون و کیمک کیم
 طعامی اوله آجایین ایتسون
 ۱۲ و کومر کجیلر دخی تعید اولنغه
 کلدیلر واکا ایتدیلر یا اقدی نه
 ایلیموم ۱۳ و اول انلره ایتدی سینه
 تعین اولنندن ارتوق تقاضا ایتمک
 ۱۴ و جنک کجیلر دخی اکا سوال ایلدیلر
 دیو وینر نه ایلیموم و انلره ایتدی هیچ
 کسنیه کوچ ایتموب بهنن ایلیمک
 و سه نروک علوفه لر و کتیره قانع اولوک
 ۱۵ و چون

۱۰ و چون خلق از نظار چکدیلر و مجموع
 انلر وک قلبلر زنده یوحنا حقیقده فکر
 اتدیلر که شاید کندو مسیح اوله
 ۱۱ یوحنا جلسنه جواب ودرکی دیو
 بن خود سینری صو ایله تعید ایدرین
 اما بندن قویبارک اولان کلور کیم
 انوک بابو جلیزینکی قاصده سین چونر که
 لایق کولم اول سینریری روح القدس
 ایله واتش ایله تعید ایلیه ۱۲ کیم
 انوک فالپوری النده وخرمن بیرین
 قمام آریدوب بغدادی کندو انبارینه
 جمع ایلیه و صمانی سویندرلر انشه احراق
 ایله ۱۳ ودرخی سایر نسنه لری
 چوق نصیحت ایدوب خلقه یشارت
 ایدر ایدی ۱۴ اما هیرودس دور تنجی
 سرور اندن عتاب اولوب هیرودیا اجلدن
 که قرتدانی فیلیسکا عورتی ایمنش
 و هیرودس اتدوکی مجموع شرر ایچون
 ۱۵ جلسی اونره بوئی الحاق ایلدی
 که یوحنا بی زندانده حبس ایندیشدر

۲۱ هم واقع اولدي كه خلق سرجهله
 تعميد اولندوقده يسوع سخي تعميد
 اولنمش و نماز ايدر ايكن اسهان اچلور
 ايدى ۲۲ و روح القدس جسدلى
 شكلىده كوكرجين كبي انوكا
 اونره اينوب اسماندن بير اواز اولدي ديو
 سن سين بنوم سوگولى اوغلام سندن
 خشنون يم ۲۳ و كندن يسوع اونور
 مقدارى پاشنده اولمغه باشليوب ظن
 اولندوغى كبي يوسفك اوغلى اولدي
 كه هالينك ۲۴ كه مطينك
 كه لاوينك كه ملكينك كه
 يونانك كه يوسفك ۲۵ كه
 مطاثيرانك كه عاموصك كه ناحومك
 كه حساپينك كه تجانك ۲۶ كه
 صانك كه مطاثيرانك كه شعبينك
 كه يوسفك كه يهونانك ۲۷ كه
 يوحاننك كه پريسانك كه زوربايدنك
 كه

۲۸ کہ شَلَاتِهَاتُكَ کہ نِهْرِيَتُكَ ۰
 مَلِكِيَتُكَ کہ اَدِيَتُكَ کہ قَوْصَامُكَ
 ۲۹ کہ اَلْمَاضَاتُكَ کہ اِيْرُكَ ۰
 يُوْسَاذُكَ کہ اَلْبِعَاثُكَ کہ يُوْرَامُكَ
 کہ مَطَاذُكَ کہ لَوِيْدُكَ ۰ ۳۰ کہ
 شِعْرُوْنُكَ کہ يَهُوْنَاذُكَ کہ يُوْسُفُكَ
 کہ يُوْتَاذُكَ کہ اَلْيَاوِيْبِيَتُكَ ۰
 ۳۱ کہ مَلِيَاذُكَ کہ مَتْنَاذُكَ کہ
 مَطَاثَاذُكَ کہ دَاوُرُكَ ۰ ۳۲ کہ
 اَيِّسِيَتُكَ کہ عُوْبِيْدُكَ کہ بَاعَاثُكَ
 کہ سَلْمُوْنُكَ کہ نَصُوْنُكَ ۰ ۳۳ کہ
 عَمِيْنَاذُكَ کہ اَرَامُكَ کہ حَضْرُوْنُكَ
 کہ فَاْرِصُكَ کہ يَهُوْنَاذُكَ ۰ ۳۴ کہ
 يِعْقُوْبُكَ کہ اَشْحَقُكَ کہ اِبْرَاهِيْمُكَ
 کہ تَارِيْحُكَ کہ نَاْحُوْرُكَ ۰ ۳۵ کہ
 سَارُوْحُكَ

سَارُوخُكُنْ كِه آرغُونُكُنْ كِه فَالْتُنْ كِه
 عَابِرُكُنْ كِه صَالَاذُكُنْ ٤ ٣٣٧ كِه
 قَيْبَنَانُكُنْ كِه آرْفَخَشْدُكُنْ كِه سَامُكُنْ
 كِه نُوحُكُنْ كِه لَامُخُكُنْ ٤ ٣٣٧ كِه
 مَنُو شَلْحُكُنْ كِه خَنُوخُكُنْ كِه يِرُكُنْ
 كِه مَهَالَايُيُدُكُنْ كِه قَيْبَنَانُكُنْ ٤
 ٣٣٨ كِه اَنُوشُكُنْ كِه شَيْتُكُنْ كِه
 آدَمُكُنْ كِه تَكْرِيئُكُنْ (اوغلي اولدي) ٤

دور تنجي فصل ٤

١ وِيسوع رُوح القدس ايله صملق اولوب
 اَرِنْدَن كِيرُونُونر ايدى وروح ائى ديبابانه
 ايلنور ايدى ٤ ٢ وقرق كون ابلېسدن
 تجرېه اولنوب اول كونلر ده بېج نسنه
 ديمز ايدى و تمام اولدق لرنده صكره اج
 اولدى ٤ ٣ و ابلېس اكا ايتدى اكر
 تکرېنك اوغلي ايسك ائشېن طائنه
 ديكل تا ائسك اوله ٤ ٤ يسوع
 اكا

اکا جواب ویردی دیں یا نزلہ شدہ کہ
 آم یالکونز آتہ کلہ دیر لک ایامیدہ
 لکن اللہ کی ہر سوزگیا ایلمہ ۵
 ۶ وابلیمس آتی بیسریوجہ طاغہ
 قالدوموب (*) معبور لغوگت ہب سہل کندیں
 بہر آندہ اشکہ کوستر مشدہ ۷ وابلیمس
 اکا ایتدی جمیع ہی سلطانتی وانلروک
 فخرنی سکا ویریم نیرا باضکہ تسلیم
 اولنورن کیہہ ایسترسم آتی ویرورم ۸
 ۷ پس سن اکر بنوم اوشکوعدہ سجدہ
 ایلمیہ سین سہلہ سنوک اولہ ۹ ویسوع
 جواب ویروب اکا ایتدی آرتوعدہ یوری
 یا شیطان نیرا یا نزلہ شدہ سنوک رب
 اللہو کہ سجدہ ایدوب اکا تنہا عبادت
 ایلمیہ سین ۱۰ وانی روشلمیہ ایلتوب
 کندوسین ہیکنکی بیر کونکوره
 اونرہ طور غور دی واکا ایتدی اکر
 فکریکنک اوغلی ایسکنک کندر کی
 D
 بوندن

(*) یعنی جہانگاہ

بوندن اشغاسند بر اقـغل ۱۰ زیرا
 پانزلهشدر که کندون فرشته لره سنوک
 حقوکهده وصـپـت ایده سـنـي حفظ
 آیتـهـکه ۱۱ وسـنـي الـلـهـنـده تحـل ایده لره
 قاسن سنوک ایاغوکي طاشه طوقنهیه
 سین ۱۲ ویسوع جواب ویروب اکا
 آیتدی که دینلهشدر سنوک رب اللهوکی
 تجریده قیلاییه سین ۱۳ وچون ابلهس
 هـب تجریده یی بتورمش آیدی اندن
 آیرلدی تابیر زمانه دک ۱۴ ویسوع
 روحکا قدرتنده کپرون جلیله دوندی
 وجمعوع چوره ایلنه حـقـنـده شهرت
 جـیـتـهـشـدر ۱۵ وکندون انلروکا
 جمعـلـرنـده تعلیم آتدی جملله سندن
 تجید اولنمش ایکن ۱۶ وناصرته
 کلهشدر بسلندوکی بیره ومعنایینه
 کوره سینت کوننده جمعیه کپروب
 اوقومغه طوری کلدی ۱۷ وانشعیا
 ییغـمـروکا کتابی الهنه ویرلدی وکتابی
 آجیجق اول ییریکی بولدی که انده یا
 نزلهشدر

نزل مشدر ۱۸ (یعنی) ربکا روحی بنوم
 اونزومه در اول سبیدنکه بشکا مسیح
 ایلدی تا فقیرلره مزده ایدم بینی
 کوندردی تا شکسته قلبلری صاغ
 قیلام واسیرلره انزالق وعظ ایدم وکوردلره
 بصیر کیر و ویرمسی (*) دوکولمشلری
 انزالغه صالی ویرم ۱۹ تا ربکا مقبول
 بیلمینی وعظ ایدم ۲۰ وکتابی
 قیایوب خارمه کیر و ویرجک اوتوردی
 وجمعه اولان جمله نک کونلری
 اکا دکلمش اولدیلر ۲۱ وانلره
 دیبکه باشلدی کیم بی کون اشبه
 یانرو سینروک قولاقلروکنزه تمام اولدی ۲۲
 وهب اکا شهادت ویریلر وانوک
 اغزندن چقان نعمت سوزلرینه تعجب
 اتدیلر ویدیلر اشبه یوسف اوغلی
 دکلمی ۲۳ وانلره ایتدی البتده
 باشکا بی مثلی دیه سینرای طبیب
 کندوکی 2 D

(*) یا خون مظلوملری ۲۴

کندوکی صماغ آیه و هیزه کیم کفرنا
 جومده اولمش ایشندوکا هم بونده سنوک
 صلاحده ایتکل ۲۳ وایتدی امین
 سهیزه ایدورم که هیچ بیر پیغمبر کندو
 صلاحده مقبول کلدن ۲۵ وجقیقتده
 سهیزه دیرم که چوق طول عورت
 اسراییلده ایلیا کوندلنده واریمش نول
 وقتکه کوکا اوج بهل والتی آیه دکا
 باغلنمشدر شویله که جمله طیر اقده
 عظیم قیزاق اولدی ۲۴ وایلیا انلردن
 هیچ بیرینه کوندلنمشدر مکر
 صداندنک (*) صا پطایا بهر عورته که
 طول ایمنش ۲۷ وچوق ابرص واریمش
 اسراییلده الیشع پیغمبرکا زماننده وانلروکا
 هیچ بیرری آرمدی الا نعمان سرپاندلو ۲۸
 وجمعه اولان هب بو فسندریب
 ایشند بچکا غضبدن یز اولدیلسر ۲۹
 وقلقوب آنی شهرن طشره چقاریلر
 وانی

(*) که عربده صافیت دینلور ۳۰

و آني ايلنديلر اول طامغك قاشندهركا كه
 اونر زنده افلروك شهري ياپلامش ايدى
 قا كه آني اشغه انالره ٥ ٥ اما كندى
 انلروك اورناسندن كچوب كيدى
 ايدى ٥ ٥ و جليلك بيمر شهري
 كفرتاحوصه نرول ايدوب سبت كوندلنده
 انلره اوكرتدى ٥ ٥ وانوك تعلينه
 متحير اولديلر نارا انوك كلامي سلطنت
 ايله اولور ايدى ٥ ٥ و جمعه بيمر
 آدم وار ايدى كه انده بيمر ناپاك ديوك
 روحى ايدى وصوت عظيم ايله حيقردى ٥
 ٥ ديو قويدور اي يسوع ناصر تلو بيزوم
 سنوكله نه وار بيزى هلاك اتمكه
 كلدوشكي سني بيلورم كيم سين
 اللهك قدوسى ٥ ٥ ويسوع آني انارلدى
 ديو ايسم اول واندىن طشره چيف و ديو
 آني اور تاده بر اغوب كندون طشره
 چيقدى وهىچ اكا ضرر ايتمدى ٥
 ٥ وهب حيران قالديلر و بيري بيري
 ايله سوبلنديلر ديو نه سوزلر بو زيرا
 سلطنت 3 D

سلطنت ایلده وقت ایلده ناپاک روحلره
 بیورور و طشیره چیغیرلر ۳۷ و چوره
 ایلک هر یزنه حقنده اواز چیغیشدر ۳۸
 و جمعدن قالقوب سه عونک اونه
 کیردی و سه عونک قاین اناسی بیر عظیم
 ستمه ایلده دوتلوب حقنده اکا یلوارورلر
 ایدی ۳۹ و اول انوکا اوستنده طوروب
 ستمه امر ایلدی و انی صالی ویردی
 و هماندم قالقوب انلره خدمت ایدر ایدی ۴۰
 و کفش بائجق وقتنده مجموع که
 انلر وک درای درای حستلک ایلده
 رچلورلی و اریسه انلری اکا ایلندیلر
 و انلر وک هر بیر نه الیرین قویوب انلری صاغ
 ایلدی ۴۱ و دی و لور دخی چوق
 که سندن لردن طشیره چقدیلر فریاد ایدوب
 دیو سن سین مسیح تکرینک اوغلی
 و انلر لیبوب انلری سویدلک قومدی زیرا
 دیلدیلر که کندن مسیح اولور ایدی ۴۲
 و کوندن اولیجق چیغیشدوب بیر
 اسور پیره کیدر ایدی و جماعتلر انی
 ارایوب

ايرايوب اذڪه دڪا ڪلديلر وائي آلهيغوييلر
 قنا انلردن ايرلبيده ٥ ۱۳۴ اول خون انلره
 اينتدي باذڪه ڪرڪدر ڪه ٽڪرينڪي
 هلكوتين سا ير شهرلره بشارت ايدم زيرا
 بونو ٿي چون ڪوندر ليشيم ٥ ۱۳۵ وجليلڪي
 هجهملرنده وعظ ايدوب سوروايدي ٥

بشنجي فصل ٥

۱ وواقع اولدي ڪه جماعت اڪا
 انرحام اتدڪلري ڪبي اللهڪي ڪلامين
 استماع اٿهڪي چون ڪندو (*) جنسارنڪي
 ڪولي ياننده طوروايدي ٥ ۱۲ وڪولڪي
 جانبننده ايڪي ڪبيءَ طوروب
 ڪوروايدي اما بالفجيلر انلردن چيفوب
 اغلرين يورلرايدي ٥ ۱۳ واول ڪهپلروڪي
 پير نه ڪه سهعونڪي ايددي بينوب انلردن رجا
 اتديڪه قورون بيسرر ڪيرو چڪه
 واهتوروب ڪهپدن جماعتلره تعليم
 ايدرايدي ٥ ۱۴ وسويلڪدن فراغت
 اتدوڪي

(*) ڪه عربنده جاناشر پينلور ٥

ائندوڪي ڪهي سمعوڻه ايتدي ٻه ريندا ڪه
 ايلت وسينروڪا آغلروڪري اولهغه چوروڪا ٻه
 ٥ وسعوڻا جواب ويروب اڪا ايتدي
 اي معلم بيتر بتون ڪجهه چالشبوب
 هيج نسنه بي سوتهدوق لڪن سينروڪا
 سونروڪه آغي چوريم ٻه ٦ وجون بوني
 ائديلر بالغلروڪا بغايت چوقلغين قاپلديلر
 ما انلروڪا آغي قيرلور ايتدي ٻه ٧ وان بهر
 ڪهيدده اولان اور تاقلم نه اشارت ائديلر
 ناکلوب افلسره يا روم ايلديلر وانلر
 ڪلوب ايڪي ڪهيءَ طولديلر شويده
 ڪه غرق اتمه ڪه پائيلديلر ٻه ٨ وسعوڻا
 بطرس (بوني) ڪوروب يسوعڪي رينلر نه
 سوندي ديي يا رب بتدن فرقت ايله
 زيرا ڪنا هڪار ام يم ٻه ٩ ڪه
 حيران اولدي وسرجهله بيلسنجه اولانلر
 اول بالغلروڪا آونه قبض اتمشلي ايتدي ٻه
 ١٠ والجلين هم يعقوب وهم يوحنا زبدينگا
 اوغوللري ڪه سعوڻا ايله اور تاقلم اولديلر
 ويسوع سمعوڻه ايتدي قورقهه شهيدن ڪيرو
 انلري

ادملریا دوتسکا کرک ١١ وچون
 کھیلرین قورویہ ایلندیلر صحیحوعلری
 ذرک ایدوب اکا تـابع اولدیلر ١٢
 ١٣ واتفاق کندن اول شهرلرک دیرنده
 ایکن اشته بیر آدم برص ایله طولی
 کیم یسوع پی کورجکک یوزی اونره
 دوشوب اکا یالوردی دیو ای رب اکر
 استرسکا بنی آرتغہ قاسر اولور سین ١٤
 ١٥ والی اونرادی اکا دوقندی دیو
 ایسترم پاک اول وفی الحال برص اندن
 ایرلدی ١٦ واول اکا دیوردی هبیج
 کشیه دیه لکن واروب کندوکی
 کاهنه کوستر و سنوک تطهیروکا ایچون
 اهدی ایله ننه کیم موسی انله شہادت
 اجلدن وصیت ایلدی ١٧ اما آواز
 انوک حقتنده زیاده جه چقار ایدی
 وبلوکلر چوق دیرلدیلر تا استماع ایدوب
 انلروکا سخی مرضلرندن انده علاج اولدیلر ١٨
 ١٩ ما کندن بیابانه ایرلوب نمانر
 قیلور ایدی ٢٠ وواقع اولدیکه بیر
 کونده E

کونده تعلیم ائدوکی کبی فریسیلر
 وناموسه معلملر اوتوروب دورورلر ایدی
 که جلیلگت ویهوویتگت هر قریه سندن
 وپروشلیمدن کلامش اولدیله وریگت قوتی
 انلره علاج اتمکده اولمشدر ۱۸ وانشده
 (بعض) ارلر بیسروشکده بیر آرمی
 کتوریلر که مغلوج اییش وانی
 ایچرو ایلتمه که واکنده یتورمغه
 طالب اولدیله ۱۹ وده طرفدن آنی
 ایچرو کتوره لر جهاءت اجلدن بولماچق
 ظام اوستنده چیغوب آنی دوشکی ایله
 کرمدلرن صارتدیله اورتبایه یسوع
 اوکنده ۲۰ واول انلروک ایماننی
 کوروب اکا ایتدی یا آم کناهلروک
 سکا مغوردر ۲۱ وکاتیلر و فریسیلر
 فکره اغاز ائدیله دیو کیمدن که
 کفرلر سویله ویر کناهلری عفو ایتمه که
 کیم قادر اولور الا تکری یالکونر ۲۲
 یسوع خون انلروک فکریلرین بیلوب
 جواب وپروب انلره ایتدی سپنر قلدیلر وکزه
 نه

نه فكر ايدرسينز ٥ ٣٣ قندي
 اسانر كدر ديمك سنوك كناهلروك
 سكا مغفور در ويا ديمك قلف وپوري ٥
 ٣٤ لکن تا بيله سينر كه انسان
 اوغلينك پيره سلطنتي وار در تا كناهلري
 عفي ايدو مغلوجه ايتدي سكا
 ديمر قلف و سنوك دوشك كوكي
 قالدوروب اوزكه وارغل ٥ ٣٥ وهماندم
 انلروك او كنده طوري كلدي واوستنده
 ياتجق نسنه قالدوروب كندو اوبنده
 كتمشدر الله تيجيد وپور ايكمن ٥
 ٣٦ وهب متخير قالوب الهي تيجيد
 اذيلر وخوف ايله صلب اولمشدر در دين
 بي كون نه غريب نسنه لري كوروك ٥
 ٣٧ وپونلر نصكره طشره چيقوب لاوي
 آلو بير باجد اري كوردي كه (*)
 باج خانه سنه اوتورور ايدكي اشكا
 ايتدي باكا تابع اول ٥ ٣٨ وهب
 نسنلري 2 E

(*) يا خون باج الماسنه اوتورور ايدكي ٥

نسنلری نرک ایدوب طوری کلوب انوک
 ارن نجه کیدر ایدی ۱۲۹ اولوی
 کندن اونده اشکا بیر عظیم قوت قلدق
 ایلدی و باجدار لروک چوق بلوکی (انده)
 ایمنش وسایر لروک که انلر ایله هم نشین
 ایدیلر ۱۳۰ ما انلر وک کانیلری
 فریسیلر ایله انوک شنا کردلر نه قارشن
 سرلدا انیلر دیو باجدار لری ایله و کناه کارلر
 ایله نیچون ییروب ایچرسکنر ۱۳۱
 ویسوع جواب ویروب انلره ایندی صاغ
 اولانلر وک طبیبه احتیاجی یوقدر لکن
 خستدلر وک ۱۳۲ کلدم صدیقلری
 اوقومغه لکن کناه کارلری توبیه ۱۳۳
 ۱۳۴ وانلر اشکا ایندی لر یوحنا انکی
 شنا کردلری نیچون کراتله اوروج طوتوب
 قمانر قیلورلر وون خنی فریسیلرک شنا کردلری
 اون سنوک ییروب ایچرلر ۱۳۵ اول
 انلره ایندی حجلدنک اوغوللری نئی صوم
 اتمر مکه قان رن کلسینر مان امکه
 کویکن بیله لر تجه اوله ۱۳۶ اما
 کونلر

ڪونلر ڪلچڪدم ڪه ڪويڪو
 انلرن انمش اوله پس اول ڪونلر ده
 اوروج طوتلمر ۴۳۷ وانلره دخي بيم
 متلي بيدي هيج ڪسنه يڪي طونڪا (*)
 بيم پارسي بيم اسڪي طوننه اورمن
 يوخسه هم يڪي بيم يارق ايدم هم
 يڪيدن ڪي پارسي اسڪيه يا
 مرشمز ۴۳۷ وهيج ڪسنه يڪي
 سجي اسڪي تلوقلره قويمز يوخسه يڪي
 سجي تلوقلري قهرو ب دوڪله وتلوقلر
 فنا اوللمر ۴۳۸ نهائيت يڪي سجي
 يڪي تلوقلره قويمق ڪر ڪدم واڪيهي
 صقلنلور ۴۳۹ دخي ڪسنه يوقلم
 ڪه اسڪيء ايجيجڪا في الحال يڪي
 ويليه نيزا ايدور اسڪي نزياده يرار ۴
 التنجي فصل ۴

ا (***) واڪنجي سينده اولڪيدن
 3 E صڪره

(*) ويا بيم يمه سي ۴

(**) متنده ايجيجڪا اولڪي سينده ۴

صدڪر واقع اودیکه اکیندکرن
 سرور اتدی وانوکا شناکر پری بغداد کی
 پانشلر بن قوچر پیلر والدرنده اوروب یدیلر
 ۱۲ فریسیلر بن بعض انلره ایتدیلر
 فیچون انی ایدر سینر که سینت کونلرنده
 اتمک حلال کلدلر ۱۳ ویسوع انلره
 جواب ویروب ایتدی یا داود اتدوکین
 خون اوقوسا و شکر آج اولدوشکی زمانده
 ویپلسنجه موجون اولانلر ۱۴ نتیجه
 الله کی بیتنده کیردی وتعدمتکی اتمکین
 اوروب تناول اتدی ویپلسنجه کیلره دخی
 ویرمشدر که انی یهکی حلال کلدلر
 الا یالکونر کاهنلره ۱۵ وانلره ایتدی
 که انسان اوغلی دخی سینته سلطان
 اولور ۱۶ واتفاق اخر سینته دخی
 کندن نتیجه کیروب تعلیم ایدر
 ایدی وپیرادم انده وارایشن که انوکا
 صناع الی قورون ایشن ۱۷ وکاتیلر
 فریسیلر ایله انی کونرندیلر اکر سینته
 فیهار ایتسه تا اکا قرشی لوم بوللر
 ۱۸ اما

۸ اما ڪندو انلروڪ فڪرلرپن بيلوي
 اول اومه ڪيم انوڪ الي قورن ايمش
 ايندي طوري ڪل واورتاده طور واول
 قلقوب طور ورايدي ۹ پس يسوع
 انلره ايندي سینه سوال ايديم سبتلره
 جاينر اولان ندر خيرمي انمڪ يا شر قلمق
 جاني مي خلاص ويا هلاڪ ايلمڪ ۱۰
 ۱ وجوره يڪا هيسنه بقوب اومه
 ايندي سنوڪ آلوڪي اوزات واول اويله
 ايدوب انوڪ الي او بيمر يسي ڪمي ينه
 صاغ اولمشدر ۱۱ وانلر دلوڪ ايله
 صميلي اولوب بيري بيري ايله سويلمشديلمر
 يسوع نه ايليله ۱۲ واول ڪونلره
 اولديڪه نماز قيلمغه بيمر طاغه طشره
 چيقدي بتون ڪجهه (*) ٽڪرينڪي
 نمازنده بر قرار اولدي ۱۳ وڪونلر
 اولمچق انوڪ ثنا ڪرلرپن اوقيدوب
 انلردن

(*) هو وجه دخي جاينر بر ٽڪرينڪي
 بيمر نماز ڪاهنده ڪجهه لڏي ۱۴

انلردن اون ايكي اختيام ايلدي
 كه انلره دخي وسولاري تسميه اينتمشدر
 ۱۳ سمعوني كيم اكا دخي بطرس
 ان قودي وقرنداشي اندراوسي يعقوبي
 ويوحنا قيلمسي وبرتولوما ۱۴ ۱۵ متي
 وتوما يعقوبي بن خلفا سمعوني كه
 شيور اوقتمش ۱۴ يهودا بن يعقوب
 ويهودا اسخریوطي كه هم خاين اولدي
 ۱۷ وانلسر ايله نزول ايدوب اووا
 طور ايددي وهم كندن شاكرلر
 بلوكي وخالقك جمع كيريب دنون
 يهونيندن وپروشليمدن وصوتك وصيدانكا
 ساحلندن كيم آني استماع اتمكه
 وانلروك مرضلرندن علاج اولمغه كلديلر
 ۱۸ وفا پاكي روحلره مبتلا اولانلر
 وصاغلامش اولديلر ۱۹ وهب جماعت
 اكه سوقتمغي ارايلر نيزا قوت اندن
 چه قوب مجهوعی صاع ايلدي
 ۲۰ وانسوك كوزلرگي شاكرلر يته
 قالدوب ايندي اي فقيرلر طوبي سینه
 نيزا

نریرا تکرینکا ملکوتی سینر و کدر ۱۱
 طوبی شهیدیکی حالدہ آج اولاندرہ
 نریرا طوق اولہ سینر طوبی بو صمدہ کی
 اغلاباندرہ نریرا کلاہ سینر ۱۲ سعادتلو
 اولاسینر قچانکے اصلر سینری ابغاض
 ایدہلر و قچانکے سینری تغریق ایدوب
 سینرہ تشذیع قیلہلر وسینروکا ناموکری
 کویاکے یاتلو چیغرهلر انسان اوغلابینکا
 حقی ایچون ۱۳ اول کونده نشان
 اولوکا وتھلیل ایلسکا نریرا اشته سینروکا
 اجرتکونر سماعہ چوقدر نریرا بو وجہ
 اونرہ اندروکا بابالری پیغمبرلرہ ایدرلر
 ایدی ۱۴ ولیکن وای سینرہ کک
 بایلر سینر نریرا سینروکا تعزیتکری
 آدوکنر ۱۵ وای سینرہ کک طوقدر
 سینر نریرا آج اولہ سینر وای سینرہ کک شهیدی
 کک حالدہ کولر سینر نریرا یاس چکوب
 اغلابیہ سینر ۱۶ وای سینرہ شول وقتکک
 هب اصلر سینر دن خیر سویلیہلر نریرا
 اندروکا بابالری یلان پیغمبرلرہ شوپلاہ
 ایدرلر

ایدر ایدر ایدی ۶ ۶۷ اما ای استماع
 ایدر سینه دیرم سیزوک دشمنلر و کز
 صحبت ایلمک و سیزی ابغاض ایدر
 ایولک قیلوک ۶ ۶۸ سینه بد دعا
 ایدر خیر دعا ایلمک و سیزوک حق و کز
 دهنان ایدر ایچون نماز قیلوک ۶ ۶۹
 و سنی بیر یثاقه چلان کسنیه هم
 او بهر نی عرض ایله و سیزوک فرجکی
 آلان کسنیه یی طولما کدن دخی نهی
 ایلمک ۶ ۷۰ هر سندن سوال ایلینه
 ویرکل و سیزوک کیلری الان کسنیه دن
 کیر و طلب اده ۶ ۷۱ و نیجه استر
 سینه که اصلر سینه ایلیه لر سینه دخی
 انلره اوپله ایدوک ۶ ۷۲ واکر سینه
 صحبت ایدر سوزسکن نه برکات
 سینه اولور زیرا کناه کارلر انلره صحبت
 ایدر سوزلر ۶ ۷۳ واکر سینه
 ایولک ایدر ایولک ایدر سوزسکن نه برکات
 سینه اولور زیرا کناه کارلر همان اوپله
 ایدر ۶ ۷۴ واکر انلره و ونج
 ویر و سکن

وپرورسکن کیم انلین آلمق امید
 طوتر سین نه برکات سینه اولور زیرا
 کنداهکارلر کنداهکارلره اودنج
 وپروسلر تا کیرو برادر آلملر ۳۵ ولیکن
 سینر دشمنلر وکزه محبت ایدوک وایولک
 ایلک و اودنج وپروک هبیج نسنه امید لندوب
 وسینروک اجرتکنر چوق اوله ویني العلی
 اوله سینر زیرا کندو کفران نعه لره
 وشریرلره مناندن ۳۶ امدی مرحمتلر
 اولوک نته کیم سینروک آتاکونر دخی
 مرحمتلر در ۳۷ حکم اتمک
 واونروکزه حکم اوله یه دین اتمک وصدان
 اوله یه سینر عفی ایلک و سینه عفی اولند ۳۸
 وپروک و سینه ویرله ایی اولچکک اشغه
 بصلامتش و دیر شامتش و اوستنندن کیدر
 ایکن سینروک قوینوکزه ویره لر زیرا
 کندو اولچی ایله که اولچر سینر سینه
 کیرو اولچلش اوله ۳۹ وانلره دیر مثل
 دیمشدر دیر کونسنر دیر کونسنره رهبرلک
 اتمک قاده اولور می ایکیسی چقور
 ایچنه

ایچنہ دوشبیدہ لری ۱۱ عم شاگرد کنندون
 معلمی اونرہ اولمانر اما هر کامل اولان
 انوک معلمی کبی اولور ۱۲ عم ونیچون
 سنوکا قرند اشنگا کوزنده کی
 چوچکزه بقار سین وکنندون
 کوزو کده کی مرتکی قامل انمن
 سین ۱۳ یا نیجه سنوکا قرند
 اشوکه دیه که قادر سین ای قرنداش
 قوغل سنوکا کوزو کده کی چوچکزی
 چیغره یم چون سن کنندون کوزو کده
 کی مرتکی کورمن سین ای مرایی
 مرتکی کنندون کوزو کدن اول
 چیقار اول وقت روشن کوروسین
 تا سنوکا قرندشنگا کوزنده کی
 چوچوکزی چیغره سین ۱۴ نریرا
 ایو اغاج چورکا یهیش بتورمن ونه فاسد
 اغاج ایو یهیش بتورور ۱۵ عم که
 هر اغاج کنندون یهیشندن بیلنور نریرا
 دیکنندن انجیر لریا دوشورمنلر ونه
 چالورن اونریمی قطنی ایدرلر ۱۶ عم ایو
 آم

آدم کندن قلبینکڻ ایون خنزینده سندن
 خیر چیقارور ویراهنر آدم کندن قلبینکڻ
 ویراهنر خنزینده سندن شتر اخراج ایدر زیر
 قلبینکڻ زیاده لغندن اغزکیا سویلر ۶
 ۴۶ ونیچون بنی اوقور سینر رب رب واول
 سنده لری که بن ایروم ایتنر سینر ۶
 ۴۷ هر بکا کلان وینوم سونلر می
 ایشندوب انلری عمل ایدن سینره کوسنره
 یم کیسه بکزر ۶ ۴۸ بیر اوی دنا
 ایدن بیر اومه بکزر کیم قانوب تعبیف
 ایدوب تملی قیا اونر نه قوم دی وطاشغینلق
 اولیجق اقدی اول اوه شدت ایله اوردی
 وانی حرکت ایده صدی انوک کچونکه
 تملی بیر قیا اونرینده برقلور ایدی ۶
 ۴۹ اما استماع ایدوب عمل ایتنر
 (کسنده) بیر اومه بکزر که بیر
 اونرینده تملسونر بیر ان یاپدی واقندی
 اکه قرش شدت ایله اوروب فی الحال
 دوشدی واول اوکڻ خرابی عظیم اولدی ۶

پدنجي فصل

۱ واول انوکا هب سوزلرین خلقک
 قولقلرینه تمام ائدوکدن صکره
 کفرناحومه کیرمشدر ۲ وپیر یوز
 باشهکی بیر قولی کیم اکا عزیز ایش
 صریض اولوب وفات اینملی اولدی ۳
 ویسوعدن اینتدیجکی یهودی لروکا
 شہنخلرین اکا کوندروب اندن داککی
 ائدی که کلوب انوکا قولین خلاص
 ایدہ ۴ واندر یسوعه ایرشدکلرنده
 اکا جهد ایله یلوار دیلر دیو کیم
 مستحقدر کم اکا بونی رهزی قیلہ ۵
 ۰ زیرا بیروم طایغہ منزه محبتت ایدر
 وکندوبیره بیر جمععی بنا ایلدی ۶
 ۴ پس یسوع بیلدر نجه وارور ایدی
 واول شهیدی اودن ایراق اوله ایجق
 یوزباشی اکا دوستلری کوندربی
 دیو یا رب رحمت چکه زیرا مستحق
 سکولم که بنوم اوسوک سقفی التندہ
 کیره سین ۷ انوکا چون نہ
 کندومی

كندومي سكا كلكه مستحق
 صاندم اون بيم سوزده ديكل وبنوم
 اوغلانوم صاع اوله ۸ نريرا بن سلطنت
 التنده وضع اولنمش بيم ادم يم كه بنوم
 التومده جنكچيلر وارو بوشكا ايدورم
 وارغل واول وارور وغيريه كل وكلور
 وبنوم قولومه يوني ايله (اني) وايدير ۹
 و بسوع دونلرگ ايشنديجك اني
 عجلدي وچورنوب انوك ارنجه كلان
 خالقه ايتدي سپزه ديرم ونه اسرايهلده
 اولقدر ايمان بولدم ۱۰ وارسال اولنانلر
 اوه دونوب مريض اولان قواي صاغ بولديلر ۱۱
 وكلسي كون واقع اولديكه نايبين
 آدلو بيم شهرة وارور ايدمي وشاكرلرندن
 چوقلور بيلسنجه وارورلر ايدمي وافر خلق
 ايله ۱۲ پس شهرگ قپوسي يقيننده
 اير شدوكي كيمي اشته بيم صيت طشره
 كتوريلور ايدمي بيم طوغمش اوغلي
 اناسنگ واشبو طول عورت ايدمي وشهرگ
 چوق قومي انوكله ۱۳ ورب اني
 كوريجك

کورچکک اوزرینده ترحم ایدوب اشکا
 ایندی اغلامه ۹ وپانشب صلاحیه
 دوقندی وکتورنلر توقف ایدوب ایندی
 ای یکت ساکا دیرم قلاغفل ۱۰
 ویتت اوزر اوتوروب سویلهکه باشلادی
 وانی اناسنه ویردی ۱۱ وجموعه
 قورقون دوشدی واللهی تجمید ایلدیلم
 دیو عظیم پیغامبر بروم ایچومر
 قویدی وتنگری آنوک قومنی زیارت
 اندی ۱۲ وبن کلام آنوک حقدده
 جمله یهودیت ایچنه طشره چیغدی
 ویتون چوره ایلنه ۱۳ ویوحنازک
 شناکرلری بو جموعا رتدن اشکا خیر
 ویردیلم ۱۴ ویوحنا کندو
 شناکرلرندن ایکی کمنه یی اوقویوب
 یسوعه ارسال ایلدی دیو سن اول میسین
 کیم کاجکر یا ایروغی قتلنورون ۱۵
 وارلر اشکا ایرشوب ایندیلمر یوحنا
 معمدانی بیزی سکا کوندردی دیو
 سن اول میسین کیم کاجکر
 یا

یا آیروشی قتلنورون ۱۱ و همان اول
 ساعتده چوق کهنه بی خسته لقلرندن
 وضربلردن و شریر روحلردن قیهار ایلدی
 و چوق کوراره بصرویدری ۱۲ و یسوع
 جواب ویروب انلره ایتمدی واروب
 کورن و کلر کزری وایشند و کلر و کزری
 یوحنا یه اخبار ایله که آعیلمر کورورلر
 اقسقلر یورورلر ابرصلر آنزینورلر صاغرلر
 ایشندورلر انشلر قائلر انجیل فقیرلره
 منزله لورن ۱۳ و صیار کدر هر کیهوک
 کیم بنوم حقومه شکری اولیه ۱۴
 ۱۵ چون یوحنانکا منزله جیلری ایرلدیلر
 یوحنا حقه خالیقه دیه که باشادی
 نه طشره چیقدوکنر بیابانه باقمغه بیر
 قامشه یل ایله ساکنمش ۱۶ ما نه
 طشره چیقدوکنر باقمغه بیر آصه صلایم
 لباسلر ایله کینمش اشته صغخر خلعتلور
 وار فاشده اولانلر شاهلروکی سر ایلرنده در ۱۷
 ۱۸ ما نه طشره چیقدوکنر باقمغه بیر
 پیغذیره می اون سینره ایدورم هم پیغما بوردن
 قتی

G

قتی زیاده ۱۷ اشبه اولدر که انوک
 حننه یا زلمشدر اشته بن بنوم رسولومی
 سنوک یوزک اوکنده کوندروم کیم
 سنوک طریغوشکی اوکوکنده مهیا
 ایده ۱۸ زیرا سینه ایدورم عورتلردن
 طوغمشدر ایچنده یوحنا معمدانی بن
 هبع دیر عظیم بیغمبر کلدن اما
 قنکرینکی ملکوتنده کچیرک اولان
 اندن اعظمدر ۱۹ واستماع ایدن خلق
 جمله و باجدارلر خد ایی قسردیلدر
 یوحنا ک معمودیتنی ایله تعهد اولنور
 ایکن ۲۰ اما فریسیلر و اهل شرع
 قنکرینکی مشورتین کندولر نه قرش
 (*) دن اتدیلدر اندن تعهد اولنمیش
 ایکن ۲۱ و رب ایدی امدی دن
 قبیله نک آملرین کیمه تشبیه می
 ایدیم و کیمه تشبیه ۲۲ بازارگاهده
 اوتوران اوغلانلره تشبیه ۲۳ که پیری
 پیری

(*) یا خون تحقیر یا ابظالم ایلدیلر ۲۴

دپيري ايله سوياشوب ايدورار سينه دونك
 چالديق ورقص اتمدوكن سـ پـ نـ زـ فغان
 ايلدوك واغلا مدوكن ۵۳۳ نـ زـ
 يوحنا معد اني نه اتمكي پيوب ونه
 سـ جـ اـ چـ وـ ب كـ لـ مـ وـ اـ يـ دـ وـ ر سـ يـ نـ زـ اـ نـ وـ كـ
 بـ يـ ر شـ يـ طـ اـ نـ ي وـ اـ رـ دـ ر ۵۳۴ اـ نـ سـ اـ نـ اـ وـ غـ لـ يـ
 يـ يـ وـ ب اـ چـ ر اـ يـ كـ ن كـ لـ مـ شـ دـ ر وـ اـ لـ وـ ر سـ يـ نـ زـ
 اـ نـ شـ نـ دـ بـ يـ ر اـ كـ اـ ل اـ مـ و سـ جـ ي اـ يـ چـ جـ ي
 بـ اـ جـ دـ اـ رـ لـ وـ K وـ كـ نـ اـ هـ كـ اـ رـ لـ وـ K دـ وـ سـ تـ ي ۵۳۵
 مـ اـ مـ ا مـ تـ بـ ر اـ وـ لـ دـ ي حـ كـ مـ ت اـ نـ وـ K
 دـ بـ اـ وـ غـ وـ لـ دـ رـ نـ دـ ن ۵۳۶ وـ قـ رـ يـ سـ يـ لـ R
 بـ يـ رـ يـ Sـ يـ اـ Kـ a يـ لـ وـ اـ Rـ يـ Kـ e اـ نـ وـ K اـ يـ لـ e
 طـ عـ اـ م يـ يـ e وـ قـ رـ يـ Sـ يـ نـ Kـ اـ وـ نـ e كـ يـ رـ وـ B صـ فـ رـ يـ e
 اـ وـ تـ وـ رـ وـ R اـ يـ Dـ ي ۵۳۷ وـ اـ نـ شـ نـ Dـ Bـ يـ R عـ وـ رـ T
 اـ وـ ل شـ هـ رـ e Kـ e كـ نـ aـ hـ Kـ aـ Rـ aـ iـ Mـ Sـ Hـ چـ وـ n
 Bـ eـ lـ dـ iـ Kـ e فـ رـ يـ Sـ eـ hـ nـ Kـ aـ aـ nـ Dـ e Yـ eـ Kـ e اـ وـ Tـ oـ rـ oـ R
 اـ يـ Dـ ي طـ يـ يـ Kـ Kـ Bـ eـ R (*) رـ خـ اـ Mـ قـ aـ Bـ eـ m
 Kـ Tـ oـ rـ Mـ Sـ Hـ Dـ R G 2

(*) يا خون رخامدن بيمر حقه سـ يـ مـ ن
 پـ رـ طـ يـ بـ دـ n كـ Tـ oـ rـ Mـ Sـ Hـ Dـ R

۳۸ کتور مشدر ۷ وایاقلر زده آر زده
 آغلار ایکن طوروب کون باشلری ایله
 انوک اییاقلرین یومغه باشلدی وکندن
 باشی صاچلری ایله انلری سیدوب اییاقلرین
 اوپدی و اول طیب ایله یاغلادی ۷
 ۳۹ پس چون انی دعوت ایدن فریسی
 انی کوردی کندن انچنده ایدور
 ایدی دیی اشبو اکر پیغمبر اولسه اکا
 سوقونان کیمی ونه اصل عورتدر بیلور
 ایدی زبیر کناه کار در ۷ عم ویسوع
 جواب وبروب اکا ایتدی ای سمعون بیس
 قسنم واردر که سکا دیم و اول ایدور
 ای افندی دیکل ۷ عم دیر داینک
 ایکی مدیونتی وار ایدی دیری بیشتی یون
 دینار بورجلو اولدی و دیری الی ۷
 ۴۰ وانلر ده هیچ نسنه یوغدیکن ادا
 انیک کی چون ایکی سنه رایکان باغشلدی
 دی امدی انلر و کت قنغیسی انی زیاده
 سه ۷ ۴۱ و سمعون جواب وبروب
 ایتدی قهاس ایدرم که اول کیمه
 زیاده

نریارده باغشلدی واکا ایتندی حقی اونره
 حکم ایلدوگا ۴۳ و عورتده دونوب
 سمعونه ایتندی بی عورتی کورور میسین
 سنوکا اوککه کیردم صوی بی نوم
 ایقلر میچون ویرمدوگا اشمی خون بنوم
 ایاقلرومی کونزباشلری ایله اصلندی
 و کندوباشی صاچلری ایله سلدی ۴۴
 ۴۵ بکا هیچ بوسی ویرمدوگا اما اشمی
 اندن بروکیم کیردم بنوم ایاقلرومی
 اوپمکن فارغ اولدی ۴۶ بنوم
 باشومی نریت ایله تدهیم اتمدوگا بی
 خون بنوم ایاقلرومی طیب ایله یاغلدی ۴۷
 ۴۷ انوک میچون سکا دیرم انوک چوق
 کناهلری باغشدر نریار چوق صحبت
 ایلدی لکن کیمه کیم ان باغشلندی
 ایسه ان صحبت ایدر ۴۸ واکا ایتندی
 سنوکا کناهلروکا عفی اولد شلر ۴۹
 ۴۹ و صغریه هم نشینلر کندولر ایچنده
 دیمکه باشلایلر اشمی کیمدر که
 کناهلری دخی عفی ایدر ۵۰ و عورتده
 ایتندی

ايندي سزوكا ايمانكي سني خلاص اتدي
سلامت ايله وارغل

سكننجي فصل

۱ وصكره واقع اولدي كه كندو
(* شهر بشهر وكوي بكوي عزم ايدوب
خدانك ملكوتين وعظومته ايلدي
وان ايكيسي انوكاه ۲ وبعضي
عورتلر كه خبيت روحلردن ورنجلردن
علاج اولمشلر ايديا مريم كه مجد
ليت ديناور كيم اندن يدي بيبي طشره
چيغمشلر ايديا ۳ وپوناكه
هبروسكي كدخداسي (اولان) خونري
نكي خاتوني (ايمش) وسونده وسايرلر چوق
كه انلروك ماللردن اكا خدم ايلديلر
۴ وچوق قوم جمع اوليجق وهمر شهردن
اكا ايرشددكلرنده مثل ايله ايندي
۵ بيراكنجي چيغدي انوكا تخمين
اكاكچون

(* بي وجه بيخي جايندر هر شهره وهمر
كويه توجه ايدوب

اَكْڪَچُون وَاڻِي اَكْدوڪِي ڪَهي
 نِيچَهي يول طرفنڊه دوشدي
 ويصله شدمو (*) آسمانڪ قوشلري اڻي
 يديلسر ۴ و نِيچَهي قيا اونرنه
 دوشدي ويپدا اولدوغي ڪهي قوروي
 ياشلق اولماوغي ايجون ۷ و نِيچَهي
 ويڪنلر اونناسنده دوشدي ويڪنلر
 بيله بيتوب اڻي بوغديلسر ۸ و نِيچَهي
 ايو پيره دوشدي ويپتوب يمش ويردي
 يوزقت و بونلري ريجڪا چاغرو ايددي
 ڪيهوكا ڪيم اشتهڪه قولقلري واريسه
 ايشنسون ۹ وانوڪا شاكلري اڻا
 صورديلسر ديون بو مثل نه اوله ۱۰
 اول ايتدي سينه وپرله شدم تنڪرينڪا
 ملڪوتي سرلر يهن بيله ڪي لڪن
 قلانله مثلله تا ڪوروب ڪورميهلسر
 وايشتندوب اڻا لاميالر ۱۱ مڪر مثل
 بوسر تخم تنڪرينڪا سوزيلسر ۱۲
 ۱۲ يول

(*) يعني هوا يوزنده اولان قوشلري ۱۲

۱۲ یول طرفنده اولانلر استماع ایدنلر
 پس ابلیس کلورن سوزی انلر وکا قلمندن
 جیقامور تا ایمان کتوروب خلاص
 اولمیه لری ۱۳ هم قیا اونزه اولانلر انلر
 که استماع ایدیجکی سوزی فرح ایله
 قبول ایدرلر و دونلر وکا اصدای یوقدر
 که بیس زمانه وکا ایندا نورلر تجربه
 زمانده (*) ال چکرلر ۱۴ وشول
 دیکنلر ایچنده ووشن انلر که چون
 استماع ایدیلر چیقوب (**) ققیدلر ایله
 ویا یلقلر ایله و معیشتکی لذتلری ایله
 بوغولورلر ویتشمنش مهوه کتوری ویرمزلر
 ۱۵ اما اول ایی پیره اولان انلر که
 صالح وایق قلمده سوزی استماع ایدیجکی
 حفظ ایدرلر ویمش صبر ایله کتوری
 ویرورلر ۱۶ هیچ کسده صوم یقندوقده
 انی پهر قاب ایله اورتمز یا ووشکی التده
 قویمن

(*) یاخون فراغت ایدرلر

(**) یاخون قیدلر ایله ویا قایولر ایله

قویتر لکن شمعان اوزر زده قونار تا
 ایچری کیرنلر فوری کورلر ۱۷ بین
 قسنه پنهان دکلمر که اظهار اولنیه
 ونه کیزلی که معلوم اولیه واشکار
 کلمیه ۱۸ امدی حذر ایلمک نیجه
 استماع ایدر سینر زیرا کیموکا کهم وار
 ایسه اکا ویرله و کیموکا کهم یوغیسه
 کندوره اولمغه کورنن اندن قالدیرسه
 کراک ۱۹ پس انوکا اناسی وقرندانشلری
 اکا کلدیلر وغلبه لفق ایچون قنده
 ایرمه که قاسر اولما دیلر ۲۰ واکا
 خیر ویرلدی دیو سنوکا اناسی و سنوکا
 قرندانشلرک طشره طوروب سنی کورمهکا
 استنرلر ۲۱ واول جواب ویروب اندره
 ایتدی بنوم انام وبنوم قرندانشلرم بونلر در
 که تندرینک سوزین استماع ایدوب
 (*) انی ایدرلر ۲۲ ودهر کون واقع
 اولدی که کندو بیر کلمیه بتدی
 انوکا H

(*) یعنی انوکا عمل ایدرلر ۲۲

انوکا شناکری ایلده وانلره ایتندی
 کولک اوتد یغاسنه کچه لوم وروانه
 اولدیله ۲۳ اما انلر کبیلده
 یوروکلری کبی اول اویغویه وارور
 اییدی وپهر حدتلی یل کولنه ایتدی
 (صو ایلده) وصلی اولوب خطرده اولدیله
 ۲۴ وقتنه کلوب انی اویاندریلر دیو
 ای سید ای سید هلاک اولورور پس اول
 اوری طوروب یلی وصدویک تهورجنی انار لای
 وقرار کلدیله ولیمه انلق اولمشدر
 ۲۵ وانلره ایتدی سهیروکا ایهمانکا قنده
 وروانلر قور قوب تعجب ایلیوب بیرکی
 پهر نه ایتدیله ناصل کهنده سر بو که
 یلله دخی سکینه دخی بیروور واکا
 اطاعت ایدرله ۲۴ (*) وجر جسیله
 ایلنه ایرشدیلر که جلدیلک مقابله
 سندده ۲۷ (یسوع) وقورویه چیتدوکی
 کبی

(*) که یونانچه اکا غده رنلر ایلنی

دیلر

کبی بهر آدم اشکا قرشو کلور ایدی
 شهر دن که انوکا چوق زماندن دیولری
 وار ایدی و طون ایله کینمز ایدی
 واره قالما دی لکن مقبره نره ۱۸
 ۱۸ ویسوعی کورچکی فریسا ایلیوب
 اوکنده دوشدی و بلند آواز ایله ایتدی
 بنوم نه ایشتم وار سنو کله ای یسوع ابن
 الله العلی سکا یالوارورم که بکا
 عذاب اتمه سین ۱۹ زیرا نا پاک
 روحه امر اتمش دیر که اول آمدن
 چیقہ زیرا چوق ککره انی دوتر ایدی
 (*) و نرچیرلر ایله قیدلر ایله بغلنوب
 صغلا نور ایدی و بندلری اول قیروب دیون
 بیابانلره سورلدی ۲۰ ویسوع اشکا
 سوال اتدی دیو آدوکا ندر و اول ایتدی
 لاجاون زیرا چوق دیولر انوکا اچنه
 کیریلر ۲۱ و اندن دنگی اتدیلر
 که

2 H

(*) یا خون نرچیرلر ایله بغلنوب قیدلر
 ده صغلا نور ایدی ۱۸

۱۳۱ کہ غمہ ایچنے وارمق انلرہ بوپورمیدہ
 ۱۳۲ وچوق طوکوزلرن دیر سورگی
 انده وار ایدعی کہ طاغده یم یدیلر
 واکا یلواریلر کہ انلر ایچنے کپرمکی
 انلری قوسون واول انلری قودی ۱۳۳ پس
 دیولر اول آمدن چیقتوب طوکوزلرہ
 کپریلر وسوری ہوم ایلہ اوچرومدن
 کول ایچنے سکرتوب بوغولدیلر ۱۳۴
 ۱۳۵ وچون (انلرہ) یدورنلر ماجرایہ
 کوریلر قاچوب شہرہ وکویلرہ اخبار
 اندیلر ۱۳۶ وانلر ماجرایہ کورمکہ
 طشرہ چیقتوب یسوعہ کلدیلر وادی کہ
 اندن دیولر چیقتیلر کینمیش ودرمت
 عقل اونریندہ اوتوروب بولدیلر یسوعہ
 ایفلرندہ وقورقدیلر ۱۳۷ وکورنلر
 انلرہ خبر ودریلر نہ سبیلہ (*) دیو طوتیش
 خلاص اولدی ۱۳۸ وجرجسیلرکی چورہ
 ایلمنکی تمام جماعتی اکہ یلواریلر
 کہ

(*) ویا جن طوتیش ۱۳۹

که اندرین آیرله زبراً عظیم قورقو ایله
 دوتولدیله اول کیمه دنوب کیر
 دوندی ۱۳۸ و اول آر کیم اندن
 دیولر چیقیشلر ایدی اندن دلک اندی
 که انوکله اوله نه-ایت یسوع آتی
 صالی ویردی دیو ۱۳۹ سنوکا اوسکه
 کیره وون وتکری سکا نه عظیملری
 اتدوکنی دیو ویر اول واروب یسوع اکا
 نه عظیملری ایلدو کیم جمله شهر
 ایچنده ندا ایلدی ۱۴۰ و واقع اولدی
 که یسوع کیره و کلدو کده جماعت
 آتی قبول اتدیله زبراً هب اشکا منتظر
 اولدیله ۱۴۱ و اشنه یایروس نام دیر
 آر کادی وکندی مَجْعَعَتِ اووسی ایدی
 ویسوعک ایاقلرنده دوشوب اندن دلک
 ایلدیکه انوکا اوینه کیره ۱۴۲ زبراً
 انوکا دیر طوغیش قیزی وار ایدی اون
 ایکی مقداری یاشنده (*) اشنه حالت
 نزعده 3 H

(*) یا خون اشنه الهل اولدی ۱۴۳

فنزعه ایدئی اول خون واروغي گئی
 خلف آئی از حمام ایدر لر ایدئی
 ۳۳ و پیر عورت که اکا اون ایکی
 بیلدن برو قانکی پیر نزیغی اولدی کیم
 انوک تمام معیشتین طیبیلره صرف
 ایدوب هیچ کسینه دن علاج اولمیر
 ایدئی ۳۴ ارنه ابرشوب انوک لهاسی
 انکده دوقندی وهماندم انوک قانی
 نزیغی توقف ایلدی ۳۵ ویسوع
 ایتدی باشکه کیم دوقندی وهب
 انکار ایدیجک بطرس ایتدی و بیلسنجه
 اولانلر ای سید جماعتلر سکا رحمت
 و مضایقه و پروزلر و سن بکا کیم
 دوقندی پیر سین ۳۶ ویسوع ایتدی
 پیر کشی بکا دوقندی زیرا قوت بندن
 چقدوغي بیلدم ۳۷ و چون عورت
 کوردی که کینز لشمش سکل ایدئی
 و تریوب کلدی و اوکنده دوشوب نه
 سبیدن اشکا دوقنمش ایدئی ۳۸
 خلق حضورنده اشکا بیان ایلدی و نیجه
 که

که هه مافدم صاغ اولدي ۱۴۸ و اول
 اكا ايتدي اي بنت (*) نوكل ايله
 سنوك ايمانكي سني خلاص اتدي سلامت
 ايله وارغل ۱۴۹ اول هنور سويلر ايكن
 بدير احد مجمع اولوسي اوندن كلوب
 اكا ايتدي که سنوكا قينروكا الممش
 در معلمه زحمت ويرمه ۱۵۰ اما يسوع
 ايشنديچكي اكا جواب ويردي ديي
 قورقه هه مان اعتقان ايله و خلاص اوله ۱۵۱
 او چون اوه كير مشدر هيج كه سنه ديي
 كيرمكا قومدي مكر بطرسي و بعقوبي
 ويوحنايي وقينر كا باباسني اناسي ايله ۱۵۲
 او وهب اغلاديلر و آني تحسر ايلديلر
 لكن اول ايتدي اغلاماكا الممش
 دكلدر اما اويور ۱۵۳ و آني مسخره
 الديلر بيلور ايكن که متوقا اولدي ۱۵۴
 او اول مجموعن طشره چيقارور ايددي
 و آني طوتوب چاغردي ديي اي قينر جعفر
 قلاغل ۱۵۵

(*) ياخون خاطر وكي تسلي ايله ۱۵۶

قلعغل ۵ ۰۰ وانوک روحی کیرودوندی
 وفی الحال قلغدی واول بیوردی که
 اکا بیجک ویره لر ۵ ۰۴ وانوک والدانی
 متحیر اولدی لر اما اول انلره بیوردی که
 ماجرایی هیچ کسنیه دییه لر ۵

طوقوزنجی فصل ۵

۱ پس یسوع اون ایکی شناکرلرین
 منادات ایدوب انلره قوتی وسلطنتی
 وبردی جمع شیطانلر اونلره ورنجلمه
 قیلمار انه که ۵ ۲ وانلری ارسال ایلدی
 تا خدانک ملکوتنی وعظ ایدوب
 خستلره علاج ایدلر ۵ ۳ وانلره ایندی
 هیچ نسندی یول ایچون کتورمک نه
 عصالری ونه ظفرجعی نه اتمکی ونه
 کومشی ونه بیره یکیشر قفتان اولد ۵
 ۴ وهر نه اوه کیرورسینر (*) آنده طوروک
 واورادن طنشره چیغوک ۵ ۵ وهر که که
 سینری قبول اتنسه اول شهردن چیغد
 وکرتکره

(*) ویا اوراده قالوک ۵

وکوکزه تونزکی دخی سه سه زکی
 آیافاروکزن سلکوکا انلروک اونرینه
 شهادت ایچون ۴ وایرلوی کویلردن
 کیدرلر ایدی هر بیرده انجیلی وعظ
 ایدوب علاج ایدرلر ایدی ۷ مکر
 هیرودس دور تنجی سرور کندودن
 صابر اولان مچوعلرن ایشندی وتردن
 اونره اولدی انوکچه چونکه بعضیلردن
 دفلور ایدی که بوحنا امواتدن قیام
 ایتیشدر ۸ وبعضیلردن که ایلیا
 اظهار اتدی وسایرلردن که اسکیلروک
 بیر پیغامبری قیام اتدی ۹ وهیرودس
 ایتدی یوحناکی باشنی کسدم اما
 کیمدر بو کیم اندن بن بونک
 کبیلرکی ایشندورم وانی کورمکی
 دلدی ۱۰ ورسوللر کیر ووزوب
 انلرک اتدوکلرنی هب اشکا بیان
 اتدیلر واول انلری الوب باشنجه بیر یسکا
 کیدر ایدی (یعنی) بیت صیدا اولو
 شهرنکی بهر پهابان یهرفه ۱۱ وجهاعتلر
 بیلیجکی

بيليجك اكا تابع اولديلر واول انلري
 قبول ايدوب خدانكي ملكوتندن انلره
 سويملشدر وعلاجه محتاج اولانلره معالجه
 ايدر ايدكي ١٢ وكون طولنمغه
 باشلدي پس اون ايكي انوك قاتنه
 كلوب اكا ايتديلر جماعتني صالي وپرتا
 اطر افنده اولان كويلره وچفتلكلره
 واروب قونلر و طعام بوللر نيزا بينر بونده
 بيمر بيبابان بيمره ونر ١٣ واول انلره
 ايتدي سيمر انلره بيجك وپروك واندلر
 ايديلر بيش كره وايكي بالقدن
 ارتوق بيمره ككدر مكر واروب بو
 خلف سر جمله ايجون طعام صانتون الاونر
 ١٤ نيزا بيش بيك مقداري ار اولديلر
 وانوك ثنا كر ليرينه ايتدي انلري اوتورتدوك
 هر مجلسده الپشتر ١٥ وانلر شويله
 ايدوب همسني اوتورتديلر ١٤ اندن
 بيش انمك وايكي بالغ ايجق سمايه
 نظر ايلوب انلره دركات وپردي وقهروب
 ثنا كرلره وپره شدر تا جماعت اوكنده
 قويلا ١٦

قويده لمر ﴿ ١٧ واندر هب بيوب طوق
 اولديلر وانلره اترتان (*) كسرتلردن اون
 ايكي نزييل قالدرا مشدر ﴿ ١٨ وواقع
 اولديكه اول تنهاجه نماز قيلي ويروب
 شاكرلري بيلسنجه اولديلر وانلره سوال
 اتدي ديون جماعتلر كيبي ديولر كه
 بنهم ﴿ ١٩ واندر جواب ويروب ايتديلر
 يوحنا ممدانيء وسايرلر ايلياء سايرلر خود
 كه اسكلردن بير بيغمير قيام اتدي ﴿
 ٢٠ پس انلره ايتدي اما سينر بن كيهم
 بيرسهنر وبطرس جواب ويروب ايتدي
 خدا نكي مسيحي ﴿ ٢١ واول انلره مكم
 وصيت ايدوب بيوردي كه بوني هيج
 كسنيه ديپهلر ﴿ ٢٢ ديون انسان
 اوغليه لازمدر كه چوق اللمر چكه
 وشيخلردن وكاهنلر وكا اولولردن
 وكاتبلردن مردون اوله وقتل اولنروب
 اوچنجهي كونده قيام ايده ﴿

٢٣

2 I

(*) يعني طعام پاره لردن ﴿

۲۳ و ههسند ایتدی اکر بیر کهنه
 اردو هجه کلمکی ایسترسه کندون نهنه
 انکار اتسون وهر کون انوکا چلیپاسنی
 قالدوروب اردو هجه کلسون ۲۴ زیرا
 کیم که انوکا جاننی خلاص اتسکی
 استیه انی ضایع ایلیه و کیم که انوکا
 جاننی بنوم خاطر ایچون ضایع ایلیه
 انیبون انی خلاص ایلیه ۲۵ زیرا نه
 فایده اولور بیر اده اکر بتون عالمی
 قرانورسه (*) و کندوسنی ضایع ایده ویا
 هلاک اوله ۲۶ زیرا کیم که بندن
 و بنوم سوزلر و صدن اوتانورسه ابدن انسان
 نشوندن ارنانجق در وقتنی کیم کندونکا
 هجدنده وانانکا و مقدس فرشته لری کله ۲۷
 اما حقیقتده سینه ایدورم بونده
 طور انلردن بعضی واردر که اولومی
 طاتیه لری

(*) بی وجه دخی جایز در کندونکا
 اضاعتنی انوکا اونرزه بر غرامت وضع
 اولنه

طائيفه لار تا انلار نژك رينك ملكوتين
 كور سينجه ۲۸ و واقع اولدي بو
 سوزلردن صكره سكر كون مقداري
 كه بطرسى ويحنايى ويعقوبى آلوب
 بيمر طاغاه چيقدى تا نماز قيله ۲۹
 و اولديكه نماز قيلدوغنده بئكرينك
 شكلى بيمر سورل اولدي و لباسى بياض
 اولوب يلدرا ايدى ۳۰ و ائنته ايكي
 آدم انوكله سويلشورلر ايدى كه
 موسى و ايليا ايمشله ۳۱ كه مجدده
 اظهار ايدوب انوك خروجندن ديرلر ايدى
 كه يروشليمده تكهبل ايدجك ايدى ۳۲
 ۳۳ اما بطرس و انوكله اولانلر اويقون
 ايله اغرلتمس ايديلر و اويانلر كليچك
 كورديلر انوك مجددين و بيله سينجه
 طوران ايكي اهرى ۳۴ و واقع
 اولدي كه انلر اندن ايرلدوقلري كبي
 بطرس يسوع ديدى اي سيد بيزه
 كوزل سر كه بونده اولونر و اوج
 خيمه سوزه لوم بيرييسى سكا و بيرييسى
 موسا 3 I

موسایه و بیریسی ایلیایه دیدوکیمن
 بیلهمن ایکن ۱۳۴ و اول اثناده که
 بونلریک دیدی بیر بلوط کلوب انلره
 کولکه ایدر ایدی وانلر بلوط ایچده
 کیریکلریک کبی قورقیدیلسر ۱۳۵
 و اوان اولدی بلوتدن دیو اشبو بنوم
 سوکلن اوغلو صدر انی استماع ایلک ۱۳۶
 و چونکه اوان (*) کچمشدر یسوع
 قنهما بولندی وانلر ایسم اولدیلسر و اصلا
 کور و کلرندن هیچ کس سنیله اول
 کونلره خیر و برمدیلر ۱۳۷ و کلهسی
 کون واقع اولدی که انلر طاغدن
 ایندوک لر زنده چوق جماعت اشکه
 استقباله کلدی ۱۳۸ و اشته جماعتدن
 بیر آر فریان ایلدی دیو ای افندی سکا
 یلوار ورم بنم اوغلو صده استغفات ایله نیرا
 بنوم بیر طوغمشم سر ۱۳۹ و اشته بیر
 روح انی قبض ایدر و نازکاه چاغرو
 وایل

(*) یا خود و چونکه اوان اولمشدر ۱۳۹

واول آني پرتبار ڪو پير نجي پيهنڪا واندين
 ڪوچ ايله ايرلور آني سوڪر ايڪن ۽
 ۴۳ ودين سنوڪا شاڪر رلروڪه يلواردن
 ڪيم آني چيغاره لور وقادر اولما ديلر ۽
 ۴۴ ويسوع جو پ وپروب ايتندي اڪي
 ايهانسنر جيل وصالتيوي نيجي پيهنڪا قنوکره
 اولوب سينه ٽيمل ايديم سنوڪا اوغلوڪي
 پورايه ڪتور ۽ ۴۵ واول هنونر ڪلي
 پورور ايڪن اول ديي آني پرتوب
 پريشان اتمشدر ويسوع نا پاڪا روهي
 انرليوب اوغلانده علاج ايلدي واني ڪيرو
 باباسنه وپري ۽ ۴۶ وتن ڪرينڪا جلالنده
 هب متخير اولدي لور ويسوع ڪا جمله
 ايلدوڪارينده مجموع عجبا قالدوقلري
 ڪيبي انوڪا شاڪر رلرينده ايتندي ۽
 ۴۷ سينر دي سوزلري سينروڪا قولاقلروڪه
 دڪه وڪڻ نريرا ادين انسان املروڪا
 اللرينده تسليم اوانده جفدر ۽ ۴۸ اما
 انلره دي ڪلام نامعلوم اولوب انلردن
 ڪينر لنور ايددي تا آني احساس ايتنيه لور
 ودي

وېو کلامدن اکا سوال ایتنه کندن
 خوف ایلدیلمر ٩٤ پس بو فکر
 انلره کیریکی کیم انلرین قنغیسی
 اعظم اولاجق ایدی ٩٥ اما یسوع
 انلروکی قلبی فکرینی (*) کوروب بیز
 اوغلانی آوب انی یاننده طور غرووی ٩٦
 ٩٨ وانلره ایتدی هر کیم که بو
 اوغلانی بنوم اسموده قبول ایدر ایسه
 بنی قبول ایدر وهر کیم که بنی
 قبول ایدر ایسه بنی ارسال ایلینی قبول
 ایدر زیرا جهلکونر اچنده کچیرکی
 اولان کندی عظیم اولور ٩٩ ویوحنا
 جواب ویروب ایتدی ای افندی بیز بیز
 احدی سنوکی نامو کده دیولری چه قاریور
 ایکن کوربوکی وانی یصاف اتدوکی
 انو کچونکه بیزوم ایله متابعت ایتنر ١٠٠
 ١٠٠ ویسوع اکا ایتدی یصاف ایتنه کت
 زیرا کیم که بیزه قارشو کلدن بیز
 و ١٠٠ چون

(*) یعنی آتکالیوب فهم ایدر ١٠١

و همچون اولور ٥١ و واقع اولدي كه
 انوك يوقرويه الذبغ غيبنك كونلري تمام
 اولدوقلرنده كندون انوك يونرين يروشليمه
 كتبه كه بر قرار طوتدي ٥٢ و مزه
 جيلري انوك يونري او كنده كوندر
 مشدر وانلر واروب سامر تلولر و ك بير كوينه
 كيرديلر تا اكا جاضرليه لر ٥٣ و اذي
 قبول اينتديلر انوك چونكه يروشليمه
 كيدر كيمي يونرن طوتدي ٥٤ و انوك
 شاكرلري يعقرب ويوحنا (يونني)
 كوريجك اينتديلر يا رب استر صهيون
 كه ريه ورتا آتش اسمان دن نرول ايدوب
 انلري ائتلاف ايدنه نته كيم ايليا دخي
 اينتمشدر ٥٥ اما دونوب انلره سرزنش
 قيلدي و يدي سينر بيلهد و كتر نه اصل
 روح دن سه نر ٥٦ نريرا ادين انسان
 كلهدى امدلر و ك جانلريني هلاك
 اتمكه بلكه خلاص قيله و بهر غيري
 كويه وارديلر ٥٧ و اتغاف انلر يوجه
 كيده يورور ايكن بير كشي اكا
 اينتدي K

ایتندی یا رب هر قنده کیدرسکا سکا
 اتباع ایدیم ٥٨ ویسوع اشکا ایتندی
 داکولرکا حفره لری واردر (*) وسهانهکا
 قوشلرینکا یوالری اما ابن انسانکا باشی
 یاتورکی قویاجق پیری یوقدر
 ٥٩ وپیر غیرید ایتدی بنوم اردومجه
 کل واول ایتدی یا رب بنی قویویر تا
 اول واروب بنوم بابامی دفن ایدم
 ٤٦ ویسوع اشکا ایتدی میتلری انلروکا
 میتلرین دفن اتمک قوغل سن خون واروب
 قکرینکا ملکوتین مژده ایله
 ٤٧ وسایر سخی ایتدی یا رب سکا
 متابعت ایدیم اما اول منی قو تا واروب
 بنوم (**) اومده اولاندیره وداع ایدم
 ٤٨ ویسوع اشکا ایتدی هیج کسنه
 که الین چفته قویوب ارنده کیله
 التذات

(*) یعنی هوا یوزنده اولان قوشلرینکا
 (**) بنی وجه سخی جایزدر یعنی اومده
 اولاندیره وصیت ایدوب وداع ایدم

التنجات ایدر ایسه اللہکی ملکوتندہ
پیراشق د کولدر ۱۰

اوننجی فصل ۱۰

۱ و بوندر دنصکرہ رب دخی ساییس
ینمشی تعبیرن ایدوب یوزی اوکندہ
اندری ایکی ایکی ہر شہرہ و مقاصد
کوندر مشدر نریہ کہ کندن کلموں
اولور ایدی ۱۱ پس انلرہ ایدور ایدی
حصان خون چوقدر اما ارغادلر ان ایدی
حصانک ریہہ یلواروکن کہ ارغادلری
انوک حصانندہ کیدرہ ۱۲ واروکن
اشندہ بن سینری ارسال ایدرم نندہ کہم
قوزیلری قوزنلر اورتا سندہ ۱۳ نہ
کیسیدی کنوروکن نہ طغرجفی ونہ
بابوجلری ویولده ہیج کسنیہ سلام
ویرمیہ سینر ۱۴ ہر نہ اوہ کیرور
سکر اولا ایندروکن اشبو اوہ سلام اولسون ۱۵
۱۶ واکر ابن سلام اندہ اولور ایسہ سینروکن
سلاموکن انوک اونریندنہ قرار ایدہ والا
سینرہ کیرور مراجعت قیلہ ۱۷ وہمان

اول

2 K

اول اوله قلدوڭ انلرده اولان نسنلری
 بیروب ایچرایکن نیرا آجیر آجرتنه
 لایقدر اودن آوه کچمک ۸ وهر
 نه شهرة کیرور سکنر (*) وانلر سنی
 قبول ایدلر ایسه اوکوکنده قونامش
 نسنلری تناول ایدوڭ ۹ وانده اولان
 رحلوره علاج ایلک وانلره ایندوڭ خدانکی
 صکوتی سینه یغین ایرشدکی ۱۰
 وسینر هر نه شهرة کیروب انلر سینی
 قبول اینلر ایسه انوڭ چار شولر نه چیقوب
 ایندوڭ ۱۱ هم سینروکا شهر وکنرین
 دهنه ییپیشن تونری سینه قرش سیدرون
 ولیکن بونی بیدوڭ که خدانکی
 صکوتی سینه یغین ایرششدن ۱۲ اما
 سینه ایدورم که اول کونده سدومه
 نریسه رخاوت اوله اندن کیم اول شهرة ۱۳
 وای سکا یا کورنرین وای سکا
 یا بیت صیدا نیرا اکر اول سینه عمل
 اولدمش

(*) یعنی اول شهرة ساکن اولانلر ۱۰

اولنمیش قوتلر (*) صورت و صیداده عمل
 اولنمیش اولایدیلر مدت صدیدن چو اول
 بنزده ورمادده اوتوروب توبه ایتیمیشلر اییدی ☩
 ۱۴ ولیکن صورت و صیدایه دینوفتده
 زیاده رخاوت اوله آندن کیم سینره ☩
 ۱۵ وسن یا کفرناحوم که اسمانه کن
 یوجه لشمش سین جهنمه کک اندورله سین ☩
 ۱۶ سینری استماع ایدن بنی استماع ایدر
 وسینری خور کورن بنی خور کورور
 و بنی خور کورن بنی ارسال ایلی بنی خور
 کورور ☩ ۱۷ ویتشمش کیرور
 فضانلق ایله دوندیلر دیو یا رب هم
 شیطانلر بینه سنوک اسو کده منسوب در ☩
 ۱۸ وانلره ایتدی شیطانی کوروم یلدیریم
 کبی اسماندن دوشر ایکن ☩ ۱۹ اشته
 سینره سلطنت ویرورم تا یلانلر وعقریلر
 اوزرینه 3 K

(*) که که یونانچه ط-ه-روس

دیپلر ☩

(**) بو فصلک اولکی ایتنه باف ☩

اونز پینه (*) باصدا سینه و دشمنکی جمله قوتی
 اونزه وهیج بیس نسنه سپنه ضرر ایتیه ۱۰
 ۱۱ ولیکن بونده شانلق قیلماکت که
 روحلر سیره منسوب دورورلر بلکه
 شانلکی ایلکت که ادلر و کز کوکده
 یا زامشدر ۱۲ وهمان ساعتده یسوع
 روحده قهلیل ایلدی و ایتدی یا پدر
 کوکوت و یهروکت ربیبی سکا شکر
 ایدرم که بونلری حکیملرن و عاقللرن
 کینرلدوکت و معصوم مجتله انلری اشکاره
 ایلدوکت بلدی یا پدر زیرا حضور و کده
 رضا شویده اولدی ۱۳ (وشاکر لره
 دونوب ایتدی) مجوعلر بنوم اتامدن
 بکا تسلم اولنورلر و اوغول کیمدر هیج
 کسنه بیلنر الا پدر و پدر کیمدر الا
 اوغول و کیمه کیم اوغول (آنی) اظهار
 ایتکت استیه ۱۴ و شاکر لره دونوب
 کینر لوجه ایتدی طوبی اول کوزاره
 که

(*) یا خون انلری پایمال ایده سپنر ۱۵

که اندریا که سینر کورور سینر
 کورور ۱۰ ۱۱۴ نیزاً سینره دیرم که
 چوق پیغمبر لر ویا شاه لار سینر وک
 کور وکلر وکزین کورمکی استدیلم
 وکورمدیلر و سینر وک استماع اقدوکلر
 وکزین استماع ایتدی و استماع ایتدیلم ۱۰
 ۱۱۵ و اشنه بیر اهل شرع طوری کلوب
 اذی امتحان ایلدی دیو یا معلم نیلیم
 قدا ابدی حیاتی میرات بولام ۱۱۶ و اول
 اشکا ایتدی ناموسده نه یانر ایشدر
 نیجه اوقور سینر ۱۱۷ و اول جواب
 ویروب ایتدی رب سنوک اللهو که محبت
 ایلده سین بنون قلبوک ایلده و تمام جانوک ایلده
 و هب قونوک ایلده و مجموع (*) کونکوک
 ایلده دخی سنوک قوشوشوکه نته کیم
 کندو نفسوکه ۱۱۸ و اشکا ایتدی
 طوغرو جواب ویروک بونی ایلده و دیرله
 سین ۱۰

(*) نیتوکی ویا فکر وک ایلده دخی
 جایر لر ۱۰

سین ۱۰ ۲۹ واول کندوسنی تترکیه
 اتمکا استیروب یسوعه ایتندی وبنوم قو کتوم
 کیمدر ۱۰ ۳۰ ویسوع جواب ویروب
 ایتندی بیر اسم یروشلمدن اریحایه نزل
 ایدوب حرامیلره دوشدی کیم انی صوبوب
 یازه لیوب کتدیلمر (*) واولوم حالنده
 قویلمر ۱۰ ۳۱ واتفاق بیر کاهن
 اول یوله نزل ایلدی وانی کوروب او
 بیر طرفدن کچمشدر ۱۰ ۳۲ وانجلین
 دخی بیر لاوی اول ییره یغین اولوب
 کلدی وانی کوروب طرفیندن
 کچدی ۱۰ ۳۳ فهایت بیر سامرقلو
 سغر اندوکی کبی اذک ایرشدی
 وانی کوروب اونری کویوندی ۱۰
 ۳۴ وقتنده ایرشدی انوک یاره لر دن
 صاروب زیت یاغی و سوجی (انلره) قتمیشدر
 وانی کندی مرکبه بندوروب
 (*) منزله

(*) یعنی حالت نزعده ویا اولومه یغین
 اولوب قویلمر ۱۰

(*) مَنزله ایلندی وانی قایر ایدی ۱۰
 ۱۳۵ وپارنده سی آبروب ایکی دینار
 چیتقیرچق قوندور بجه وپوب اکا
 ایلندی قایر شونی وهرنه که زیاده خرج
 ایده سین دن کهر و ونیچق ینه سکا
 ویره ایم ۱۳۶ امدی سنوکا قاتوکده
 بی اوچدن قنقیسی حرامیله ره دوشن
 کسننک قوکشوسی اولدی ۱۳۷ واول
 ایلندی اکا ترحم ایدن پس یسوع اکا
 ایلندی وارغل و سن انجلیین ایتکل ۱۰
 ۱۳۸ واولدی که انلر واروقلری کبی
 کندن بیر کوی ایچنه کیردی
 ومرتئا نام بیر عورت انی کندن اونه
 اخذ ایلدی ۱۳۹ وانوکا مریم ناملش
 بیر قینر قزنداشی وار ایدی کیم دخی
 یسوعکا ایافلر زنده اوتوروب انوکا کلامین
 استماع ایلدی ۱۴۰ مرتئا خود چوق
 خدمت L

(*) یعنی یولچیلر قونجق سرایه ۱۰

خدمت اتمکه (*) مقید اولدی و اول
 طور و ایتدی یا رب قایر من صیسیمن
 که دنوم قهر قرفد انهم بنی خدمت اتمکه
 یالکون قودی امدی اکاری که
 بشکا بیر ایله یاروم ایتسون ✽ ام ویسوع
 جواب ویروب اشکا ایتدی مرثا مرثا سن
 جوق نسینه ایچون غم بیوب مکدر
 الحال اولور سین ✽ ام اما بر نسینه
 محتاجدی و مریم اول ایو نصیب اختیار
 ایلدی که اندن قالدیرلیمه ✽
 اون بیر نخی فصل ✽

۱ و واقع اولدی که اول بیر بیرده نمان
 قیلوب فارغ اولدوغی کیمی انوک
 شاکر لیمینگا بیرکی اکا ایتدی یا
 رب بیره نمان قیلوغی تعلیم ایله ننه
 کیم یوحنا نخی کندن شاکر لیمینه
 تعلیم ایلدی ✽ ۲ وانلره ایتدی
 وقتی

(*) یو یشان خاطر اولدی نخی
 جایز در ✽

وقتي ڪيم زمان قیلوم سینر بیگت بهنروم
 انامن ڪیم سبالرہ سین سنوک اسسگت
 صقدس اولسون سنوک صا کونگا کلسون
 سنوک ارا تکی اولسون ننه کم کوکده
 دخی پیرہ ۱۱ ۱۲ بهنروم هر کونکی
 آتکھری (*) کونه کوره بینرہ ویرہ
 ۴ و بهنروم کناهلر منری بهنرہ عفو ایله
 نریرا هم بینر هر بینرہ بورجلو اولانی عفو
 ایدرون و بینری تجرییه انخال اینتمه لاکن
 شریرون بینری نجات ایله ۱۳ و انلرہ
 ایندی سینرون کیدر که انوکا بهنر
 دوستی اوله ودون یاروسنده قنده واروب
 اکا دیه ای دوست اوچ کرده یی بکا
 اونچ ویرہ ۱۴ نریرا بنوم بهنر دوستم
 یولدن قنومه کلدی وهیچ نسیم یوقدر
 که اوکنده قویام ۱۵ و اول ایچندن
 جواب ویروب دیه بککه زحمت ویرمه
 قیو شمیدی بغلنمشدر و بنوم اوغلانلاروم
 2 L بنوم

(*) یاخون کون موجبنجه

بدووم ایلده دوشکده در قلدغوب سکا
 ویره مزوم ۸ سینه ایدومم اکرچه
 قلدغوب ویرمیه انوک دوستی اولمچون
 (لکن) الحاح انهمی برکاتنده طوری
 کلوب محتاج اولدوغی قدر ایکا ویره ۹
 وین سینه ایدومم انکی ایلک وسینه
 ویرله طلب ایلک و دولاسینر دق ایلک
 وسینه اچیلده ۱۰ زیرا هر دیک ایدن
 الور و طلب ایدن بوور و دق ایلینه
 اچیلدیش اولده ۱۱ زیرا سیندن قنقی
 انا که بهر اوغول اندن انک دیلر ایسه
 طاشی ایکا ویروممی واکر بالق ایکا
 پلانی بالق بهر نه ویروممی ۱۲ واکر
 دیر یومره دیلر ایسه دیر عقری ایکا
 ویروممی ۱۳ امدی اکر سینر خبیته
 اولمش ایکن سینر وک اوغولدر وکزه این
 عطیه لر ویرمکی دیلورسکنر (*) فکیف
 که

(*) بو وجه دخی جایزدر یعنی انا
 سمان روح قدسی ایکا سوال ایدناره
 ویرمکی خود قنده قالدی ۱۴

که پدر سیدان روح قدسی انکا سوال
 ایدنله ویره ۱۱ و بیره شیطانن چیقار
 یورور و اول دلسون ایدی و اولدی که
 شیطان چیققدن صکره دلسون سویلمشدر
 و خلایف تعجب اتدیله ۱۵ اما انلردن
 بعضی ایتدیله شیطانلروک سرورک
 بعدربوب ایله شیطانلری اخراج ایدر ۱۲
 و غیریلر امتحان ایدوب اوندن بیره
 آیت طلب اتدیله اسماندن ۱۷ اما
 کندن انلروک فکرلرین بیلوب انله
 ایتدی هر مملکت که کندوسنه
 قرش منقسم اوله خراب اولور (*) و او آوه
 قرش دوشر ۱۸ واکر شیطان دخی
 کندوسنه قرش منقسم اوله انوک
 مملکتی نیجه طور بیره انوک چچونکه
 سینر بیره سینر که بن بعدربوب ایله
 شیطانلری چیقاروب دورورین ۱۹ واکردن
 3 L

(*) یعنی او آوه قرش منقسم اولمش
 دوشر ۱۹

۱۹ واکر بن بعلزوب ایله شیطانلری
 چیقارورم سینروکا اوغوللار وکنر کیدو وکله
 چیقارورلر بونو کچون انلر سینروکا
 قاضی لار وکنر اولسه لری کر کدر ۲۰
 ۲۰ واکر تکرینکا بر صغی ایله
 شیطانلری اخراج ایدرم تکرینکا
 ملکوتی تحقیق سینه یتشدی ۲۱
 ۲۱ اول وقت کیم قوتلی سلاحی ایکن
 کندو سراپینی حفظ ایدر تصرفنده
 اولانلر سلامنده ۲۲ اما چون کیم
 اندن قوی رف اونرینه کلوب اکا
 ظفر بوله (*) جمیع سلاحنی رفع ایدر که
 اکا اتکا ایلدی وغنیبتلرن قسمت
 ایدر ۲۳ بنوم ایله موجو اولمیان
 بشکا مقابله ایدر وبنوم ایله نوشور صوم
 پراکنده ایدر ۲۴ وقتنی که
 مردار روح آمدن طشره چیقدی صومون
 پیرلردن راحتنی طلب ایدر ایکن کیده
 یورور

(*) قوی جنک یراغنی سخی جایزدر ۲۵

یورورون بولما ایچق ایدم دنوم اومه کیرو
 دونیم که اندن طشره چیتقمشم ☉
 ۲۵ وکروب سپورلمش وینرمنش بولور ☉
 ۲۶ اندن واروب یدکی سایی روحی
 کندوسندن خبیترق الور وانلر ایچرو
 کیروب انده سکون ایدرلر واول دمکن
 آخر کیلری اول کیلردن بتر اولور ☉
 ۲۷ واولدی که کندو بولری دیدوکی
 کبی جماعتدن بهر عورت اوازدن قالدوروب
 اشکا ایتدی مبارکدر اول رحم که
 سکا حامله اولدی وآمدو کوک مملر ☉
 ۲۸ اما اول ایتدی بلکه انلر مبارکدر
 که تذکرینک کلامین استماع ایدوب
 انی حفظ ایدرلر ☉ ۲۹ وجماعتلر سر
 یاروب اول دی که اغار ایلدی بی جبل
 شری سر بیر آیتی طلب ایدرلر و آیت اشکا
 ویرامیه مکر (*) یونان پیغمبروک آیتی ☉
 ۳۰ نریرا

(*) که عربی ده اشکا نخی یونس

پیغمبر سر لری ☉

۱۳ زیرا یونان اهل نینویہ آیت اولدوغی
 کبی ابدن انسان دخی اشیمو جیلده
 انجیلین اولور ۱۴ ۱۵ (*) تین
 ملککسی ده جیلک اراری ایله حکمه
 قویوب انلری دین انسه کرک زیرا
 یپرک اوصالردن کلدی تا سلیمانک
 حکمتین استماع ایده واشتنه سلیماندن
 دیر افضل بونده ۱۶ ۱۷ نینوی اراری
 حکمه ده جیل ایله قویوب انی دین
 انسه کرک زیرا انلری یونانک وعظ
 اینتمسندن تویه اقدیلر واشتنه یوناندن دیر
 افضل بونده ۱۸ ۱۹ هیچ کسنه
 موم یاقوب کیزلی یهرده قومر ونه دیر
 کیله التنده لکن شمعدان اونره تا
 ایچری کیزلر نورلی کورسونلر ۲۰
 ۲۱ جسدک چراغی کور در امدی
 سنوک کوروک ساده اولیجق بتون جسدک
 دخی منور اولور واکر شریس اولسه سنوک
 جسدک

(*) یعنی جنوب طرفی ۲۲

جسدک دخی پُر قراکودن اولور ۱۳۵
 پس حذر ایله که سنده اولان تور
 قراکولق اولمیه ۱۳۶ امدی اکر
 سنوک بتون جسدک نورل (اولوب) هیچ
 بیر جنر قراکون اولمنسه تمام منور اولور
 قته کم بیر شمع چون یلدر ایشی ایله
 سکاروشنالتا ویرور ۱۳۷ وسویلدوکی
 کبی بیر فریسی اکا یلواردی که انوک
 ایله اوپله طعامن ییه اول کوروب
 (یکه) اوتوریدی ۱۳۸ ما اول فریسی
 کوروب تعجب ایلیدی که مقدا
 یومنسه اوپله طعامدن اول ۱۳۹ ورب
 اکا ایندی حال سینر یافر یسیلر قدحک
 و بسینک طائش طرفدی تمینر ایدر سینر اما
 سینروک باطنوکنر نه ب ایله وشر ایله
 صلو سر ۱۴۰ ای عقلسوزلر طشه کی
 ایدن ایچروه کی دخی ایندی ۱۴۱
 ام بلکه سینره اولانلردن صدقه ویروک
 واشته سر جمله سینره پاکی اولورلر ۱۴۲
 ام لکن وای سینره ای فریسیلر
 انوک چونکه M

انوکچه چونکه نَعْنَعِي وسذابى (*) عَشْر
 ایدرسینر وهر فیاتی و حکمدن و تشکرینکی
 محبتندن کچرسینر بونلاری اینتیک ککرکی
 ایدی وانلردن فراغت اینتیک ککرکی وای
 سینره ای فریسیلر انوکچه چونکه
 (***) اولکی جلوسی سورسینر جمععلره
 وسلاملری بازارلره ککرکی وای سینره ای
 کاکیلر و فریسیلر صرایلر زیرا اشکاره
 اولمیان قهرلر ککی اولورسینر اوستلارنده
 یورپین اولره معلوم ککلهلر ککرکی
 واهل شرعدن بیرکیا جواب ویروب
 اکا ایندی ای معلوم بونلاری دیوب هم
 دینری مذمت ایدرسینر ککرکی واول
 ایندی هم وای سینره ای اهل شرع زیرا اولره
 یوکلری یوکلندور سینر که کوچ
 ایله کتوریلور و کندوشکر سینر وک
 باره غلروکندن

(*) یعنی بونلردن عَشْرکیا ویروب الور

سینر

(**) یعنی ایلک اوتوریشی ککرکی

بام مغلرو کز دن بیسری ایله یو کلمه
 فوقه نرسین ۴۷ وای سینه زبیرا
 پیغمبر لروک تور بد لرین بناییدر سینر
 وسینروک بابالرو کز انلری دیه لدیلر ۴۸
 سینر طوغروسه شهادت ایدوب سینروک
 بابالرو کزک عملرینه رضا ویرور سینر
 زبیرا انلری انلر خود قتل اتدیلمر وسینر انلروک
 قبر لرین یایر سینر ۴۹ بونوک چون
 سخی حکمت الله دیدی پیغمبر لری
 ورسول لری انلره کوندیره ایم وانلردن (بعضی)
 دیه لیلر و طرن ایلدیلر ۵۰ که
 جمیع پیغمبر لروک قانی که عالمک
 دنیا نندن (برو) سوکلمشدر بو جیلدن
 طلب اولنه ۵۱ هابیل قانندن تا
 زکریا قاننه دکن که هیکل ایله
 مذبح اراسنده هلاک اولدی اود سینه
 ایدورم که بو جیلدن طلب اولنه ۵۲
 وای سینه ای اهل شرع انوک چونکه
 معرفتک (*) مفتحانی قالدور ووشکر
 2 M کنده کز

(*) یعنی اناخترینی

كندوكنر ايجرون كير مودوكنر
 وايجرو و كير نلري م منع ايلدوكنر
 ۵۳ واول انلره يو نسنلري ديدوكي
 كبي كاتيلر و فريسييلر قني الحاح
 ايدوب آني چوق نسنلردن سويلمكه
 تحريص ايتمكه باشلديلمر ۵۴ آني
 كوزايوب اغزندن بيمر نسنه يي قاييغه
 طلب ايدم ايك ن تا آني سلامت ايلدوكنر
 اون ايكنجي فصل ۵۵

۱ (*) وخلقندن توماندن نر يلدوكدنه
 حتي بيري بيري ننه بصديلمر اول كندن
 شاكرلر ننه اغاز ايلدي ديمكه اول
 كندوكنري فريسييلر ك صايه سندن حذر
 ايلك كه صرايي لغدمر ۵۶ نريرا هيج
 نسنه اور تلمش نكلمر كه ظاهر
 اولمايه ونه كزلمش كه بيلنميه ۵۷
 ۵۸ اول سببدن قرا شكولقده ديدوكنر
 نسنلري نوره مسموع اولدلمر وقوالغه
 خلوت

(*) يعنى خلقندن بي حساب جماعت
 نر يلدوكدنه ۵۹

خلوت اولدوره سوپلدو کورتکری طاملر
 اونرینه ندا اولنه ۱۲ عم ای بنوم
 دوستلرم سینه ایدورم تیزی دیلینلرین
 قورقماک و بوندن صکره اصلا ارتوق
 اتمکه مجاللری یوقدر ۱۳ اما سینه
 تنبیه ایدهیم کیمدن قورقه سهر اندن
 قورقوکن کیم اولدور کدن صکره
 جهنمه براقغه سلطنتی واردر اول سینه
 ایدورم بوندن خوف ایلکن ۱۴ بیئش
 (*) سرچه ایکی آچییه صاتلمزهی وانلردن
 بییری تکرری حضورنده نسیانده
 وکولدر ۱۵ لاکن هم سهر وک
 دشتو کزک شعری هب صایلمشدر امدی
 قورقماک چوق سرچه لردن افصل سهر ۱۶
 ۸ نخی سینه ایدورم هر کیبکه بکا
 اصلرا وکنده اقرار قیله هم انسان اوغلی
 اشکا خدانک فرشته لری اوکنده اقرار
 ایلیه ۱۷ 3 M

(*) یعنی سرچه قوشی که عربچه
 عصفور دیکدر ۱۸

ایلایه ۹ اما انهلرا وکونده بکا
 انکار ایدن خدانکی فرشته لری اوکونده
 انکار اولنده ۱۰ وهر کیمکه ابن
 انسانه قرشی سوز دبه اکا عفو اولنده اما
 روح قدسه قرشی کفر سویدلینده عفو
 اولنده ۱۱ پس چون سینری مَجْمَعَه
 وحا کلمه وسلطانلقلره ایلتنده لر مقید
 اولماکئی نیجه یا نه شیء اعتذار ایچونک
 عرض ایده سینر یا نه دیه سینر ۱۲ زیرا
 روح قدس هـان ساعتده سینره تعلیم
 ایده نه دیمک ککرک سینر ۱۳ پس
 جماعتدن بیری ائکا ایتدی ای معلم
 بنوم قرنداشمه دئی که صیراژی بنوم
 ایله قسمت ایده ۱۴ واول ائکا ایتدی
 یا امم دئی حاکم ویا قسمت ایدییجی
 سینلره کیم دکی ۱۵ اندن انلره
 ایتدی بخلدن حذر واحترانر ایلکئی زیرا
 بیر کسنه نئک حیاتتی تصرفنده اولان
 قسنلروک زیاده لغنده دورمانر ۱۶ وانلره
 بیر مثل سویددی دیو بیر غنی ادمکئی
 چغتاکئی

چغتلاکي (*) خوش کتوردی ۱۶
 وکندون ایله فکر ایلدی دیی نه
 ایلیم زیرا پیروم یوقدر که انده بنوم
 غله لروم جمع ایدم ۱۸ وایتندی بوئی ایدیم
 بنوم انبار لرومی خراب ایدوب بیوکرک
 پیایم وبنوم جمله حصول لرومی اواسما بومی
 انده جمع ایدیم ۱۹ وبنوم جانیه
 دیم ای جان سنده وارلق چوقدر اکثر
 پیلار اچون صغلا نمنش راحت اونره اول یی
 ایچ حظ ایله ۲۰ تزکری خون اشکا
 ایتندی ای عقلمونر بو کیجه سنوک
 جانوکی سندن طلب ایدر لر و تدارک
 اتدو کوک نسنه لری کی سوک می
 اولسه لر کر کدر ۲۱ اوپله اولور
 خرنینه یی کندوسنه صیانت ایدن والله ده
 غنی اولمیان ۲۲ واول کندون
 شنا کر لرینه ایتندی اوکچون سینه
 دیرم سینه روک جانو کزه مقید اولماک نه
 بیه

(*) یعنی خوش حصول ویردی ۱۶

۱۱۵ سینر ونه تته نه کبه سینر
 ۱۱۶ جان طعمادن افضل سر وتن
 لباسدن ۱۱۷ قورغونلری تفر ایلک
 نیرا نه اکرلر ونه بچرلر وانلرک نه
 کلاری ونه انباری واردر وتکرک
 (*) انلره یدورور سینر قوشلاردن نه قور
 افضل سینر ۱۲۰ قنقوکنر غم یه کله
 قاندر که کندو قامتنه بیر ارشون
 قته ۱۲۱ امدی اکراکی نسنجوکه
 قاندر کلسینر نیچون قانلره مقید اولور
 سینر ۱۲۲ نریقلری فکر ایلک نیجه
 نشی ونما بولورلر نه امکا چکرلر ونه
 اکرورلر نهایت سینره ایدورم که نه
 سلیمان سوکلی مجدده بونلرک بیری
 کبی کینمش اولور ایدی ۱۲۸ واکر
 الله اوتنه اویدله کیورور یسه که بو
 کون صحراسه موجوددر وبارن فورونه
 اورولمشدر فکیف که سینر ایباز
 ایماندن

(*) یاخون انلری بسلر ۱۲۹

ایماندن اولانلر ۱۲۹ وسینر طلب انیکن
 نه بیله سینر ونه ایچجه سینر وقرنن اونره
 اولیانکا ۱۳۰ نریرا نیهانکا امتلری
 بونلری هب ارارلر اما سینروکا آناکن
 بیلور که سینره بونلر کرکدر ۱۳۱
 بلاکه خد انکا مالکوتین طلب
 ایکن ویو نسنلر هب سینره صاحب اولسنلر
 کرکدر ۱۳۲ (*) ای سور یچوک
 قوم قبه نریرا سینروکا آناکن رضا سیدن
 که سینره مالکوتی ویره ۱۳۳ سینره
 نه وارپسه صداقوکا وصدقه وپروکا کندوکره
 اسکیمین کیسه لری دونروکا نروال ادر
 شمین بیر خزینه بی سمالرده که انوکا
 یقیننده اوغریا کلنرو کوه چوروکا
 انمن ۱۳۴ نریرا سینروکا خزینه کنور
 نه بیره ایسه قلبوکنر دخی انده اولسه
 کرکا ۱۳۵ سینروکا بیلدر وکنر
 N (*) قوشنا

(*) ای کوچچوکا سوری دخی مترجم
 اوله

(*) قوشا نـ لـ مـ شـ وچر اغلر شکر پانر
 اولـ سـ وـ نـ لـ ر ۱۷۴ وسینر کندن ر بیه
 منتظر اولان ادملره مانند وقتنی کیم
 سوکوفدن کیرن دونه تا اول کلوب
 دق ایدیکجا هـ مـ اـ نـ دـ م اژا اچهلر ۱۷۵
 ۱۷۷ صبار کدر اول قوللر که رب چون
 کله انلری انتیماه اونره بوله امین سینه
 دیرم که اول قوشا نلوب انلری (طعامه)
 اونورته و طشیره کلوب انلره خدمت
 ایده ۱۷۷ واکر کندن ایکنی
 (** کَشْکَدَه کله ویا اوچنجی
 کَشْکَدَه کله هم شوپله بولور ایسه
 صبار کدر اول قوللر ۱۷۹ و بونی بیلوکا
 که اکر او صاحبی بیلسه ایدی اوغری
 قنقی ساعتده کلور ایسه یا سبا نلق
 خون ایدوب قومار ایدی که انوک اوی
 (*) دلتمش

(*) یا خون بیلار و کز بغلتمش ۱۸۰

(**) یعنی کچه نک یا سپانلق

اندوکلری نوبتلرنده ۱۸۱

(*) دَلَمَشَن اَوْلَه ۱۲۰ اَمَدِي سِينر دَخِي
 حاضِر اَوْلوكا نَرِيْرَا اَبِن اَنَسَان بِيْر سَاعَتَدَه
 كَلور كَه سِينر فِكْر اِيْتَدَه سِينر ۱۲۱
 اَم پَس بَطْرَس اَكَا اِيْتَدِي يَا رَب بِي
 مَتَلِي بِيْرَه مِي سَوِيْلر سِينر يَا دَخِي
 مَجْموعَلَرَه ۱۲۲ وَرَب اِيْتَدِي كِيْمَدِي
 اَوْل اَمِيْن وَاوَصَلُو كَدَخْدَا كِيْم رَب
 اَنِي اَهْل بِيْتِي اَوْنَرِيْنَه مَسَلَط قِيْلَه تَا
 مَحَلَنَدَه (اَنَلِرُوَكَا) طَعَامَدِن فَصِيْبِيْن وِيْرَه ۱۲۳
 دَم مَبَارَكَدِي اَوْل بِنْدَه كِيْم اَنُوَكَا رَب
 يِي كَلِيْجَكَا اَنِي شَوِيْلَه اِيْدَه رَك بُولَسَه
 كَرَكَا ۱۲۴ حَقِيْقَتَنَدَه سِينرَه اِيْوَرَم
 كِيْم اَنُوَكَا جَمِيْع وَاوَر لَقَلَرِيْ اَوْنَرَه اَنِي
 مَسَلَط قِيْلَه ۱۲۵ وَاكِر اَوْل بِنْدَه
 كَنَدُو قَلْبَنَدَه دِيَه بِنُوْم رَدَم كَلَمَكَه
 اَكَلَنُوْرُو قَوْلَرِي وَجَارِيَه لَرِي دَوَكَكَه
 اَغَانر اِيْدَه دَخِي يِيُوْب اِيْچِيُوْب مَسْت اَوْلَمَغَه ۱۲۶
 ۱۲۷ اَوْل بِنْدَه نَكَا رَب يِي بِيْر كَوْنَدَه
 كَلَه 2 N

(*) يَا خُوْد يَغْلَمَشَن اَوْلَه ۱۲۸

۱۷ کله کله اکا کون طوتنر و پیر ساعتده
 که بیلنر و آتی ایکی کسوب انوک
 نصیبین ایمانسنلر ایله وضع ایله ۱۷
 ۱۷ و اول قول که رینکنا امراتین بیلوب
 حاضر اولمادی وارانتنه کوره ایلمدی
 چوق (ضرب) لر ایله اورپله ۱۸ اوت
 بیلنر هم واجب ضربله نسنلری ایدن
 انلر ایله اورپله زیرا هر کیم
 چوق ویرلدی اندن چوق طلب اولنه
 و کیمده کیم چوق اما ننه قودیلر
 اندن زیاده مرک التماس ایده لر ۱۹ بن
 پیره آنتن اورمغه کلدن ونه استرم اکر
 شهیدی یا قلمش ایسه ۲۰ بنوم پیر
 معبودینوم وارنر کیم تعبید اولنام نیجه
 نرحمت چکر اکارکی کیم تمام
 اوله ۲۱ صانوم صیدینر که بن
 کلدن قما پیره سلامت ویرم سینه دیرم
 یوق بلکه شفاق ۲۲ زیرا شهیدن
 کیرن پیر اوده بهنن اولور مختلف اولمش
 اوج ایکیه قارشنی و ایکی اوجه قرشنی ۲۳
 ۲۴ انا

۰۳ انا اوغولده مختلف اوله و اوغول انا
 يه انا قينه وقينر انا يه قاين انا انوك
 كليننه و كلين قاين انا سنه ✽
 ۰۴ و خباعنله سخى ايتندي وقتي كيم
 مفر بدن بير بلوتي طوغوب كورور سينر
 قوري ايدور سينر دغور كليمور و اوبيله
 اولور ✽ ۰۵ و چون جنوب (بيلي) اسر
 ايدور سينر كه استحق اوله هم اولور ✽
 ۰۶ اي صرايلر بير و كوكوكا يونر يني
 صنامق بيلور سينر اما بن زمانه نيه
 تجرده ايتنر سينر ✽ ۰۷ يا نيه چون
 كند و كنن سخى عدل اولانه حكم
 ايلنر سينر ✽ ۰۸ امدى چور سنوكا
 خصمك ايله حاكه وارور سينر جهد
 ايله يولده تا اندن فورقوله سينر نبارا
 كه سني قاضي قانده ايلنده وقاضي
 سني صوباشي انه ويره و صوباشي سني
 نزد انه صاله ✽ ۰۹ سكا بيرم كه
 اندن طشره چيقميه سينر اكا كنگم
 آخر منقور سخى ويره سينر ✽

اون اوچنچي فصل

۱ و همان قنده بعضي حاضر اولديلمر
 كه اكا جليليلير دن خبر و برديلير كه
 پيلاطوس انلروك قاني ضحيه لري ايله
 خلط اينتمش ايدى ۲ و يسوع جواب
 و پروب انلره ايتدى صنور ميسينر كه ده
 جليليلير سوكللي جليليلير اونر نه
 كناه كارلر اولديلمر بونك كبي الام
 چكوكلري اچون ۳ سينر
 ايدومر يوق اما اكر توبه اينديه سينر
 جهلكونر انجلين هلاك اوله سينر ۴
 ۵ يا خون اول اون سكر كه اونر لر
 نه سيلوحانه كي قلّه دوشوب انلري
 ديه ادي صنور ميسينر كه كندولر
 ير و شلبيده ساكن اولان هب انلر اونر نه
 بور جلي اولمشلر ۶ سينر ايدومر
 يوق اما اكر توبه اينديه سينر جهلكونر
 انجلين هلاك اوله سينر ۷ دن صتلي
 دخي سويلدي بير كسننگا كندون
 باغنده سكلمش بير انجهر اغاچي
 وار ايدى

وارایدی و کلوب انده یمشی آر آدی
 و بولمدي ۷ پس باغبانه ایتدی
 اشته اوج بیل کلوب بو انجیر اغاجنده
 یمشی آرام و بولمام کسوب یقغل یا نهه
 دخی بیله تغلت اده ۸ و اول جواب
 و پیروب اکا ایتدی یا رب بو بیل دخی
 انی قوغل اکارک کیم چوره سنده
 قازوب ترس قویام ۹ واکر خون
 یمش و درور سه (خوش) والا اندنصکره
 انی کسوب یقه سین ۱۰ و سبتلرده
 مصلو روک بیرنده تعلیم انمش طورور ۱۱
 ۱۱ و اشته بیر عورت که انوکا اون سکر
 بیل بیر مرضکی روحی واریدی وایکی
 قات اولوب راست کلبکه هیچ مجالی
 اولمدي ۱۲ و بسوع انی کوروب
 قنده اوقودی واکا ایتدی یا عورت سنوک
 مرضو کدن قورنولمش سین ۱۳ و اللین
 اکا قویوب هماندم راست کلمشدر
 و اللهی تمجید ایلدی ۱۴ اما مصلو
 سروری جواب و پیروب کوسر ایدی که

یسوع

يسوع سبتنده علاج اتمش ايدي وجماعته
ايتدي التي كون وارنم كه اندرده اينشلك
كر كدر امدي بوندرده كلوب علاج
اولاسينر وسبت كوندده يوق ۱۵ پس
رب اشكا جواب ويروپ ايتدي يا صرايي
هر بير وكنر سبتنده انوك اوكونرين
يا اشكهن علاندانن چوزوب (اني)
يدري ايچك ويرومي ۱۶ وانشوي
ابر اهيكي قيزي ايكن كهومي شيطان
اشنده اون سكر بيل باغدي اكا
سبت كوندده بي بنددن انان اوليق
كر كزومي ايدي ۱۷ واول بوندري
ويچك قومي مخا صيلري اوتنديلر وجمعوع
خلق اندن صاهر اولان جهله مجيد نسته لره
شان اولديلر ۱۸ اندن ايتدي
تكر پينكي صاكوني نيه بكنر واني
نيه تشبيه ايدلريم ۱۹ خردانكي بير
حبه سته بكنر كه بير آدم آوب
يا چيه سته بر اقدكي وبيتوب بهر بيوك
اغاج

اغاج اولمشدر (*) واسمانکی قوشلری انوک
 بد قلزنده قوندیلر ۱۰ و تکرار
 ایتدی تکرینکی ملکوتین فییه تشبیه
 ایدیم ۱۱ خهیر ما یه سنه بکرز
 که بیر عورت الوب اوج اولچی اون ایچنده
 کینلدی اکه دکا کم هب خهیر
 لشمدر ۱۲ وشهرلر و کویلر ایچندن
 کچر ایدی اوکرة دورکا ویروشلییه سفر
 ایدهرک ۱۳ پس بیر کسنه اکا
 ایتدی یا رب خلاص اولمشدر انصی اول
 انلره ایتدی ۱۴ قنکی قیونن ایچرو
 کیر مکه اجتهان ایلکنا زیرا سینه
 ایدوم مکه چوق ایچرو کیر مکه طلب
 ایدهر وقانر اولمیده لر ۱۵ (** واندنکه
 خانه صاحبی طور ی کلوب قیوی قیادی
 ایسه وسینر طشره ده طور مغه ووق الباب
 ایتکه ۰

(*) یعنی هوا یونزنده اولان قوشلر ۱۰

(**) یعنی اول زماندنکه یاخود

چونکه ۱۰

آیتہ کے باشندیہ سینر دیوں یا رب یا رب
 بیٹہ آج اول جواب ویروپ سینرہ دیہ سینری
 بیلاہزم نہ پیردن سینرہ ۱۲۶ اول وقت
 دیہ کے باشندیہ سینر دیوں سینو کا حضور
 وکدہ یروپ ایچدوکا وپینروم چار شولر
 ووزدہ تعلیم ایلدوکا ۱۲۷ اول آیتدہ
 سینرہ دیروم (کک) سینری بیلاہزم نہ پیردن
 سینرہ بندن فرقت ایلکا ای جمع انہی
 ایٹیلر ۱۲۸ اور اہہ زارلق وپیشلروکا
 صریرتی اولہ جون ابر اہیم واسحق ویدعوب
 وجمع بیغہبراری خدانکا ملکوتندہ
 کورہ سینر و سینلری طشرہ چیتقا رامش ۱۲۹
 و مشرقدن و مغربدن و شمالدن و جنوبدن
 کلوب خدانکا ملکوتندہ انسا اتورسہ
 کر کر کدی ۱۳۰ واوشن اخلر وارور
 کہ اوللر اوللر واوللر وارور کہ اخلر
 اوللر ۱۳۱ وہمان کونندہ بعض فر
 یسپلر قتنہ کلوب اکا آیتدیلر طشرہ
 پیق وپوندن وارغل زیرا ہیروسس سنی
 اوللر مک استر ۱۳۲ وانلرہ آیتدی
 واروب

واروب اول داکوبه ایستدوک اشنده
 شیطانلری چیغنا رورم وعلاجلری تمام
 ایدرم بی کون وپارن واوچنجی (کون)
 ده مکمل اولورم ۱۳ ۱۳ وله کن
 بشکا بی کون وپارن وان بیسر کون
 یورومکی کرک نریرا مه کن دکلدی
 که بیسر پیغمبر یروشلمدن طشیره هلاک
 اوله ۱۳ ۱۳ ای یروشلم یروشلم
 کیم پیغمبر ی اولدوروم سین (*) وسکا
 هر ساللری رجم ایدر سین قاج کره
 سنوک اوغوللر وکزی جمع ایتدیکن استر
 ایدم بیس تاوف یورولری قنتلری التنده
 ایدر کبی واستهدوکنز ۱۳ ۱۳ اشنده
 سینرکی اوکنر سینره خراب قالمشدر امین
 یخی سینره دیرم که بنی کورمهیه سینر
 فنا (اول زمان) کله کیم دید سینر منکا
 استنده کلان مبارکدر ۱۳

اون

20

(*) اشکا ویا کندون سنه یخی تبدیل
 اولنده ۱۳

اون سر تنجي فصل

۱ سخى واقع اولدى كه فریسیلر و
اولولرندن بیرینک اوینه کلدوکی
کبی تا سینده آنک بیله هم انلر انی
کوزدیلمر ۲ وانشده بیر ادم مستسقی
اوشنده ایمنش ۳ ویسوع جواب
ویروب اهل شرعه و فریسیلره ایندی دیو
سینده علاج اینتیمک جایز میدر ۴
۴ وانلر ایسم اولدیلمر پس آوب اشکا
علاج ایلمدی وصدالی ویردی ۵ وانلره
جواب ویروب ایندی قنغو وکروک اشکی
ویا اوکوزی بیر چقوره دوشسه و هماندم
انی چیدقرمیده سیت کوزنده ۶
۷ وپونلر وک حقنده اشکا ینه جواب
ویرمکه قاسر اولمالدیلمر ۸ سخی
دعوت اولنانلره بیر منلی دیدی چونکه
کوز اتدی نیجه ایلمک اوتوریشلری
اختیار اتدیلمر انلره دیو ۹ چون بیری
کسسه دن بیر سوکونه دعوت اولنده

سین (*) اعلا مقامده اوتورمه که شاید
 سندن اکرم اندن اوقنیش اوله ☉
 ۹ وسنی وانی دعوت ایدن کلوب ساکا
 دیه بوشکه ییری ویرن اول وقت خجالت
 ایله اک اننی مقامی المغه باشلیه سین ☉
 ۱۰ اما چون دعوت اولنه سین واروب (***) اک
 الجق پیرده اوتورغل تا سنی دعوت ایدن
 کلوب ساکا دیه ای دوست یوقرورق
 چیمغیل اول وقت هینشینلر حضورنده
 سکه فخر اولسه کک ☉ ۱۱ زیرا هر
 کندوسنی سرفراز ایدن الجقلنه وکند
 وسنی سرفرو ایدن سرزفع اوله ☉ ۱۲ وداخی
 انی دعوت ایدنه ایدم ایدی وقتیکیم
 اوپله ویا اخشام طعامین ایدم سین نه
 سنوگ دوستلروکی ونه قرند اشلروکی
 ونه خصملروکی ونه بای قوکشولروکی
 اوقیغل که شاید ازله سخی سنی کیم
 اوقویه 30

(*) اول جلوسده سخی جایز اوله ☉

(**) آخر ییری سخی تدیل اولنه ☉

اوقویده لر وسکا عوض ویریلده ۱۳ اما
 چون بیر قنوقلف ایلمر سین فقیر لر ی
 صغطلری افسقلری کونرسوزلری اوقیغل ۱۴
 و همبارک اوله سین انوک کچونکده
 انلروک یوقدر سکا کیرن ویرمک زیرا
 صدیقلمروک قیامتنده سکا عوض ویریلده ۱۵
 ۱۰ و همنشینلرینکده بیری بونلری
 ایشندیجکی اشکا ایتدی طوبی اشکا
 کیم لشکرینکده مالکوتنده آنمک بیه ۱۱
 ۱۶ و کندی اشکا ایتدی بیر آدم بیر
 عظیم اخشام طغامین ایدوب چوقلورلی
 اوقوی ۱۷ و خدمتکارین کوندردی
 اخشام بیجکی ساعتمنده که دعوت
 اولنمشاره دیه کلوک زیرا شهیدی هب
 حاضر ۱۸ و جمله سی (*) یکدل
 ایله عذر دیلمکده آغاز اتدیلمر اولکی
 اشکا ایتدی بیر ضیعه ۱۹ صنتون الدوم
 و بشکا کرکدر که چپقوب آنی
 کورم

(*) یا خرد کورکل بیر ایله ۲۰

۱۸ کوم سنکا یلوا روم بنی معذور
 طوت ۱۹ ویدیسی ایتدی اوکوزارکی
 بییش چغتن صتون آدوم وانلری صنامه
 کیدرم سنکا یلوا روم بنی معذور
 طوت ۲۰ ویدیسی ایتدی بیر عورت
 نکاح آتدی ووند کچون کلمکه
 قادر کلم ۲۱ واول خدمتکار ایر شوب
 بونلری آندیسنه اخبار ایتدی بوکنر خانه
 صاحمی غضبناک اووب بند سنه ایتدی
 قینر شهر وکی سوقاقلره و حله لره طشره
 چیق و فقیر لری و صغظلری و آفسقلری
 و آعی لری برویه ایلت ۲۲ و خدمتکار
 ایتدی ای افندی بیور سوکوکی کبی
 اولمشدر و هندونر سخی یییر واردر
 ۲۳ و افندی بندی ایتدی یولاره وچیت
 لره طشره چیق و ایچرو کیرمکه اضطرار
 ایله تا بنوم اوم معلی اوله ۲۴ زیرا
 سینه دیرم که اول اوقتمش اولردن هیچ
 بیرکی بنوم اختتام طعامی طاقیه
 ۲۵ وچوق جماعتلر انوکله کیدر لر
 ایلدی

ایدی و دوئوب انلره ایتندی * ۱۲۶ اکر
 بیس کسینه بکا کلوب انوکا با با
 سنی وانا سی و عورتی و اوغوللری وار
 قرنده انلری و قینر قرنده انلری و دخی
 کندو جاننی ابغاض ایتنمن سه بنوم
 شناکردوم اولمغه قادر دکلدی *
 ۱۲۷ و کیه که کند و چلیپا سینه
 تحمل ایدوب بنوم ارن صحه کلنر سه
 شناکردوم اولمغه قادر دکلدی *
 ۱۲۸ نریرا سیزدن کیهدی که بیس قله
 یایمق استر ایسه اول اوتوروب خرجنی
 محاسبه اتمنرمی اکر کندوه وار
 ایسه آنی تمام اتمکچون * ۱۲۹ تا
 شا ید کندو انوکا تملمین قور رب تمام
 ایتنمکه قادر اولما ایجق کورنلر هب
 آنی مسخریه المغه با شلیه لر * ۱۳۰ دیو
 دیو آم بنا ایلیو باشلدی و تمام اتمکه
 قادر اولمادی * ۱۳۱ یا قنغی پان شاه
 بیس غیره پان شاه ایله محاربه اتمکه
 کیدر ایکن اول اوتوروب مشورت
 اتمرمی

اتمزهي اکر انوکا اونرزه بيکره بيکا
 ايله کلانه کندون اون بيکا ايله قرشون
 وارمغه قادر اوله ۱۱۳ واکرني اول
 هـنـونـرخـي اراق اوليچق اچولکه
 کونديروب صلاحه متعلق نسنه لري طلب
 ايدر ۱۱۳ رخـي انجلين هر قنغوشکن
 که انوکا هر نه لري واريسه مجبوعی
 ترک اينديه بنوم شاگردوم اولمغه قادر
 دکلدر ۱۱۳ طون ايون سر ولي کر
 طون داتسون اولور ايسه قنقي ايله (*) متبل
 اولنه ۱۱۴ نه پيره ونه منبليه يرار
 اتي يمانه بر اقرلر کيه وکا کيم
 ايشديجک قولقلري واريسه ايشتسون ۱۱۴
 اون بشتجي فصل ۱۱۴

۱ اندن جميع باجدارلر وکناه کارلر
 اظکا يغالشدیلر تا اتي استماع ایدهلر ۱۱۴
 ۲ و فریسیلر و کاتبیلر نهمزه اندیلر دیو
 اشیو خون کناه کار لري قبول ایدوب
 اندلر P

(*) یا خود طونزه ۱۱۴

انلر ايله قنا ول ايدر ۱۳ ودى مثلي
 انلره سويلدي ديو ۱۴ سينلردن قنقي
 آرمكڭا كه يوز قويوني اولوب انلردن
 بيريمن يا وقلسه طوقسان طوقوزي
 بيبابانده صالي ويرمزمي هم صا يع
 اولمشكڭا ارنجه وارور تا اني بولنجه ۱۵
 ۵ وبولدوقده انوكڭا چكهنلر نه قوم شان
 لغ ايدر ايكن ۱۶ و اوه كليجكڭا
 دوستلرين وقوكلش لرين صنادات ايدوب
 انلره ايدر بكا تهنيت ايلكڭا نيزا بنوم
 صا يع اولمش قويونمي بولدم ۱۷ سينره
 ايدورم كه اولده كوكده (زياره)
 شان لغ اوله بير توبه ايدن كناهكار
 اونره اندن كه طوقسان طوقوز صديقلي
 اونره كه توبيه احتياجداري يوقدم ۱۸
 ۸ يا قنقي عورتكڭا كه اون سر همي
 اوله اكر بهر سر همي يا وقلسه مومي
 يا قنزمي ووي سپوروب دقت ايله آرار تا
 بولنجه دكا ۱۹ وبولدوقده دوستلرين
 وقوكلشولرين صنادات ايدر ديو بكا
 تهنيت

قهنیت آیلکنا زیرا ضایع اتدوکوم سر
 ۹ هبی بولدم ۱۰ شوپله سینه ایدوم
 شانلق اولور تکریپنکی فرشته لریب
 حضورنده بیر قوبه ایدن کناهدکار
 ۱۱ اوزره ۱۲ اذره ایدور ایدی بیر
 ادمکنا ایکی اوغلی اولدی ۱۳ وانلردن
 کچی با با سنه ایتدی ای با مالکنا
 نصیبیدن که دوشربکا ویر وانله
 معیشتین قسمت ایلدی ۱۴ وصکره
 چوق کون دکل کچی اوغول
 مجوعلری جمع ایدوب اوزاف دیاره سفره
 کندی واور اده اسراف ایله دیرلوب
 ما لنی پریشان ایلدی ۱۵ وچونکه
 هب اتلاف اتدی اول دیاره یکی قحط
 واقع اولدی (*) وقتنده اولمغه باشلادی ۱۶
 ۱۷ واوروب اول دیارکی بیر شهیر لویه
 متعلق اولدی واول انی کند وضیعدلر
 ده کوندیری ط-و-ک-وز-ره یدور
 مکی چون ۱۸

2 P

(*) یا خون اکسکلی اولمغه ۱۹

مکی چون ۱۶ وانوکا قار فین طوکوزلر
 یدوکاریا خرنوب ایله طویمق دیلر
 ایدی و هیج کسنه اشکا و پرمدی ۱۷
 (*) و کندویه کلدوکلین ایتدی
 بنوم با با صکا قاج ارغانلرینکا آتیکاری
 نرباره اولور بن خون اجلق ایله هلاک
 اولورین ۱۸ بن طوریب کلوب
 بنوم با با صکا کیده ایم و اشکا ده ایم ای
 با با کوکا قار شنوسنه و سنوکا حضور
 کده کنه اندم ۱۹ وار توف سنوکا
 اوغلوک اوقنغه لایق سکوام بنی سنوکا
 ارغانلر کونج برین کبی ایتکل ۲۰
 و قالقوب انوکا با با سنه کلدی
 وهنوز سخی غایت اراق اولدوغی کبی
 با با سی انی کوروب ترحم ایلدی
 و سکرندوب بویننه دوشدی و انی
 اویدی ۲۱ و اوغول اشکا ایتدی ای
 بابا کوکا قار شنوسنه و سنوکا حضور کده
 کنه

(*) یعنی عقل با شنه کلدو کلین ۲۲

كذاه ائدم وار توف سنوك اوعلوك او قندمغه
 لايق دكولم ١٢ ١٢ اما بابا قوللر ينده
 ايتدي (*) اولي خلعتي كتوروك واشكا
 كيدوروك وانوك النده بهر يوزك ويرك
 وبابو جاري اياقلىرينده ١٣ ١٣ وسهون
 اولمش بوزاغى كتوروب اولدوروك ويهوب
 سونه لوم ١٤ ١٤ نيزا يق دنوم اوغلام
 الممش اولوب ينده ديري اولدي هم ضايع
 اولوب دولندمشدم وشمانللك ايتمه كه
 باشلديلم ١٥ ١٥ وانوك اولي اوغلى
 ضيعنده ايدى وكلوب اوه يغلاندىغى
 كى تر تم ورقصا اتمه سي اشندي ١٦
 ١٦ واوغلانلرينك بيري اوقويوب صورديكه
 بوزلر نه اولسه لر ١٧ ١٧ واول اشكا
 ايتدي كه سنوك قزدا شوك كلدي
 وبابا كى سهون اولمش بوزاغى اولدوردي
 انوك كيچونكه اني صاغ سلامت ايله
 آلدى ١٨ ١٨ واول غضبناك اولوب
 3 P ايجرو

(*) اولكى خلعتي معناسنه يعنى اكن
 ايى خلعتي ١٩

ایچرون ک-پ-ر-م-کی استمنز اییدی آمدی
 باباسی طشره چیقوب آبی قتنه اوقودی
 ۲۹ واول جواب ویروب بابا سنه ایتندی
 اوئش بی نجه بیلمر سکا خدمت ایدم
 وهر کن سنوک امر وکدن تجاوز ایتدم
 وبتکا عهرا بهر اوعلاف ویرم-دوک که
 دوستلروم ایله شانلق ایدم
 همانکه اشبه سنوک اوغلوک کلدی
 که معیشتوکی قحیبه لر ایله استیکال
 ایلدی سهون اولمش بونر اغی انوک پیچون
 اولدوردوک
 ۳۱ واول اضا ایتدی
 ای اوغول سن دایما ب-ن-وم ایله سپین
 وبنوم کهلر هب سنوکدر
 ۳۲ اما
 شن اولوب فرح ایلمک کک اییدی زیر
 بی سنوک فرند اشوک ال-مش اولوب ینه
 دیری اولدی وضایع اولوب ینه دیری
 اولدی وضایع اولوب بولنمشدر
 اون التنجی فصل

۱ وداخی انوک ساکردلر نه ایتدی
 بهر غنی ادم وار ای-مش که انوک دیر
 کدخداسی

كدخداسي اولدي واشبو اشكا ملامت
 اولندي كه ماللرين پراكنده ايتمشدر ۱۰
 ۲ واتي چاغروب اشكا ايتدي اشبو
 تدر كه سنوك حقوكده اشندورين
 كدخد الفوك حسابين ويركل نيزا
 ارتوق كدخد الف اشكا الوكده اولماز ۱۱
 ۳ پس كدخدا (*) كندوسنده ايتدي
 نه ايليم نيزا بنوم افندوم بندين
 كدخد الف قالدورور قازمغه طاقتم
 يوق رنجيدكي اشكا كدن شرمساريم ۱۲
 ۴ بيلورم نه ايليم تا چون كدخد الفدن
 معزول اولايم بني انلروك اولرينه قبول
 ايدهلر ۱۳ و افندينگ صديونلرينك دهر
 بيزني اوقويوب اولكيه ايتدي سن
 بنوم افندومه نيقدر بورجلو سيمين ۱۴
 ۵ اول ايتدي نريت ياغندن يونر اولچك
 اشكا ايتدي (**) سنوك يانوشكي آل
 واوتوروب

(*) يا خود كندن ايله ايتدي ۱۵

(**) يا خود سنوك كتابوشكي آل ۱۶

وأوتوروب تینر الّٰہی یانر ۶ ازدن بیر پسنده
 ایندی وسن تقدیر یورجلدی سین وایتدی
 یونر اولجک بید ایدن واکا ایندی
 یانر وکی آل وسکسن یانر ۷ وری
 ظالم کمدایبی مدح ایلدی تدبیر
 ایله عمل اینتمکین زیرا بن نپانکی
 اوغوللری کندن جیلنده نوروکی اوغوللر
 ندن اوضلور کدر ۸ وین سپنره دیرم
 ظلموکی مالندن دوستلری کندوکی
 ایلک تا سپنره زوال ایر شیبجکی ابدیه
 (*) مظلله لر ایچنه سیزی قبول ایدهلر
 ۱۰ اک انر نسنده امین اولان چوق
 نسنده دخی امین سر وانر نسنده ظالم
 اولان چوق نسنده دخی ظالم سر
 ۱۱ اکر امدی ظالم مالنده امین لر
 اولان وکتر حقی سپنره کیم اینانه
 ۱۲ (***) واکر اول شیه که غیرینکاسی
 امینله

(*) یعنی کواکه لکر یا حمله لر

(**) یا خون اکر بیر غیرینکاسی کی

شیه عده

امینداری اولیا دوشکر سینر و شککی کیم
 سینره ویره ۱۳ هدیج بیر خدمتکار
 ایکی افندیه خدمت ایدمه من زرا یا
 بیر یسنی ابغاض ایدوب او بیر یسنی سوه
 ویا بیر یسنه پیشف دوروب او بیر یسنی
 خور کوره تزکریه و ماله خدمت اتمکه
 قامر دکلسهنر ۱۴ و فر یسپلر دخی
 دخیلر اولوب بونلری هب ایشندیلر و انی
 صخریه الیدلر ۱۵ وانلره ایتدی
 سینر انملر حضورنده کند و تگری تزکیه
 ایدر سینر تزگری خون سینر وکا قلبلر و کزری
 بیلور زیرا اولیکهم انملر ایچنده عالی
 (مقدار) اوله الله حضورنده کر اهت در
 ۱۶ ناموس و پیغمبر لر یوحنا یه کک اول
 زماندن خدانک ملکوتی بشارت اولنور
 وهر کسنه انوک ایچنده قوت ایدر
 ۱۷ واسانر کدر که کوک و بیر کچه
 اندن کیم ناموسک بیمر نقطه سی دوشه
 ۱۸ هر کیه که عورتی بوشا یوب دیر
 غیریه نکاح ایده زنا ایدر و هر
 کیه که

Q

۱۶ که آنرا طلاق و پیرامنده نکاح
 آید زنا. آید ۱۷ مگر پیر غنی
 آنم و اما بهش که از جوان آید و زنا نک
 زن آید که پندش هر کون افتخار آید
 عیش و عشرت آید آیدی ۱۸ مگر سخی
 لغا زهر آلو پیر یوقسول و آیدی که
 ازوک قیوسنه پیر چناندر آید (*) قونامشدر
 ۱۹ و از نو آید آیدی که غنی نک
 ضغرة سندن ووشن اوفا قجغزلمر آید طویله
 و ایندلمر سخی کلوب ازوک چناندرین
 یلارلمر آیدی ۲۰ و واقع اولدی
 که اول فقیر متوقی اولوب فرشته لر آید
 ابراهیمکا قوینده کتوملمش سر و اول
 غنی سخی الوب مدفون اولدی ۲۱
 ۲۲ وجهنده کوزلمرینی قالدوروب
 اشکنجه ده ایکن ابراهیمی کورور
 اراقدن و لغا زریک ازوک قوینده ۲۳
 ۲۴ اول فریاد ایلوب ایندی ای بابا
 ابراهیم

(*) بر قلمشدر سخی جایز سر ۲۵

ابراهيم بكا مرحمت ايله ولعازريك
 كوندرتا با مرغينيك اوجهن صويه
 باتوروب بنوم لسانهي (*) تيريد ايله نير
 بي يالطكه عذابه كرفتاريم
 ۲۵ و ابراهيم ايندي اي اوغول ياك طوت
 كه سنوك خير ائووكي حياتوكده
 آدوك ولعازر انجلين (**) شرورك
 اما شهدي كندن منسلي اولوب سن
 خون تعذيب اولنور سين ۲۶ و بي
 جمله دن غيريك بيزوم ايله سينوك اهر
 اسنده بير عظيم كور قور مقدر اولمشدر
 كه دور دن سينه كچمك ايستيندر قادر
 دكلر رونه اور انن كيلر بيزه كچمك
 اولورلر ۲۷ پس ايندي امدي اي
 با با سكا يلوا روم كه ائي بنوم
 بابامكنا اونه كوندره سين ۲۸ نير
 بنوم بيش قرداشم واردر كه انلره شهادت
 ويره 2 Q

(*) يعني صويه يا صوق ايله

(**) يعني كم نسلريك

ویره تا انلسر دخی بی (*) عذاب کاهه
 کلامیله ۱۹ ابراهیم اشکا ایتدی
 انلروک موسایی و پیغمبر لری واردر انلری
 استماع ایتسونلر ۳۰ واول ایتدی
 یوق ای بابا ابراهیم اما اکر بیر کهنه
 امر اتدن انلره کیده جک اوور ایسه
 قوبه ایلیملر ۳۱ واکا ایتدی
 اکر موسایی و پیغمبر لری اینتینلر سنه
 ونه استماع ایدهلر اکر بیر کهنه
 ایشلردن کنه قیام ایده ۳۲

اون یدنجی فصل ۳۳

۱ پیسی شاکر لره ایتدی محالدر
 که شکر کلامیله اما واکا
 کیموک سیمی ایلد کلورلر ۳۴ اشکا
 اولی اولور ایدی که بیر (**) دکر منک
 طاشی انوک بووننکی چوره سنه قوملوب
 دریایه بر اقلمش اولد اشقی صغیر لروک
 بهرینه

(*) یا خون اشکجه مقامنه ۳۵

(**) بی سوز یونانجه اشکی دکر منی
 دخی بی کدر ۳۶

پیرینه معتره اوامقدن ۱۰ کندوکری
 کونزلیک اکر سنوکا قرنداشوکا حقوژکده
 کنه ازه اشکا عتاب ایله واکر توبه
 ایله اشکا باغشله ۱۱ واکر کونده
 یدی کره سنوکا حقوژکده کنه ایله
 وکونده یدی کره سکا رجوع ایله
 دین توبه ایدرین اشکا باغشله سین ۱۲
 ۱۳ ورسوللر ربیه ایندیلمر ایمانی بینه اریتمر
 ۱۴ وریب ایندی اکر سینروکا خردلدن دیم
 دانه کبی ایمانوکا اولسه بن جهیزنه
 دیه سینر کورکون قویارغل ودریاده
 دکلمش اول وسهره مطهر اوور ایدی ۱۵
 ۱۶ قنجه کونرکا خون بیه قولی اوله چفت
 سوره رک ویا اوتلایا رف کیم ضیعه دن
 کلیمک فی الحال (اشکا) دیه وار
 بیکه اوتور ۱۷ بلکه اشکا دییه
 می نسده ارا سنه ایله که (*) عشا ایدم
 وقوشانوب بشکا خدمت ایست اشکارک

کیم

3 Q

(*) یا خون اخشام طعامن بیه ۱۸

کیم بیوب ایچدوم واندن صدکرة سن
 بیوب ایچه سین ۹ اول قوله برکات
 ویرورمی اشکا بیور سوکلرین اتدوکی
 ایچون صدورین که یوق ۱۰ شوپله
 سینر دخی چون سینه بیور سوکلرین هب
 ایلدوکنر دیکئا که فایده سونر قوللرونر
 نیرا بیوروم حقومزنی یهرینه کتور سوکا ۱۱
 وانغاق کندن یروشلیمه توجه
 اتدوکی کبی هم سامرت هم جلیل
 اور تاسندن کچر ایدی ۱۲ واول بیور
 کوپه ک-یر سوکده اون ابر صلی ار
 اشکا قرشی کلوب ار اقدن دور دیلر ۱۳
 وانلر اونزنی قالدور دیلر دیو اکب
 یسوع سید بیوره ترحم ایله ۱۴ وکوروب
 انلره اینتدی واروب کندوکنری کاهنلره
 کوسنروکا واولدیکه انلر وارنقلری
 کبی ار نورلر ایدی ۱۵ وانلر دن
 بیوری چون کور دیکیم صاع اولدی
 دونوب صوت عظیم ایله الهی تجید
 ایلدی ۱۶ وپوزنی اونره انوک آیاقلرنه
 دوشدی

دوشدی اشکا شکر ایدر ایکن واشیوی
 سامرتلی ایمنش ۱۷ ویسوع جواب
 ویروب ایتدی اون می آرندیدیلر یا
 طوقوزی قنده ۱۸ بولنمش دکولدر
 که کیرق دونوب مجدی اللهه ویره لر
 بی غریبدن غیری ۱۹ واشکا ایتدی
 اوری طور وارغل سنوک ایمانک سنی
 خلاص ایدی ۲۰ پس چون فریسیان
 سوال اولندیکه خدانک ملکوتی نه
 نرمان کله انلره جواب ویروب ایتدی
 خدانک ملکوتی (*) کورلمک ایله
 کلنر ۲۱ ونه دیا لر اوش بونده اوش
 انده نریرا اشته تکریمنک ملکوتی
 ایچوگونزه سر ۲۲ اندن شاکر لره
 ایتدی کولر کلسلر کرک وچان
 انسان اوغلیمنک کولرندن بهرین کورمکی
 دلیه سهر و کورمیه سینر ۲۳ وسینه
 دیا

(*) یا خون برصد ایله یا رقب ایله
 کلنر

نيه لير بونده كور يا انده كور وار ماكت
 ونه تابع اولوكت ٢٤ زير نبيجه يلدن
 كه اسمانك التنده بير طرفندن يلدن
 ايوب اسمانك التنده او بينر طرفنه شعله
 وپروسيه انسان اوغلي دخي انوك كونده
 اويله اولسه كرك ٢٥ اما اول اشكا
 كركدر كه چوق الام چكه وبن
 جيلدن مردون اوله ٢٦ وفرحكت اياصنده
 نيجه اولدي ايسه انسان اوغلي نكي اياصنده
 دخي اويله اولسه كرك ٢٧ يديلر
 ايچديلر عورتلره نكاح اتديلر اراره
 وپرلديلر تا اول كونه سكرن كه
 نوح (*) تابوته كهردي وطوفان كلوب
 جمله سني هلاكي ايلدي ٢٨ انجلين
 دخي لوط كوندلنده اولدوغي كه
 يديلر ايچديلر صنتون آديلر صاقتديلر
 اغراس (*)

(*) نوحك كيمي سي كه يونانچه
 قابوت معنا سنه كلور

(*) اغراس اتدیلسر عبارت قیلدیلسر *
 ۱۲۹ اما همان اول کون که لوط سدومدن
 طشیره چیتدی اون وکبریت کوکدن
 یاغدی و همسینی هلاک ایلدی *
 ۱۳۰ بونلره کوره اولسه کرک اول
 کونده که ابن انسان اظهار اولنور *
 ۱۳۱ اول کونده کیمکه ان اوستنده
 اوله وانوکا ظر فلری اوده نزل ایتنسون
 انلری الیفچون واکینلکده اولان
 انجلین تکرار کروسنه رجوع
 ایتنسون * ۱۳۲ سین لوطکا عورتنی
 خاطر وکرده طوتوکا * ۱۳۳ هرکیم
 که کندن جاننی صدقلمق طلب ایده
 انی ضایع ایلده وهر کیمکه انی ضایع
 ایلده (***) انی خلاص قیله * ۱۳۴ سپره
 دیرن اول کیمجه ده ایکی آدم بیسز
 دوشکده ان له بیرکی اینه و بیریسی
 قویویریله * R

(*) یعنی سکدیلر معناسنا *

(**) انی زنده قیله دخی جایزدر *

قویو پیریلده ۱۳۰ ایکی عورت بیلده
 اوکو توروب دوره بهریب الینه ویدر سی
 قویو پیرلده ۱۳۱ ایکی ام تارلده
 اولد ببهریب الینه ویدر سی قویو پیرلده
 وجواب ویروب ائکا ایتدیلمر ای رب قنده
 اول اول انلره ایتدی قنده (*) تنن (اولور)
 اوراده قرتاللمر جمع اولسه لر کرکدر
 اون سکننجی فصل ۱۳۲

۱ وانلره سخی بیر مثل دیدی که
 دایما نمان قیلدق کرکدر و او صدمه ق
 ۲ دیو بیر شهرده بیبر قاضی اولدی
 که نه تکریدن قورقار ایدی ونه اومه
 اعتبار ایدر ایدی ۱۳۳ اول شهرده
 بیر طول عورت وار ایدی اول اکا
 کلور ایدی دیو بنوم شخصه و صدمه
 انتقاموی ال ۱۳۴ و بیبر زمانه رک
 اسنهنز ایدی صدکره خون (** کندن و سنده
 ایتدی

(*) یا خون کوره یا بدن ۱۳۵

(**) یعنی کندن ایله ایتدی ۱۳۶

ایتندی اکریجه اللهدن قور قمنم و آسمه
 اعتبار ایتنم ۵ لکن بی طول
 عورت بکا زحمت ویرمکنین انوکا
 اندقامین الایم که عاقبت کلوب
 انوکا الذدن عاجز اولمپام ۶ و رب
 ایتدی استماع ایلکن که ظالم قاضی
 نه دیر ۷ هم الله کندون مختار
 لروک کینین المایه می که اشکا
 کندون و کچه فریساں ایدر لر و اونر
 لرینه طویل الانات دیر ۸ سهزه دیرین
 که انلروک کینینی سرعت ایلده اله
 ولیکن این انسان کاجک دیر ده
 ایمانی بولسه می کرک ۹ و دخی
 بی مثلی بعضیلره دیر ایدی که صدیقلم
 اولدن قلرینه کندون لرده اعتبار ایدوب
 سایر لری (*) تهاون اتدیلم ۱۰ ایکی
 آم زمانر قیلغه هیکله صدعون اتدی
 بیرک فریسی ویر-ر-سی باجدار ۱۱
 ۱۱ فریسی

2 R

(*) یعنی خور لدیلم

۱۱ فریسی طوروب کندن ایله شوپله
 همان قیلدی ای خدا سکا شکرا ایدرم
 که قلان اولم کبی سکولم غاصیلر
 ظالمیر نرائیلر ویا اشیهی باجد ار کبی
 ۱۲ ایکی کرة هفتنه ده اوروج طوترم
 بنوم قصر فوسده اولان مجموعلردن (*) عشر
 ویرورم ۱۳ و باجد ار ار اقدن طوروب
 ونه کونلرین خون کوکه قالدورمق
 استر ایدی لکن کندن کوکسینه
 دوکر ایدی ایی خدا (**) سکا
 شفقت ایله که کنا هکاریم
 ۱۴ سینه دیرم اشیهی کندن اوینه اینمشدر
 (زیاده) تبرر لشمش او بیر پسندن زرا هر
 کندن سنی یوجه ایدن آچقلانه
 وکندن سنی متواضع ایدن یوجه لشمش
 اوله ۱۵ ودخی اکا طفلری ایلندیلر
 که

(*) یعنی اولده دیر ویرورم

(**) سکا منان ویا ایف اول دخی

جایزدر

که انلره ووقنده اما شاگردلر کور بچکی
 انلره قاقیدیلر ۱۴ یسوع خود انلری
 قاننده اوقویوب ایتدی اوغلانچقلری بظکا
 کلمکی قوکی (*) وانلری نهی ایلمک نریرا
 خدانکی ملکوتی شوقلمر کبیلر وشکدر ۱۵
 ۱۷ آمین سینه سیرم هر کیهکه
 خدانکی ملکوتین اوغلانچق کبی
 قبول ایتمیة ایچنه کیرمه ۱۸ ویدیر
 سرور اشکا سوال ایلدی دیو ایی
 معلم نیلیم که ایدی حیاتی میراث
 بولام ۱۹ ویسوع اشکا ایتدی نیچون
 بظکا ایی سیر سین هیچ بیری ایی دکل
 الا بیر الله ۲۰ سن وصیتلری بیلور
 سین نرنا ایتمیة سین اولدو رمیه سین
 اوغور لامیه سین (**) تلمیمس شهادت
 ویرمیة سین سنوکا اناکه واناکه عزت
 ایله ۲۱ وایتدی بوناری هیب بنوم
 یکتاکومدن 3 R

(*) انلری منع اتمک نری جاپنر سر ۱۵
 (**) یا خود یلان طانقلق ۱۵

یکتا کومدن حفظ اقدم ✠ ۲۲ مکر
 یسوع بونلری ایشنتدوب اشکا ایتدی
 هذوز بیر نسنه سکا اکسکدر هر نه
 لریک واریسه مجموعی صاتوب قنیر لره ویر
 واسمانده خریپینه یی بولاسین وکلوب
 بشکا اتباع ایله ✠ ۲۳ واول بونلری
 ایشنتد یجک قتی ماول اولدی زیرا غایتده
 غنی ایدی ✠ ۲۴ چون یسوع انی
 کوریکه قتی محزون اولمشدر ایتدی
 مالداملر نیجه کوچ ایله خد انکی
 ملکوتنه کیرهلر ✠ ۲۵ زیرا بیر
 سویه بیر اکنه یوردوسندن کچمک
 آمانر قدر بیر مالد اره خدانک ملکوتنه
 کیرمکن ✠ ۲۶ واستماع ایدنار
 ایتدیلر پس خلاص اولمغه کیم قاس
 اولور ✠ ۲۷ واول ایتدی آملر قتنده
 محال اولانلر تکرینکی قتنده قابلدن ✠
 ۲۸ بو کنر بطرس ایتدی اشنته بیز هب
 قسنلری صالی ویروب سکا متابعت
 ایلدوک ✠ ✠ ۲۹ واول انلره ایتدی
 آمین

آمین سینه دیرم که که سنه یوقدر
 که اوی یا والد انی یا قرد اشلیک
 یا عورتی ویا اوغولاری ترک ایلمدی خدانکی
 ملکوتی ایچون ۱۸ (*) کیم چوق
 قات نریانه بو زمانده آلمیه (***) کلجکی
 دهره ایدی حیانی ۱۹ واون ایکیسی
 قاتنه آوب انلره ایندی اشته یرو شلییه
 صعون ایدرون ویدیمیر لرون این انسانکی
 حقتده یا نریلمن هب نسلمی تمام اولسه
 لر کرکدر ۲۰ نریرا امتلره تسلیم
 اولنده واستهزاء وشتنم اولنده واکا توکوره
 لر ۲۱ وقامچی ایلمه اوروب انی
 قتل ایلییه لر ووجتچی کونده کنه
 قویسه کرکدر ۲۲ وانلر بونلروکا
 هیج سنه یی تعقل اتمدیلمن بو کلام
 انلرون کینر لشمش اولدی و دینلشمش
 نسلمی

(*) یعنی کیم سخی مهالغه چوق بو

زمانده ۱۹

(**) یعنی آخرتده ۲۰

خدایي تہجد ایدر ایکن وجہ یسع
 خلق کوریک شکر اللہ ویریلر
 اون طوقوزنجی فصل

۱ ویسوع کوروب اریحا ایچندن
 کچر ایدی ۲ واشتہ (* نرکایوس آن
 لوی بیس آر (ویرا یمنش) واشتہ باج آلیچیلر وکی
 باشی ایمنش ہم کندن غنی ایمنش
 ۳ وطلب ایلدی که بسوعی کوره که
 کهدر وغلایه لعدن قاسر اولدی قصه
 یویلو کمنده اولغین ۴ وایلرو
 سکر تدوب بیسر جمیزت افاجنه عروج
 ایلدی تا ازی کوره انوکچونکه
 اورادن کچملو اولور ایدی ۵ ویسوع
 اول بیره کلدونغی کبی یوقری بقوب
 ازی کوردی واشکا ایتدی ای نرکایوس
 ایو وب نرول ایلده نبرای بی کون بشکا
 کرکدر که سنوکا اوشکده قلام
 ۶ واول تسرع ایدوب ایتمنشدر و سونوب
 ازی

(* که عریچه نرکایوس اور ۶

انبی قبول ایلدی ۶ و کورنلر هب
 صر لدا دیلر دیو بیر کناهکار اوسکا
 قنده قونوق اولمغه ایچرون کینر مشدر ۷
 ۸ و نرکایوس طوروب ربیه ایتدی ای
 رب اشند بزم اموالهوکا یا روسین فقیر
 لره و پروم واکر کسه دن بیر نسنه
 یی بهندان ایله الدوم ایسه دورت قات ینه
 و پروم ۹ و یسوع انکا ایتدی که
 بو کوی اشبو آوه (*) خلاص اولمشدر
 اول سبیدن که کندو سخی ابراهیموکا
 اوغلیدر ۱۰ زیرا انسان اوغلی ضایع
 اولمشنی طلب و خلاص ایتکه کلدی ۱۱
 ۱۱ وانلر بو نسنلرکی ایشتدیجکی اول
 الحاق ایلیوب بیر مثلی دیمشدر اول
 سبیدنکه کندو یروشلیمه یقین اولوب
 انلر قیاس اتدیلر که تشکرینک صاکوتی
 هماندم اظهار ایتکه کرکی ایدی ۱۲
 ۱۲ احمدی ایتدی بیر اصل نراده اوسه
 بیر
 بعید

(*) یا خود خلاص کلمشدر ۱۲

بعید دیا ره وار مشدر نا کندوس چون
 بیر مملکتی آلوب کهرن دونه ۵
 ۱۱ وازوکا اون قولنی اوقودوب انلره اون
 من ویرمشدر وانلره ایندی تجارت ایلکن
 نا شوکارکن که بن کلم ۶ ۱۴ اما
 ازوکا شهر اولری آنی ابغاص ایدوب آن نجه
 آچولکه کوندور دیلر دیو بینر استمزور
 که اشبسی بینوم اونر مره پادشا هلق
 ایده ۶ ۱۵ واولدیکه کندو کیرن
 دوزوب مملکتی آدوقده اول قولدر
 کندوسنه چاغراق بیورن یکیم انلره
 نقره بی ویرمشدر نا بیلد کیم هر بیر یسی
 تجارت اینتکله نغدر کسب اینتمش
 ایدی ۶ ۱۴ پس اولکی قاتینه
 کلدی دیو ای رب سنوکا سنک اون
 من کسب اینتمشدر ۶ ۱۷ وازکا
 ایندی آفرین یا ایی قول ازاجقده امیرن
 اولد وغوکی چون اون شهر اونر نه مسلط
 اول ۶ ۱۸ وایکنجی کلدی دیو
 ای رب سنوکا سنک بیتمش من قیلدی ۶
 ۱۹ ووضکا ۵ ۶

۱۹ و بوشکا دخی ایندی هم سن پیش
 شهر اوزر نه اولغیل ۲۰ و بیر پرسی
 کلدی دیو ای رب اشته سنوکا منکا
 که بیر مندیله ایچنده صغلی دوتدم ۲۱
 ۲۱ کیم سندن قوم قدم انوکا چونکه
 (*) واعر آم سیمین قومان وغوکی
 قالدورور سیمین واکمدوکوکی
 بیچر سیمین ۲۲ واکا ایدور اکی
 خیمیت قول کند و اغز و کدن سکا
 حکم ایده یم سن بیلدوکا که بن
 واعر آم یم قومان وغوکی قالدورور
 اکمدوکوکی بیچر ایکمن ۲۳
 ۲۳ و بیچون بنوم نقره می (**)
 ویرمدوکا تا بن کلوب انی خود ربا ایله
 تقاضا ایدر ایدم ۲۴ وقتنده طور انله
 ایندی

(*) خشیمن یا پیکای ویا اکشی آم

دخی قیدیل اولنده ۲۵

(**) یعنی صرافلر وک صغره سنه یا

صباطنه ۲۶

آیتدی مَنّی اَندن قالدورونک و اشکا و پیرونک
 که انوک اون مَنّی وار ۱۹ ۲۰ و اشکا
 آیتدی لر ای رب انوک اون مَنّی وار ۱۹
 ۲۱ زیر سینه ایدوم که هر کیمه کیم
 انوک وار پسه و پریله و اَندن کیم انوک
 یوقدر هم نسی وار پسه اَندن قالدورله ۱۹
 ۲۲ ولکن بنوم اول دشمنلروسی کیم
 بنی انلر وک اوزرنه پادشاهلق ایدم
 استمدیلر بورایه کتورونک و بنوم اوکومده
 بوغا نزلاک ۱۹ ۲۳ و دیونلرکی دیوب
 ایلرو وارور ایدی یروشندیمه صعون ایده
 مکی ۱۹ ۲۴ و اتغاق اول بیت قاجیه و بیت
 عنیا یه یقین کلیمک اول طاغه که
 نریتونلرک دنلشدر کندن شاگرد
 لرینک ایکیمین کوندورکی ۱۹
 ۲۵ دیو قا رشوده اولان کویه وارونک
 که اشکا کیروب (*) بهر طایی با
 ۳۵ غلنمش

(*) دیو سوز یونانجه اشکا یوروسی
 معناسنه دخی کلور ۱۹

غلامنش یولا سینر کیم اونر زنده هر کن
 آنلرین هیچ بیر اوتور مدکی چوروب
 آنی کتور وکٹا ۱۳۱ واکر کسه
 سینه سوال ایده نیچون چور سینه اشکا
 شوپله دیه سینه انوک کچونکه ریکٹا
 اشکا حاجتی وارنر ۱۳۲ وارسال
 اولنانلر واروب انلره دید وکی کبی
 بولدیلمر ۱۳۳ وانلر طایبی چورنر ایکن
 انوک صاحبدری انلره ایندیلمر طایبی نیچون
 چورنر سینر ۱۳۴ وانلر ایندیلمر ریکٹا
 اشکا حاجتی وارنر ۱۳۵ وانی یسوعه
 ایندیلمر وانلر کنده دونلرین طایبی
 اونرینه صالوب یسوع بی اشکا قور دیلمر ۱۳۶
 ۱۳۷ اول کده یورور ایکن انلر وک
 لیا سدرین بولده نوشته دیلمر ۱۳۸ ونرینتون
 طاغنگا انیشنه یقلاشدوغی صده شاگر
 وکروکٹا بنون جماعتی فرح ایدوب بلند
 گوانر ایله الهی تسبیح اینتهکه شروع
 ایلدیلر جمیع مناقب ایچون کیم
 کور مشله ایدی ۱۳۹ دیو صبار کدر
 ریکٹا

۱۳۳ § ۱۳۳ سلام و مجد عالیله § ۱۳۳ و جها عندین
 فریسیلر و ک بیعضی اشکا ایندییلر ای معلم
 سنوک شاکر دلووکه سر زینش ایله §
 ۱۳۴ و جواب ویروب انلره ایندی سینه دیرم
 که اکر شونلر سکوت ایدرلر ایسه
 طاشلر چاغره لر § ۱۳۴ و یقین ایرد و کی
 کبی شهریا کوروب انوک اونرزه
 اغلادی § ۱۳۴ دیو که اکر بیلسه
 ایدوک هم سن باری اشبو سنوک کونوکه
 سلامتوکه متعلق سنلری اما شمیدی
 سنوک کونلر و کدن کنلنمش §
 ۱۳۴ زیر کونلر اونروکه کلسه لر
 کرک که سنوک شینلر و ک اطرافوکه
 خندق چکه لر و سنی چوره قوشاوب ده
 جانبده سکا مضایقه ویره لر § ۱۳۴ و سنی
 بیر ایله بر ابر ایده لر و سنوک اوغوللر و ک
 اچوکه و سننده طاشی طاش اونره
 قومیه لر انوک کیچونکه سنوک زیارتوکه
 زمانین بیله دوک § ۱۳۵ و هیکه کبروب
 اچینده

ایچینده (کی) (*) بهیج و شرا ایدنلری
 چیتقا رمغه باشلادی ۱۴۱ انلره دیوب
 یا نریشدر بنوم اوم نمان اوی سر اما سینر
 ائی اوغریلروک مغاره سینر ائدوشکر ۱۴۲
 ۱۴۷ وهیر کون هیکلده تعلیم ایدم
 اولدی اما اولی کاهنلر و کاتیلر خلقوک
 باشلری ایلده ائی هلاک ائدیکی طلب
 ائدیلم ۱۴۸ ونه ایلده لر فولیهادیلر
 نیرا جمیع خلق یا پشقی دورور ایدی
 ائی استماع ایدم ایکن ۱۴۹

یکر منجی فصل ۱۵۰

۱ و واقع اولدی که اول کونلروک بییر نده
 خلقده هیکلده اوکر تدوب منزه ائدوک
 کبی اولی کاهنلر و کاتیلر چیتقا
 کلدیلم بییرلر ایلده ۱۵۰ واکا ایتدیلم
 دیو بییرلر دی که نه سلطنت ایلده
 بونلری ایدم سین یا دیو سلطنتی سکا
 ویرن کیمدیلم ۱۵۱ وجواب و پروب انلره
 ایتدی

(*) یا خون صانوبانلر ایدنلری ۱۵۲

آیتندی بن سخی سینزه (*) بیس سوزگی
 سوال ایده ایم ویتکا دیو ویسروکا
 یوحنا کی معبودیتتی کوکدن می
 ایش یا آملردن ۱۰ وانلر کندولر ده
 لغردی اتدیله دیو که اکر دیه ونر
 کوکدن اول دیه امدی سینر نیچون
 اشکا اینانمدوکنر ۱۱ واکر بیس
 آملردن دیه ونر جمیع خلق بیزگی
 سنکسار ایده اریزیرا انلروکا القاسی بودر
 که یوحنا بیس پیغامبردر ۱۲ وانلر
 جواب ویردیله (دیو) نره ندر بیله نرونر
 ۱۳ ویسوع انلره آیتدی و نه بن سینزه
 ویرین که نه سلطنت ایله بونلری
 آیدرین ۱۴ پس خلقه بیو منلی
 دیه که باشلادی (دیو) بیس آمم بیس باغ
 دکدی وانی (**) باغچیلره کرایه
 ویروب

(*) بیس سنه یی سخی تر جه اولنه
 (**) موزور لره یا ارغان لره سخی
 جایزدر

وپروپ خیلې زمان اراق سفره کتمشدن ۹
 ۱۰ و محلنده باغچیلره بیهر قول کوندوروی
 تا باغ یمشندن اشکا ویره لر اما باغچیلر
 آنی سوکوب بوش کوندوروی-لر ۱۱
 ۱۱ و کیر ویهر قول دخی کوندوروی
 وانلر آنی دخی سوکوب رسوای ایدوب
 بوش کوندوروی-لر ۱۲ و تکرار
 اوچنجیسی کوندوروی وانلر دخی بونی
 مجروح ایدوب چهقریلر ۱۳ پس
 باغ صاحبی ایتدی فیله یم بنوم سوکولر
 اوغلووی کوندوره یم شا ید که بونی
 کوروب هیبن اله لر ۱۴ اما باغچیلر
 انی کوروب کندولره لقری اتدیلر
 دیو اشبو وارث لر کلواک انی قتل ایده
 لوم تا صیر ات بیروم اوله ۱۵ و آنی
 باغدن طشره چیقا روب اولدوریلر امدی
 باغ صاحبی انلره نه ایلسه کرک ۱۶
 ۱۴ اول کلوب بو باغچیلری
 هلاک ایلیه و باغی غهریلره ویره وانلر
 (بونی) ایشنتد چک ایتدیلر (اویله)
 (*) اولما

(*) اولما سون ۱۷ واول ان-ل-ر-ه نظر
 ایدوب ایتدی امدی اشیهو یانریلمن ندر
 (یعنی) بنا ایددیجیلر رت اتد وکلریک
 طاش کند (***) وراس زاویه اولمشدم ۱۸
 اول طاش اوزر نه هر دوشن صدمش
 اوله اما کیبوک اوزر نه کیم دوشنه
 انی خرد وخالش ایده ۱۹ واولی
 کاهنلر وکاتیلر طلب اتدیلمر که اول
 ساعتده اشکا ال اوره لر وخالقندن قورقدیلر
 نریرا بو متلی انلروک حقدده دیدوکهن
 بیلدیلمر ۲۰ وکوز لیوب جاسوسلری
 کند وریلمر که صدیقلمر صورتهین
 کوس-ت-ر-ه لر تا انوک سوزنه یا پشوب
 حا کبک ریاستنه وسلطنتنه انی لاسلیم
 ایده لر ۲۱ واشکا سوال اتدیلمر دیو ای
 معلّم نیز بیلورنر که کچکک دیر سین
 واکر سور سین (وکسنک) یوزین قبول
 ایتدمنر 2 T

(*) یعنی الله صغلا سون ۱۷

(**) یا خود بوجغوکک باشی اولمش در ۱۸

آیتنر سین لکن تکریننک یولین
 حقیقنده تعلیم ایدر سین ۲۲ قیصره
 خراج ویرمک بینه جایز میدر یا سکامی ۲۳
 ما کندی انلروک حوله بی فکر
 ایدوب انلره آیتدی نیچون بنی امتحان
 ایدر سین ۲۴ بکا بیر دیناری
 کوستروک کپروک صورتی ووست یا
 نروسی وار و جواب ویروب آیتدیلمر قیصره ۲۵
 وانلره آیتدی امدی قیصره اولانلرین
 ینه قیصره ویروک و تکرینک اولانلرین
 تکریه ۲۶ وانوک سوزنه یا پشمغه
 خلف حضورنده قانر اولما دیلمر و جواب بنی
 عجیبوب ایسم اولما دیلمر ۲۷ یس
 نزدیکلروک بعضلری قتنه کلدیلمر که
 قیامتده انکار ایلیورلر واکا صور دیلمر ۲۸
 دیی ای معلم موسی بینه یازدی
 (یعنی) اکر بیر کسنگ فرزند انبی
 وفات ایدوب (*) انوک بیس عورتی اوله
 اولاسور

(*) یا خود انوک بیر عورتی قاله ۲۹

وَأَوْلَادِ سَوْرِ الْهَ كَهْ أَنْوَكَا قَرْنِدِ أَشِي عَوْرْتَنِي
 الْوَبْ كَنْدُو قَرْنِدِ أَشْنَهْ تَخْمِ قَوِيَا رَهْ ۱۲۸
 ۱۲۹ اَمْدِي يَدِي قَرْنِدِ أَشِي وَارِي دِي وَوَاكِي
 بِيَرِ عَوْرْتِي الْوَبْ اَوْلَادِ سَوْرِ وَفَاتِ اَيْنْتَمَشْدَرِ ۱۲۹
 ۱۳۰ وَايْ كَنْجِي اَنِي عَوْرْتَلِغَهْ الْوَبْ اَوْلَادِ سَوْرِ
 وَفَاتِ اَيْنْتَمَشْدَرِ ۱۳۰ وَوَجْهْ جِي سِي اَنِي
 اَلْدِي وَانْجَلِي مِ سَخِي يَدِي سِي وَوَاكِي
 قَالَمِي وَبْ مَتَوَقَا اَوْلَادِي لِي ۱۳۱ وَهَبِي سَنَكَا
 اَخْرَنْدَهْ عَوْرْتِ سَخِي اَلْدِي ۱۳۱ اَمْدِي
 قِيَامْتَهْ اَنْلِرُوكَا قَنْغِي سَنَهْ عَوْرْتِ اَوْلَهْ نَزِيْرَا
 يَدِي نَكَا عَوْرْتِي اَوْلَمَشْدَرِ ۱۳۲ وَبِي سَوْرِ
 جَوَابِ وَبِي رُوبِ اَنْلِرَهْ اَيْنْتَدِي بِي سَوْرِ
 اَوْغُولِ لِي نَكَا اَيْدِي لِي وَنَكَا حَلِغَهْ
 وَبِي رِي لِي ۱۳۰ اَمَّا اَوْلِ سَوْرِي تَجْصِيْلِ
 اَيْنْتَهْ كَهْ مَسْتَحَقَّ عَدَّ اَوْلِي اَنْلِرِ وَامْوَانْتَدِي
 قِيَامْتِي نَهْ نَكَا اَيْدِي لِي وَنَهْ نَكَا حَلِغَهْ
 وَبِي رِي لِي ۱۳۱ وَنَهْ اَرْتَوَقَ الْهَ كَهْ قَادِرِ
 سِي نَزِيْرَا (*) قَرْنَنْتَهْ لِرَهْ اَقْرَانْدَرِ وَالدَّهْ كَا
 اَوْغُولِ لِي 3 T

(*) قَرْنَنْتَهْ لِرَهْ بِي كَسَانِ يَا بِي اَبَرِ وِيَا
 نَظِيْرِ سَخِي جَايَزِدَرِ

اوغوللری دیر قیامتکین اوغوللری موجود اولوب ۱۵۷
 ۱۵۷ اما که صیقللر قویبارلر هم موسی
 چالو قننده کوستردکی چون رب بی
 اوقور ابر اهیپک تکریسین واسحقکین
 تکریسین ویعقوبکین تکریسین ۱۵۸
 ۱۵۸ نریرا امواتکین تکریسی کلدلر
 لکن دیریلر وکی نریرا هب اکا دیریلر ۱۵۹
 ۱۵۹ وکاتیلرکین بعضلری جواب ویروب
 ایندیلر ای معلوم خوش دیدوکین ۱۶۰
 ۱۶۰ وارثوق هیچ نسنه بی اکا صورمق
 جسامت اتمدیلر ۱۶۱ وانلره ایتدی
 نیجه دیرلر که مسیح داودکین اوغوللر ۱۶۲
 ۱۶۲ وکنده داود (*) منرا میسر کتابنده
 دیر (یعنی) رب بنوم ربومه ایتدی بنوم
 (**). یهینده اوتور ۱۶۳ اکا
 کیم سنوک دشمنلر وکی ایاقلر وکی
 بصغین وضع ایدم ۱۶۴ امده داود اذی
 رب

(*) یعنی نریرا کتابنده ۱۶۵

(**) یعنی صاع الوصده ۱۶۶

رب اوقوبوب انوک اوغلی نبيجه اولور ﴿
 ۴۵ پس جميع خلق استماع ایدر ایکن
 انوک شاکر لرنه ایتدی ﴿ ۴۶ کاتبلم
 دن حذر ایلمک که حله لرنه کنتمک
 دیلیوب سلاملری بازار لرنه سورار واولکی
 ککر سهری مجمعلرنه والیک اوتوره جف
 پهرلری (*) ضیافتلرن ﴿ ۴۷ که طول
 عورتلروک اولرین استیکال ایدرلر ودها
 نه ایچون اونون نما نرلر قیلورلر بونلر
 اعظم دینونتی السه لر ککر کدر ﴿

یکرمی پیرنجی فصل ﴿

۱ وباقوب کوردی صالدار لری که
 هدیه لرین خرنیه صالدیلمر ﴿ ۲ وسخی
 پیر قغیر جف طول عورتی کور دیکه
 ایکی منقوری ایچنه صالار ایدی ﴿
 ۳ وایتدی حقیقتده سینه دیرم که
 بو فقیر دول قاری هبسندن زیاده
 صالدی ﴿

(*) عشا لرنه ویا اخشام طعاملرنه سخی

ترجمه اولنه ﴿

صالدي ۱۰ ۴ زیرا بونلر هب انلروکا
 نریاره لغندن تکریپینک هدیه لر نه
 صالديلر اما اشوی کندس فقیر لغندن
 انوککی جمیع معیشتین صالدي ۱۱
 وهیکل حقیقده بین بعضله که
 کوزل طاشلر ایله وهدیله لر ایله مزین
 اولمشدر ایتدی ۱۲ (*) بونلری که
 کورور سینر کونلر کلسه لر کرکا
 قچانکیم طاشن طاشی اونره قویویلده
 که خراب اولمیه ۱۳ پس اشکا
 سوال اندیلر دیو ای معلم امدی بونلر
 قچان اوله لر ونه علامت (اوله) اول وقتکه
 بونلر واقع اولمسر ۱۴ واول ایتدی کوروکا
 که انزور لمیا سینر زیرا چوق بنوم اسمده
 کلیسر دیو که دن (مسیح) یم وزمان
 یقین کلدی امدی انلروکا ارنجه
 وارماکا ۱۵ پس چون جنکاری
 وقتنه

(*) بو نلری می کورور سینر نخی
 جایزدر ۱۶

وقتند لري اشته دور سپنر (*) اوپر كميڪڻ
 نيرا بونلر اول اولمق كركدر اما عاقبت
 في الحال اولمانر ﴿﴾ ۱۰ ان دن انلره ايدور ايدي
 طايغه طايغه اونره قلقسه لركركدر
 ومملكت مملكت اونره ﴿﴾ ۱۱ پير
 پير عظيم نزلت لري وخطلمر وطاعونلر اولوب
 قور قنج نسلر وبيوك علامتلر اسماندن
 اولسه لركركدر ﴿﴾ ۱۲ اما سوكله
 دن نسلردن اوكدن انلر سهنه اللرين
 اوره لري (وسپنري) مطرون ايليه لري مجمعه
 وزند انلره قسسه هم ايدوب پادشاهلركڻ
 وامير لروك قاتلرينه ايلندور ايكن بنوم
 اسوم خاطر ي اچون ﴿﴾ ۱۳ وسهنه
 اولسه كرك شهادت اچون ﴿﴾ ۱۴ امدي
 سپنروك قلمبلر وكزه سكه قوڪ اول
 قلاوت ايتمهكي نيجه اعتذ ار ايدسه سپنر ﴿﴾
 ۱۵ نيرا بن سهنه پير آغزي وركمئي
 ويره

(*) رعب ايله متاثر اولماڪڻ معنا سنه
 كلور ﴿﴾

ویره یم که جمع سینه مجاصد امر اکا
 قار شنی دیوب صفا و مت ایتنه که قادی
 اولیبه لر ۱۴ و والداندن و قزند اشلدن
 واقربان و دوستلدن تسلیم اولنده سهر و سینه
 لردن قتل ایده لر ۱۷ و دوکلینک
 قنده صیغوض اول سینه بنوم اسوم خاطری
 ایچون ۱۸ اما سینه روک باشو کزوک
 بیر قیلای ضایع اولیبه ۱۹ سینه روک
 صبر و کرده سینه جانلر و کزیی قصرف
 ایله ۲۰ پس چون یروشلیم
 عسکر لر ایله چوریلدیش کوره سینه
 دوکت بیلوک که افوک خرابی یغلاشدی ۲۱
 اول وقت یهودیه ده اولاندلر طاعله
 قاجسونلر و اورتا سنده اولاندلر آیر لسوتلر
 و دیار لره اولاندلر انوک ایچنه کیر مسونلر ۲۲
 ۲۳ نیزه بونلر انتقاموک کونلر یدر تا
 یازیلین سنده لر هب تمام اوله لر ۲۴
 ۲۵ اما وای کبه اولاندلره و امنورنلره
 اول کونلره نیزه ییر اوزره عظیم (*) اضطری
 ام

(*) مصیبت و بلا معنی سنه یخی کاور ۲۶

امر اوله و غضب بی خلقه ۲۴ (*) و قلیچ
 اغزندن دوشده لر و جمیع اُمدده اسپر اوله لر
 و بیروشلیم اُمددن بصلامتش اوله اُمدده و
 نرماندری تمام اولنجده ۲۵ و کُنشده
 وای ده و پیلدن لر سه علامتله اولسه لر ککرک
 و بیرونه طایفه لر و کک مضا بقده سی
 پریشتانلق ایله دکنر و موجلس
 (***) اوترا یکن ۲۶ امدلر قور قورون
 (***) و مسکونت اوزرینه کلان نسنلر و کک
 اننظا رندن جانسون اولور ایکن نریر
 سمانکی قوتلری متحرک اوله لر ۲۷ و اول
 وقت ابدن انسانی کوره لر بیمر بولوتده
 کلور ایکن قدرت ایله و عظیم مجد
 ایله ۲۷ و بی نسنلر واقع اوللغه باشلادی
 قلدنده 2 U

(*) یعنی قلیچدن گچوروب دوشده لر

معنا سنه کلور ۲۷

(**) یا خون صدا ایدر ایکن ۲۷

(***) یعنی دنیا اوزرینه کلان معنا

سنه ۲۷

قلرنده يوقرويه نظر ايدوب سـيـنـرـوـكـا
 با شلروكزي قالـدـوـرـوـكـا زيرا كه
 خلاصوكنر يغللاشور ۲۹ وانلره بيسر
 منلبي سيدي انجبر اعاجيبن وهب اغاجلري
 كوروكا ۳۰ چون حالاطـشـره
 آتـيـوـيـرـلـر سـيـنـر كـوـرـوـب كـنـدـوـكـنـر
 بـهـلـور سـيـنـر كه شـهـدي يـانـر يـقـيـنـن سـر ۳۱
 الـجـلـيـمـن هـم سـيـنـر چـون بـو نـسـنـلـري
 واقع اولهـش كـوره سـيـنـر بـيـلـوـكـنـر كه
 خـدـانـكـا مـلـكـوـتـي يـقـيـنـن سـر ۳۲ آمـيـن
 سـيـنـره سـيـر كه بـو جـيـل كـچـيـه اشـكارا
 كـيـم هـب صـاـنـر اوله ۳۳ كوكا
 وـيـر كـچـه لـر بـنـوم سـوـنـلـرـوم خـون كـچـيـه
 لـر ۳۴ پس كـنـدـولـر وـكـزي كـوـنـلـكـا
 قـا شـايد سـيـنـر وـكـا قـلـوـبـوـكـنـر خـهـاـرـن
 وـسـتـلـغـنـ وـبـي عـمـر كـا (*) قـايـولـر نـدن تـقـيـل
 اولوب اول كـون اونـر وـكـزه اشـسـنـدن
 كله ۳۵

(*) معيشتنك غومندن معناسنه سخي

كلور ۳۶

۳۵ کله ۱۰ زیرا طونراف کبی بتون
 یهر یوزنده هب اوتور انلر اونرنده کله
 کرکدر ۱۱ امدی (*) اویانق
 اولوک هر زمان زمان قیلور ایکن تا
 مستحق صایلهش اوله سینر اشون واقع
 اولاجق نسنلرین هب قاچمه و این انسان
 اوکنده طورمهغه ۱۲ وکندون
 هیکلده تعلیم ایده یورور ایدی کیجه
 خون چیغوب طاغده که نریتنونلروک
 دنلشدر اکلندی ۱۳ وجمیع خلق
 چین صباح قتنه کلدیلر هیکلده
 انی استماع ایتمکچون ۱۴

یکرمی ایکنجی فصل ۱۵

۱ وعهد فطیر که فصم دنلشدر
 یغلاشور ایدی ۱۶ واولی کاهنلر
 وکاتیلر بونی طلب اتدیله که انی
 نهجه دیلیه لر زیرا خلقدن قورقدیلر ۱۷
 ۱۸ پس شیطان یهودا یه کهردی
 3 U (کیم)

(*) یعنی انتباه اونره اولوک ۱۸

(کیم) اشجریوطی صلّقب اولمش اوان
 اکینک عددن دن موجود ایکن
 ۴ واول واروب اولوکا هنلر ایله (*) وچری
 پاشلری ایله سویلشدی که آنی نیجه
 انلره تسلیم ایلیه
 ۵ وانلر شان اولوب
 شرط ایلدیلر اکا نقره ویرمه که
 ۶ واول وعده ایلیوب فرصتی طلب اندیکه
 آنی انلره تسلیم ایلیه غبله لغسز
 ۷ و فطهر کونی کادی که انده
 قضای اولدمک کرک ایلی
 ۸ و بطرس ویوحنا پی کوندی دیو
 واروب قضای بیزه آر استه ایلیک تا بیه
 ۹ وانلر اکا ایندیله نره ده استر
 سین که آر استه ایله لوم
 ۱۰ واول انلره
 ایندی اشته سهر شهرة کیرد و کوزده
 بیه آدم سینه قرش کله بیه سنتی صو
 طاشنر ایکن کیردوکی او ایچنه
 اکا

(*) سردار لری ایله یا بلوک آغا لری
 ایله دخی ترجه اولنه

ائکا تابع اولوکی ۱۱ وآن صاحبنه
 دینه سینر معلم سکا دیر مهمان خانه
 قنده در که انده بنوم شاگردلر
 ایله قضاچی تناول ایلم ۱۲ واول
 سینه دیر بیوک چارطاغی نوشتنمش کوسنره
 اوراده حاضر ایلک ۱۳ وانلر واروب
 انلره دیدوکی کبی بولدیلر و قضاچی
 آر استه ایلدیلر ۱۴ وچون ساعت
 کلمشدر آشا اوتورور اییدی واون ایکی
 رسول انوکله ۱۵ وانلره ایندی صرا
 ایله صرا ایلمه که بو قضاچی سینروکا ایله
 تناول ایلم اندن اوکا که الم چکم ۱۶
 ۱۷ زیرا سینه دیرم که ارتوق اندن یبه
 یم اکارک که خدانک ملکوتنده
 تمام اولمشدر ۱۷ وکاسی آوب
 قشکنر ایدوب ایندی بونی آوکا
 وکندوکنه قسمت ایلک ۱۸ زیرا
 سینه دیرم = (*) آصمانکی یهیشندن
 ایچمه

(*) که کرم و نر معنا سنه کلور ۱۹

ایچجه ایم تا خدا تک مالکوتی کلمه پنجه
 ۱۹ و آتیه کی آلوب شکر ایددیجکی
 صدی وانلره ویردی دیو اشیو بنوم
 جسمم سر که سه زوک ایچون ویرلش
 سر بونی ایله کی بنوم زکرو صده
 ۲۰ انجلین ده کاسی عشان صدکه
 دیو اشیو کاس یئگی عهد سر بنوم
 قائمه که سه زوک ایچون سوکلمش
 سر ۲۱ ولیکن اشته بنی
 تسلیم ایدنک آلی صغره ده بنوم ایله
 سر ۲۲ و این انسان خون کیدر
 معین او لدوغی کبی ولیکن وای
 اول اومه کیم انوک انده تسلیم اولدور
 ۲۳ وانلر بوی کندولر ایچنده قغتمشه
 باشلیدیلر کیم انلرین قغیسی ایمنش
 که بوئی ایتمک اولاجق ایدی
 ۲۴ ودخی ایچلرنده نراع اولدی کیم
 انلرک قغیسی (*) اولورق کورپله
 ۲۵ واول

(*) یا خ ن اولورق عد اولنه

و

۲۵ واول انلره ايتدي امتلروك پادشاهلري
 آنلره بلكلكا ايدلرر واونرلر ينده مسلط
 اولانلر خير ايديجيلر دنلورلر ۲۶ اما
 سينر اويله يوق لکن ايجوشكزه اولورق
 اولان كچيركا كهي اولسون و سرور اولان
 قوللق ايدن كهي ۲۷ نزيلا اولورق
 كهدير اشا اوتور انهي يا خدمت ايدن
 اشا اوتور ان دكلمه اود بن اورتا
 لروكزه خدمت ايدن كهي يم ۲۸
 اما سينر تجريه لر وعده بنوم ايله بر
 قر ار اولانلر سينر ۲۹ وبن سينره ديمر
 صملكتي تعيين ايدلر بنوم اتام
 بلكا تعيين اتدوكي كهي ۳۰ تا
 ييوي ايجه سينر بنوم صغرم اونره بنوم
 صملكتمده وتختلر اونره اوتوره سير اسر
 ايبلك اون ايكي سبطه حكم ايدره رك ۳۱
 و رب ايتدي سمعون سمعون اشته
 فنيطان سهزي ديلدي بغد اي كهي
 قا ليورلق ايجون ۳۲ نه اين بن
 سنوك ايجون بلك ايلد وم تا سنوك
 X
 ايمانوشكه

ایمانوئیل که زوال اولمیه و سن رجوع او کنیجق
 سینروک قزند اسلامت کزیم مقرر قیل
 ۳۳۳ و اول اشکا ایتدی یا رب سنو کله
 هم نزد انه هم اولومه کتکه که حاضریم
 ۳۳۴ و اول ایتدی ای بطرس سکا دیوم
 دی کون خروس اوتمیه سن اوچ کره
 بینی بیله که انکار ایتنردن اول
 ۳۳۵ وانلره ایتدی اول وقتکه سهرک
 کیسه سوز و طغری جقسوز و بابوجسوز
 کوندن دوم سینه بیر شی اکسکا اولدی
 وانلر ایتدیله هیچ ۳۳۶ پس انلره
 ایتدی ولی شهیدی که وک کیم کیسه
 سی اوله السون انجلهمن هم طغر جفی
 وک-بی-وک کیم فلیچی یوغیسه جامه
 سین صاقوب صنون السون ۳۳۷ زیرا
 سینه دیرم که اشیه یازیلن سخی بنده
 قهام اولمق ککر کدر (یعنی) (*) و اذیله
 ایله

(*) دی سوز یونانیچه می ناموسلر معنا
 سنه سخی کلور

ایلده عد اولمیشدیر زیرا بنوم حقیقده اولان
 قسنلره (*) تماملق اوله ﴿ ۱۳۸ وانلر
 ایندیلر یا رب اشنه بونده ایکی قلیج
 واول انلره ایندی یتر ﴿ ۱۳۹ وچیتوب
 عاتده کوره زیتون طاغنه کیدر ایدی
 وانوک شاکر لرکی سخی اشکا تابع
 اولدیلر ﴿ ۱۴۰ ومکانده اولمیشق انلره
 ایندی نمان قیلوکی تا تجر بیه کیرمه
 سهز ﴿ ۱۴۱ وکندن انلر کهری
 چکلدی (**) بیر طاشی آیشی قدر
 وینا وستنه چوکوب نمان قیلدی ﴿ ۱۴۲
 ۱۴۳ دیو ای پدر اکر استر سین بو
 کاسی بندن کیدر ولیکن بنوم
 ار اتم کل اما سنوک اولسون ﴿ ۱۴۴
 ۱۴۵ وکوکدن بیر فرشته اشکا اظهار
 ایلدی 2 X

(*) نهایت اوله سخی ترجمه اولنه ﴿
 (**) یا خون بیر طاشوک پرتابی قدر
 بیر ﴿

ایلدی (*) آتی موید ایدر ایکن ✨
 ۴۴ و ضحرتده اولمشش ایکن دخی
 چکه نهان قیلدی (**) وانوک دیری
 کویا که قانک ایری طامالاری اولمشدن
 بیله روان او لور ایکن ✨ ۴۵ و نهان دن
 اورگی طوروب شاگردا کلهچکی
 انلری غمدن اویغنی لشمش بولدی ✨
 ۴۶ وانلره ایتدی نه اویور سینر قلقوب
 نهان قیلدی تا سینر امتحانده کیر میده
 سینر ✨ ۴۷ و کندن دهنوز دخی سویلر
 ایکن اشته بیر جماعت ویهودا دنلشمش
 اون ایکیسندن بیرگی انلر وک اوکنده
 کهدر ایدی و یسوعه یغلاشدی اشکا
 بوس ویر مکیچون ✨ ۴۸ ما یسوع
 اشکا ایتدی ای یهودا انسان اوغلین بیر
 بوس ایله تسلیم ایدر میسین ✨ ۴۹ و اطر
 افنده

(*) خاطر فی تسلیم ایدر کن دخی لشمش

جم اوله ✨

(**) یعنی انوک عرقی ✨

افنده اولاندير نه اول جغين كور بيچك
 انكا ايتنديلر اي افندي قليچ ايله
 چالومبي ۵۰ وانلرن بيريا عالي
 كاهنك بنده سيم چالوب انوك صاغ
 قولاغين (*) قورديا ۵۱ ويسوع
 جواب ويروب ايتندي بوشكك نكا فوكا
 وانوك قولاغنه طوقنوب اني صاغ ايلدي ۵۲
 پس يسوع كندون قنده كلان
 اولو كاهنلره وهيكلكي سر سام لرينده
 وشيخلره ايتدي كويا كه بير اوغريه
 طاشلره چيقدوكزمي قليچلر ايله
 وركنكلر ايله ۵۳ بن سهنروكا
 ايله هر كون هيكلكده موجود اوليچف
 بئكا ال اونر اتمدوكنر اما بو سهنروكا
 ساعتكئ سر وظلمتلكئ سلطنتي ۵۴ پس
 انلر (***) اني طوتوب ايلنديلر واني عالي كا
 هنكئ 3 X

(*) يعني بوداي دوشوردي معنا سنه
 كلور ۵۴
 (***) اني قهض ايدوب دخي ديمكدر ۵۵

هئنگا آونہ انخال اتدیلمر و بطرس ار اقدن ار
 و نجه کلدی ۵۰ وانلر ایوان اور تا
 سندہ آئش یاقوب بیله جه اوتور و کلرنده
 بطرس انلروک میاننده اوتورور ایدی ۵۱
 ۵۲ و بیر جاربه (*) آئی آئش قتنه اوتورور
 کوریک ایکنه ککه ککه بقوب
 ایتدی هم آئش انوکله ایمنش ۵۳
 ۵۴ و اول اشکا انکار ایلدی دیو یا
 عورت آئی بیلمم ۵۵ و بیر نردن صدکرة
 بیر دخی آئی کوروب ایتدی سن ده
 انلردن سهرن و بطرس ایتدی هی آم بن
 و کولم ۵۶ و بیر ساعت صدتندن
 صدکرة بیر غیري کسنده قتی تصحیح
 ایلدی دیو حقیقتنده آئش دخی انوکله
 ایمنش زیراً ککه جلیلی سر ۵۷ و بطرس
 ایتدی هی آم بن نه دیر سهرن بیلمم
 و هماندم اول هئوز سویلمر ایکن خروس
 اوتدی ۵۸

(*) آئی نور قتنه اوتورور دخی تبدیل
 اولنده ۵۹

اوتندي ۴۱ ورت دونوب بطرسه
 التذات ايلدي و بطرس ربتنكا سوزدين
 يان ايلدي ننه كيم اكا ديشن ايلدي
 كه خروس اوتنردن اول بكا اوج كره
 انكار ايله سدين ۴۲ و بطرس طشره
 چيقوب اجيلغيله اغلادي ۴۳ و يسوع
 يي طوتان اصلر اني مسخره الديلر
 دوكر ايكن ۴۴ و اني احتجاب
 ايدوب يوزينه اورديلر و اكا صورديلر
 ديون نيهيلق ايله سني ضرب ايدن
 كيدر ۴۵ و چوق نسنه لر
 سخي افترا ايدوب قارشوسنه دير لر ايلدي
 ۴۶ و كوندن اولدوغى كيمي طايغه نكا
 شخارپ و اولو كاهنلرو كاتيلر
 دريلوب اني كندون تر نكنه ايلنديلر
 ديون ۴۷ اكر سن مسيح ايسنكا
 بهزه ديكل وانلره ايتدي اكر سيزه
 ديشنكا

(*) يا اشكا حجاب قويوب

(**) مجلس يا تحفل سخي ترجمه اولنده

دینجیکی اولور سم ایندیانا بیجا سینر
 ۴۸ واکر (سینز) دخی سوال ایدر سم
 یکا جواب ویرمیه سینر ونه صدالی ویره
 سینر ۴۹ شهمن کیرن ابن انسان
 خدا نکی قوتنکنا عدا غلر نه اوتورسه کر کدر
 ۷۰ پس جمله سی ایندیلا امدی سن
 خدا نکی اوغلی میسین اول انلره ایندی
 سینر دیر سینر که بنیم ۹۱ وانلر
 ایندیلا بینه ارتوق شهامت فه کر کدر
 نیرا بیهن بالذات انوک اغزندن استماع
 ایلدوک

یکرمی اوچنجی فصل

۱ وانلروک بنتون جماعتی قلقوب آتی
 ویلاطوسه ایندیلا ۲ وانی صلامت
 اتمکه باشدیلا دیو بونی بولدوق اتمتی
 انون رور ایکن وقیصره جزیره ویرمکن
 قهی ایدر ایکن دیو که کندون
 مسیح بیر پادشاهدر ۳ ویلاطوس
 اشکا صوندی دیو یهودیلروک پادشاهی
 سن میسین اول اشکا جواب ویروب
 ایندی

آیتندی سن دیر سین ۳ پس پیللاطوس
 اولی کاهنلره و جماعتلره آیتندی بو
 آمده اصل صوح بولمام ۴ اما انلر
 نریاره مشتند اولدیلمر دیو خلقی تحریص
 ایدر بتون یهودیه ایچندن تعلیم ایدوب
 جلیلدن ابتدا ایده رکا بور ایه دکن ۵
 ۶ و پیللاطوس جلیلدن ایشندیکه صوری
 اکر آم جیلدی ایمنش ۷ و چون
 بیلدی که هیرووسکا سلطنتندن اولمشدم
 آنی هیرووسه کوندردی که کندو
 دخی اول ایامده یروشلمده موجود ایمنش ۸
 ۸ هیرووس خود یسوع یی کورچککا
 غایتده سوندی نیرا چوقدن آنی
 کورمه که مشتاق اولدی چوق نسنه
 لری حقتده ایشند وکی ایچون اوهار
 ایدی که آندن صادم اولمش بیر علامتی
 کوره ۹ پس اشکا چوق سوزارده
 سوال آندی کندو خود اشکا هیچ جواب
 ویرمدی ۱۰ و اولی کاهنلرو کاتیلر
 طوریب آنی شدت ایله ملامت ایلدیلمر ۱۱
 ۱۱ و هیرووس

۱۱ وهيرودس (*) آني خور كوردي
 (**) انوكا جنكجهلري ايله واسنه-زاه
 ايدري منجم لباس ايله اكا كيدوروب
 آني كپرو پيلاطوسه كوندن مسدري
 ۱۲ وهمان اول كونده پيلاطوس وهيرودس
 بيم بيري ايله دوست اولديلر زيرا اولدن
 هر الرنده شهنشاه اولدي
 ۱۳ وپيلاطوس اولوكاهنلري وحاكماري
 وخالقي منادات ايدوب ۱۴ انلره ايتدي
 بو آسمي بكا ايلندوكنر كويا كه
 خالقي ازوم بچي واشته دن سينروكي
 قاتوركزه تفتيش ايدوب بو امدده سينر
 آني ملامت اندوكوكنر نسلمه متعلق
 اصلاوچي بولماسوم ۱۵ ونه دخي
 وهيرودس زيرا سينري اكا كوندن
 واشنده مونه مستحق هيج نسنه اكا صان
 اولماسدري

(*) آني لاشي يا بي قدر عد اتدي
 معناسنه دخي كلور
 (**) انوكا چريلري ايله يا بلوكاري
 ايله دخي مترجم اوله

اوله ماشدم ۱۴ امدی اشکا تادیب
 ایدوب صالی ویره یم ۱۷ نریرا اشکا
 کک ایدی (*) که عیدده انلر بیس
 ایدی صالی ویره ۱۸ اما جهاعت
 سر جمله چاغریلر دیی بونی قالدور وینه
 بر ابایی صالی ویر ۱۹ که شهرده
 صادم اولمش بیس قتنه ایچون وقتل (بیس
 ایله) زندانه بر اقلمش ایدی ۲۰ امدی
 پیلطوس یسوع بی صالی ویرمکی استر
 ایکن انلره تکر ام سویدلر مشدم ۲۱
 انلر خود چاغریلر دیی انی صلب
 ایله صلب ایله ۲۲ واول اوچنجی
 کک انلره ایتدی یا اشبو که شر ایدی
 هیچ اولومه سببیم انده کور مدوم
 امدی اشکا تادیب ایدوب صالی ویره
 ۲۳ یم

2 Y

(*) که عیده کوره یا هر عید نخ
 دیمک اوله ۲۴
 (**) چلیپا یه مخالف معننا سنه
 کور ۲۵

۲۳ ایم اما انام بدلند آوازلی ایلده
 الحاح ایدوب طلب اتدیلمر که حاجلنهنش
 اولده وانلروک آواز لری واولی کاهنلرکا
 غلبه اتدیلمر ۲۴ ویدلاطوس حکم
 اتدیلمر که انلروک استند وکی کبی
 اوله ۲۵ وطلب اتدوکلری فتنه
 وقتل ایچون نزد انه بر اقلهنش کسنده یی
 انلره صالی ویردی ویسوع یی انلروک
 ار اتنه تسلیم ایلدی ۲۶ وچون ای
 ایلندیلمر سمعون (نام) بئر قیره نالی
 ضمه دن کلور ایکن طوتوب چله پدا
 یی اشکا قورن یلمر تا یسوع اربنه کتوره ۲۷
 وخلنگن چوق جماعتی اکا تا بع
 اولور ایدی وعودلرک (*) کیم ای هم
 اغلا دیلمر هم تحسیر ایلدیلمر ۲۸ اما
 یسوع انلره دونوب ایتدی ای بر وشلیمکن
 قینر لری بنوم اونرومه اغلاماکن لکن
 کندوکن

(*) کیم اونرینه دخی اعلا یوب تحسیر
 ایلدیلمر دخی منتر جم اوله

کـنـد و کـنـر اوزره اغلاکي وس پـنـرکي
 اوغولـدـر و کـنـر اوزره ۳۹ نـزـیرا اشته
 کونـدـر کـلـیـور لـر کـه انـلـره دـیـه لـر
 طوبی عاقـر لـره و اول رجـلـره کـه یوکـلـی
 اولـمـا سـیـلـر و اول امـجـکـلـره کـه امـنـرو
 صـدـیـلـر ۳۰ اول وقت طاغـلـره دـیـه کـه
 با شـلـیه لـر دـیـنـروم اوزره و مـنـره دوشـوگ و دـیـه لـره
 دـیـنـی اور توگ ۳۱ نـزـیرا اکـر یاشـن
 اغاجـده بونـلـری ایدـر لـر ایسه قورونـده نه
 اولسه کـرک ۳۲ و دخی ایکی
 سا یـر (*) فاسق انـوکـلـه ایلـتـدیـلـر دـیـه
 لـنـکـه چـون ۳۳ و جـمـت دـنـلـمـنـش
 دـیـر دـیـره ایرشد و کـلـر نـدن صدکـره اور اده
 انـی چـلـیـپـیا یه مـخـلـلـر و فاسقـلـری
 دـیـری صاغـنـده و دـیـری صولـنـده ۳۴ پس
 یسوع ایتدی ای پدر انـلـری عـقـی ایلـه
 نـزـیرا نه ایلـیـور لـر معلومـلـری کـلـدـر و انـلـر
 انوک 3 Y

(*) شر ایشلایچی یا کم عملان! معنا

سنه دخی کلونه

انوکا لبا سلسرني قسمت ایدوب قرعه بر
 اقدیلر ۳۳۰ و خلیف نظر ایدره رک
 طور دیلر و سرور لر سخی انلر وک ایلده استهنر
 ایدر لر ایدی دیق سا ییر لر ی خلاص ایدی
 کندوسنی خلاص ایتسسون اکر انهن
 مسیح خدانک مختاری ایسه ۳۳۱
 و جندیلر سخی آدی مسخریه آدیلر
 قتنه کلوب اشکا سر که صونار
 ایکن ۳۳۲ و دیوب اکر سن
 یهون یلروک پادشاهی ایسکا کندوکی
 خلاص ایلده ۳۳۳ و آنوکا اوستنده سخی
 دیر اوست یا روسی یا زلمش ایدی یونانکا
 ورومکا و عبری نکا حر قلمی ایلده (یعنی)
 بی بر یهودیلر وک پادشاهی ۳۳۴ و دربار
 اولان فا سفیلروک دیری اشکا سوکدی
 دیق اکر سن مسیح ایسکا کندوکی
 وینزی خلاص ایلده ۳۳۵ ما ان دیر روسی
 جواب ویروب آدی آزار لر ایدی دیق ونه
 سن الهدن قورقار سین که کندو
 دینوندده سین ۳۳۶ و دینر خون عدل
 ایلده

ایلہ زبیرا (*) بیتروم ایشلدی کلر ومنزہ
 مستحق نسنلریب آلورنر اما اشہی ہیج
 (***) یر امنر نسنہ بی ایتدی ۳۳ ویسوع
 ایدور ایدی یا رب بنی نذکر ایلہ
 اول وقتکہ سنوک مالکوتوکه کلہ
 سین ۳۳ ویسوع اشکا ایتدی
 آمین سکا دیرین (کہ) یو کون
 بنوم ایلہ قر نوسده اولاسین ۳۳ والتنجی
 صعد اری ساعت ایش و تمام ییرا و نر نہ
 قر اشکولق اولمشدر طوقور نجی ساعتہ
 دک ۳۵ وکنش قر اشکولمش
 اولدی وھیکلک پرنہ سی اور تا سندہ
 یارلمشدر ۳۴ ویسوع بلند آواز ایلہ
 چاغروب ایتدی ای پدر بنوم روحی
 سنوک

(*) یو وجہ سخی ممکن ہر یعنی
 ایشلدی کو منر نسنلرہ منا سہلری
 آلورنر
 (***) نا معقول نسنہ بی سخی قر جہہ
 اولہ

سنوک اللہ کے اصہر لرم و بونی دیکھکی
 (*) روحی تسلیم ایلدی ۴۷ پس
 یوزر باشی ماجر ایی کوریک اللہ ہی
 تجمید ایلدی دیو بدہستی اشہو ام
 صدیق ایمنش ۴۸ واول منظرہ قہو
 بیلہ ایرشن جماعتلر ماجر اللہ نظر ایلدیجکی
 کندو کوریکلرین سوکوب کیرو
 سوندیلر ۴۹ وانوکا اشہالری ہب
 ار اقدن طوریلر وجلیلدن اشکا متادعت
 ایدن عورتلر دیو تسنلرہ نظر ایلدی ایکن
 ۵۰ واشتہ یوسف نام بپر ار مشور تجی
 اولوب صالح وصدیق ار (ایمنش) ۵۱
 کندو اندروکا رایندہ و عملندہ رضا
 ویرمدی (**). راستدن (ایمنش) یھو ویلرکا
 بپر شہری کہ ہم کندو سخی قکرینک
 ملکوتندہ منتظر اولدی ۵۲ اشہو
 پہلاطوسہ ایرشوب یسوعکا جسدین سکی
 ایلدی

(*) جانی ویری سخی تبدیل اولندہ
 (**) کہ بونانچہ آریمناپہ نلور

ایلدی ۱۱۱ وانی ایندوروب اینجه
 کتّان بیزده آنی صامشدر (وطاشده)
 بونامش بیر قبرده آنی قوردی کیم
 اورده هیچ کسنه هنوز دخی قونامش
 ایدی ۱۱۲ وپوم جمعیت ایمش
 وسینک سحرده یقین ایمش ۱۱۳ و دخی
 جلیدن بیله سنجه کلان عورتلر تابع
 اولوب قبری وانوکا جسدین نیجه قونامشدر
 کوردیلر ۱۱۴ وانلر کهرن دونوب
 عطرلری و یغلامه لری مهیا ایلدیلر
 و شنبه کون دکلدیلر وصیت موجهی
 اوزره ۱۱۵

یکرمی دورتنجی فصل ۱۱۶

۱ (*) وهفته نکا بیر لجی کوننده
 چین صیاحده قبره کلدیلر مهیا
 اتموکاری Z

(*) سینلرکی بیر نده معنا سنه یونان
 دنده در ۱۱۷

ائدوكلاري عطرلاري كئورور ايكن
 وبعضلر (سخي) انلر و ككلا ۵ ۲ و طاشي
 قبردن يوالتمش بولديلر ۵ ۳ و ايجنه
 كپروب رب يسوعقا جسدين بولمالديلر ۵
 ۴ و اولديكك انلر بو نسندن (*) پريشان
 خاطر اولدوغلاري كبي اشته ايكي آر
 يلدرايان لباسلره انلر و كا قئنده طور بيلر ۵
 ۵ و انلر اوركوب يونزيم بيهره ميل
 ائدوكلرنده انلره ايتديلر نرنده اولاني
 مهتلر آر اسنده نيجون آر ارسينر ۵ ۶ بونده
 و كل لكن (**) قويمشدر ياد ايله
 سبزه نجه سويلدي هنونر جليلده موجود
 ايكن ۵

(*) بو سونر يونان دئنده عجبده قالمق
 و ككدر الحال اولمق و شككا ويا شيهه
 سي اولمق سخى معنا سنه كلور ۵
 (**) قا لعمشدر ياخون اويانن ككلمشدر
 سخى معنا سنه كلور ۵

ایکن ۶ دیو انسان اوغلیده
 کرکدر که کناهکار آملروک
 اللرینه تسلیم اولنده و حاجلنده و اوچنجی
 کونده کنه قویده ۸ وانوک سوزلرین
 تذکر ایلدیلر ۹ وقبردن کهرن
 دونوب دیو نسنلری هب (*) اون بیره
 هرزه لیلر و سرجهله قلانلره ۱۰ وهریم
 مَجْدَلِنَت و یونا وهریم یعقوبکا (اناسی)
 ایلدیلر و سایرلر بیلده لر نجه که بونلری
 رسوللره دیدیلر ۱۱ وانلروک سوزلری
 قتلنده هرزه سوزی کبی کورندیلر
 وانلره اینانمدیلر ۱۲ اندن بطرس
 طوریا کلوب قیره سکرندی وهدل
 ایدوب کتان بزلری باشغجه قورلمش
 گوروب آیرلدی کندو ایله ماجرایی
 تعجب ایدر ایکن ۱۳ وانشنده
 2 Z اندلردن

(*) یعنی اون بیره شاکرلره

انلردن ایکیسی دهسان اول کونده
 عمواس آن لوی بیمر کویله واردیلر که
 بیروشلیمدن التتمش غلوت یول ایدی ۱۳
 وانلر بیمر بیرگی ایله سویلشدیلر دی
 جمیع واقع اولمشلردن ۱۴ واولدیکه
 انلر سویلشوب صبا حنتت اتدوکلرنده
 هم یسوع بالذات یقلانلوب انلر ایله کیدی
 ایدی ۱۵ اما انلروک کونلری
 سو قولمشلردن که آتی بیله بیله لر ۱۶ وانلره
 ایتدی نه اصل سوز لرین بونلر که یوروس
 ایکن بیمر بیرگی ایله لاقربی ایدوب
 صلول اولور سینر ۱۷ وکلایا نام بیز
 احد جواب ویروب ائکا ایتدی سن انجف
 بیروشلیمده یاد کشی می سین و دی
 کونلره اور اده صابر اولان نسنه لری
 بیله دوک ۱۸ وانلره ایتدی نه لر
 وانلر ائکا ایتدی لر یسوع ناصر تلو حقدده

بیرس

بيس آر که پيغمبر اولدي قوتلوق عملده
 وکللمده تکري و مجموع خلقي
 حضورنده ۱۰ و نبيجه اولوق کاهنلر
 و دينروم سرور لرومن مـوتـنگـي حکمنه آني
 تسليم ايدوب حاجه مـيـخلـديـلر ۱۱ بينر
 چون اميد دوتار ايدوق که کندون
 اسر ايپيلي خلاص الـمـکـي اولاجق ايمنش
 اما بوندن ماعدا بوکون اوچنجي کوندم
 اندن بروکه بونلر اولديلر ۱۲ اون
 دخي بينر و مـکـيلـردن بعضي غورتلر بينره
 حيران اتديلر که سـخـرـده اولديلر ۱۳
 ۱۴ وانوک جسدین بولمايچق کلديلر
 ديي که فرشته لـرـکـي بيس منظرین کور
 مشلر ایدی که ديري کـرـر ديديلر ۱۵
 ۱۶ و دينروم ايله اولانلردن بعضي قيره
 وارديلر و غورتلر ديدکلري کبي همان
 شويلاه بولديلر اما آني کورمديلر ۱۷

۲۵ وکندون انلره اینتدی ای داولر وقلبی
 نغیللر پیغمبرلر هب سویدو وکلرینه اینا
 نغیچون ۲۶ یا مسیح لایم سکولبی
 ایدی بو تسنلره تحمیل ایدوب انوکا
 مجدینه کیرمکا ۲۷ و موسان
 وجـهـ پیغمبرلردن باشلا یوب قهق
 کتیده کندون حقنده اولان تسنلری
 انلره تفسیر ایلدی ۲۸ وکندو کلری
 کویه یغلاشوب یونر کوستردی که
 اندن اوزاق کیده ۲۹ واکا تکلف
 ایلدیلر دیو طور دینرم ایله نریرا اخشامه
 یقین سر وکون میل ایلدی وانلروکا ایله
 قالیق ایچون ایچرو کهردی ۳۰ وواقع
 اولدی که انلروکا ایله (*) اشا اوتورد و غی
 کبی انکی آلوب نشکر اتدی و صیوب
 انلره

(*) انکاء اندوکی کبی سخی

تبدیل اولنه ۲۱

انلره ویردی ۴۱ وانلروکتا کونلری
 یاجیلایش اولوب آنی بیلدیلسر وکندون
 انلردن نابد ۴۲ اولمشدر ۴۳ و بیری
 بیرینه ایتدیلسر بیروم قلیمنز بیزده (*) ینار
 دکلمی ایمیش یولده بیروم ایله سویلیوب
 مکتوبلری بیزه آچدوکی کبی ۴۴
 ۴۵ وه مان ساعت قالموب کیرو
 یروشلیمه دوندیلر واون بیرین درلایش
 بولدیلسر و بیلدیرلر نجه اولانلری ۴۶ ۴۷ دیون
 که رب حقیقتده قیام ایتمشدر و سمعونده
 اظهار ایلدی ۴۸ وانلر یولده کی
 تسنلری بیان اتدیلسر وانلره نجه بیلنمشدر
 اتمکتا صمقلغنده ۴۹ وانلره دیون
 تسنلری سویلدوکاری کبی یسوع
 کندوسی اورتالرنده ظهوروب انلره ایدر
 (*) سینه

(*) افروخته دکلمی ایمیش دخی
 جایز اوله ۵۰

(*) سهزده سلام ۱۳۷ اما انلر اور کوب
 سر عوب اولوب بهر روحی کور ککریین
 ظن اندیلر ۱۳۸ وانلره ایتدی نیچون
 مضطرب اولور سینر وفکر لر سینر وکا
 قلبلر وکرده نیچون یوقریا چیقار لر ۱۳۹
 بنوم اللرومی وایاقلرومی کور وکا
 که بن بالذات یم (***) بکا یوقایوب
 کور وکا نریرا روحو کا ائی وکایی
 اولمان ننه کیم بافر سینر کیم بنوم واردر ۱۴۰
 وبنوی دیوب اللریین وایا قلبین انلره
 کوسقردی ۱۴۱ انلر فرحدن همنون
 دخی اعتقان ایتدیوب تعجب ایدر ایکن
 انلره ایتدی سینره بونده طعاصدن بهر
 قسنه وار مهدی ۱۴۲ واکا صدوندیلمی
 بهر

(*) سلام علیکم دخی معنا سنه

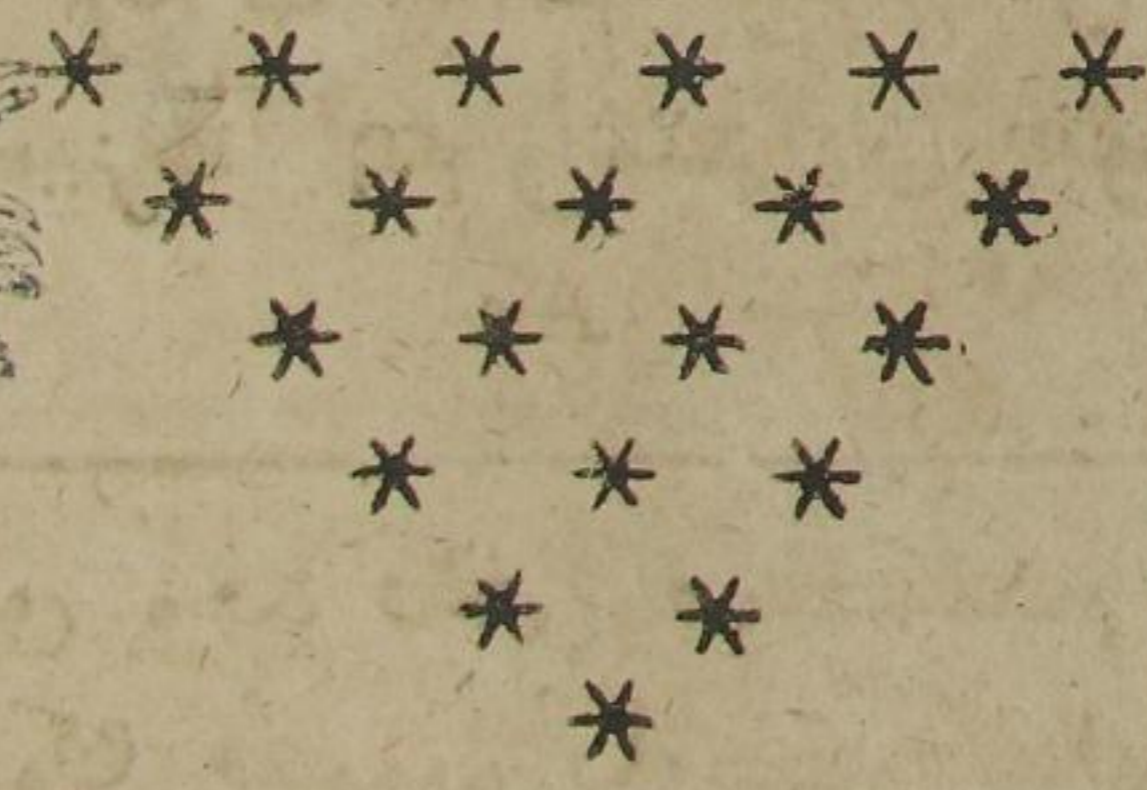
کلور ۱۴۳

(**) یا خون یکا لیس ایدوب ۱۴۴

پيس پاره بر پايان ايتتمش بلندن وکوصج
 بالندن ۴۳ و آلوب آنلروک حضورنده
 پيشدم ۴۴ وانلره ايتدي بن هذون
 سهروک ايله موجون اولوب سينره سوپلندوکم
 سوزلر بوتلرور که موسانکنا ناموسنده
 ويغيمس لرده منمور لرده بنوم حقهده يانلر
 تسنلر هب تکميل اولنق کرکدر ۴۵
 اندن (*) انلروک عقالني فتح ايلدي
 تا مکتوبلري اکلایه لر ۴۶ وانلره
 ايتدي که شويلا يانلر پيشدم وسويلا کرک
 ايدیکه مسیح الام چکوب اوچنجي
 کونده امواتدن کنه قويه ۴۷ وتوبه
 ني وکناهلروکنا مغفرتي انوک اسنده
 جمع امم ايچنده وعظ اولنه يروشليمدن
 آغاز ايدره کرک ۴۸ وسينر بن تسنلره
 شاهدلر سينر ۴۹ واشتنه بن بنوم اقامکنا
 وعده Aa

(*) بن وجه سخني مکندم يعني
 انلروک فهمين يا کوکلين ويا
 خاطر بن اچيشدم

وعدة سين اونروكزه كوندروم اما سين
 يروشليم شهر فده اونوروكنا تا شوكتا كن
 كه يوجه دن قوت ايله كيندمش
 اول سين ٥ واول انلري بيت عنيا
 يه دكا طشره ايلندي والدين قالدوروب
 انلره خير دعا ايلدي ٦ او واقع
 اولديكه اول انلره خير دعا ايتدمش
 ايكن انلردن جدا اولدي ويوقرو
 كوكه كتنور لدي ٧ وانلر
 اشكا سجده ايلوب كيرو يروشليمه
 دونديلر فرح عظيم ايله ٨ وه
 وقت هيكده ايديلر الله
 شكر وخير دعا ايدر
 ايكن آمين ٩

Bibl. gr. 250, 6.

Biblia.

52630